

EXODUS,

Toinen Moiseren Kirja / josta nämät cappalet ovat:

I. **S**raelin lasten cowast orjudest Pharaon angaruden alla / josta Jumala autti ihme-
lisest Moiseren / jonga hän sijete lähetti hänen Canssans pelastaman / Cap. 1.2.7. asti.
II. Kymmenest widaurest / joilla h^{ER}ra rangais Egyptin / ettei Pharao tab-
ronne päästä Israelin lapsia / ja cuinga hän heidän sijete wälewällä kädellä wei siel-
dä ulos / ja upotti Pharaon punaiseen mereen / cap. 7.8. etc. 16. saacka.
III. Canssan napinast Mojest ja Aaronita wastan / ja ricorest corwes : Lain andamisest
Sinain wuorella / Cap. 16.25. asti.
VI. Todisturen majast / mitä siihen tuli / mitä Jumala sijtä on kästhenyt / cuinga se tehtin
ja wihittin / Cap. 25.26. loppun asti.

Tässä kirjass löytän / mitä Josephin cuoleman jälkeen on tapahtunut siihen saacka / cuin
maja rakettiin / nimittäm 144. ajastajas.

Sillä Josephin cuolemast Moiseren syndymän asti / oli
Sijtä / niin Israelin lasten lähemiseen Egyptistä
Ja taas sijtä / siihen saacka cuin maja tehtin / yxi ajastaita.

62. ajastaita.
81. Exod. 7:10.
Exod. 40:17.

I. Lucu.

Nsi Cuningas tuli Egyptiin / joca Josephita ei tunne /
v. 1. ajattelle neuwon cawalast / polkexens ja häwit-
täxens Israelin lapsia / v. 8. rascalla tydellä / v. 11. käste
Hebreerem waimoin lastendamain surimata heidän poi-
calapsens / v. 15. ja hänen wäkens heittä lapset wirtaan /
v. 22.

Nämät ovat Israelin lasten ni-
met / jotea Jacobin cansa tulit E-
gyptiin / idzecutin huoneinens.
Ruben / Simeon / Levi / Ju-
da. Isaschar / Zebulon / Ben Jamin.
Dan / Nephthali / Gad / Asser. Ja caic-
ki henget / jotea Jacobin cupeista olit tulleet /
olit seidzemenkymmendä. Mutta Jo-

seph oli ennen Egyptis. Cosca Joseph⁶
oli cuollut / ja caieki hänen welhens /
ja caieki ne jotea siihen aican elänet olit : Cas⁷
woit Israelin lapset ja sijetit lapsia / ja lisän-
nyit / ja sangen woimalisest enänit / niin että
he täytit maan.

Nin usi Cuningas tuli Egyptiin / jo⁸
ca ei Josephita tundemut. Hän sanoi⁹
hänen Canssallens : cadzo / Israelin lasten
joucko on siuri ja enä cuin meitä. Känkäm¹⁰
carwaludella härwittämän heitä / ettei heitä tu-
lis niinpalsjo. Sillä jos jocu sota nousis / toh-
tistit he mennä meidän wihamiestem puolelle /

Jacobin
pojat jotea
tulit Egv-
ptiin.
Gen. 46: 8.

Nsi Cuningas
gas ajatte-
le sotta Ju-
malan
Canssa.
A. M. 2314
A. A. C.
1657.
Act. 7: 19

Psalmos: 24.

Pharao täste surmata Hebreerein poikalapset. Sap. 18: 5.

11 ja sotia meitä vastaan / ja lähte maalda pois.
 12 Nijn asetettiin heidän päällens teettäjät /
 wairwaman heitä orjudella: sillä Pharaol-
 13 le rakettiin Pitihomin ja Rameseren Gau-
 14 pungi / werohuoneri. Mutta jota endäm-
 15 min he raseautit Ganssa / sitä endämmin se li-
 16 sändyi ja leweis. Ja he cauhistuit Israe-
 17 lin lapsia. Ja Egyptiläiset wairwaisit Is-
 raelin lapsia orjudella / armaidzemata.
 Ja saattit heidän elämäns catkerari / rascalla
 sarwein ja tullein työllä / ja caicimaisella rasi-
 turella kedolla / ja caicimaisella työllä
 kuin he taisit heidän päällens panna / ar-
 maidzemata.
 Nijn Egyptin Cuningas sanoi Hebreerein
 lastenämille / joista toisen nimi oli
 Siphra / ja toisen Pua: Cosca te autatte
 Hebreerein waimoja heidän synnyttäjäns /
 jos se poika on / njn surmatacat händä / mit-
 ta jos se tytär on / njn andacat elä. Mut-
 ta lastenämmit pelkäsit Jumalata / ja ei

tehnet njncuin Egyptin Cuningas oli heille
 sanonut / mutta annoit lasten elä.
 Nijn Egyptin Cuningas cudzui lasten-
 ämmät / ja sanoi heille: miri te tämän teet-
 te / että te annatte lasten elä? Nijn lastenäm-
 mit wastasit Pharaolle: Hebreerein wai-
 mot ei ole njncuin Egyptiläiset: sillä he o-
 wat waiwemmät luonnostans / ja ennen-
 kuin lastenämmit tule heidän tygöns / owat
 he synnyttäneet. Sentähden teki Jumala
 lastenämmit hywin / ja Ganssa lisändyi ja
 tuli sangen paljori. Ja että lastenämmit
 pelkäsit Jumalata / rakensi hän heille huo-
 neita.
 Nijn käski Pharao caikelle hänen Gans-
 fallens / sanoden: caikti pojat kuin synny-
 wat pitä teidän heittäjän wirtaan / mutta
 caikti tyttäret andacat elä.
 Verf. 19 Hebreerein waimot) Ei tästä tarwittu sanoman
 Pharaoille njncuin se oli. Sillä ei tästä tyföity yseon tunnu-
 resta: ei myös tee nämät waimot sen causa Jumalan cunniat
 eitä lähimmäisensä autuutta vastaan.

II. Lucu.

Moses syndy. A.M. 2373. A. A. C. 1598. Exod. 6:20. Act. 7:20.

Moses syndy Amramille / joca oli Lewin huonesta / ja
 hän sala hänen colmeri cuucauderi / v. 1. Hän pani
 nan caisilaiseen arcun / ja heitetän caisilistoon / v. 3.
 Pharaon tytär tule pesemän idzens / äckä arcun / ja otta sen
 wedestä / v. 5. Teke määrän äitän causa / että hän imetäis
 händä / v. 7. Cosca Moses oli caswannu / tutea hän hänen
 weliäns / ja tappa yhden Egyptiläisen / v. 11. Pakene siitte
 Pharaora / ja tule Midianin papin tygö / v. 15. Otta hä-
 nen tytären Ziyoran emännärens / joca hänelle synnyt-
 tä Serfontin ja Eliezerin / v. 21. Israelin lapset huutawat
 Jumalan maq / ja hän cuule heidän walituyens / v. 23.

1 Nijn hyri mies Lewin huonesta me-
 2 ni ja otti Lewin tyttären. Ja se
 waimo tuli rascari / ja synnytti

pojan. Ja cosca hän näki että se oli iha-
 na lapsi / salais hän sen colme Cuucau-
 ta. Ja kuin ei hän tainnut händä enä sa-
 lata / otti hän caisilaisen arcun / ja siwui
 sen sarwella ja pigillä / ja pani lapsen si-
 hen / ja lasti sen caisilistoon / wirran par-
 talle. Ja hänen sisarens seisoi taam-
 bana / että hän näkis mitä hänelle tapah-
 duis.
 Nijn Pharaon tytär tuli idzens pesemän
 wirtaan / ja hänen neidzens käyffendelit
 wirran partalla / ja kuin hän näki arcun ca-

Num. 26: 59. 1. Par. 6: 3. Heb. 11: 23

Moses otta-
tan wirra-
sia. Act. 7: 21.

6 silistos / lähetti hän piteans ja andoi hänen
otta ylös. Ja cuin hän arvais / näki hän
lapsen / ja cadzo / lapsi itki / nijn hän armah-
ti sen päälle / ja sanoi : tämä on Hebrerein
lapsista.

7 Nijn sanoi hänen sisarens Pharaon tyt-
täreille : tahdotcos että minä menen cudzuman
sinulle inettäväisen Ebrerin vaimon / jo-
ca sinulle sen lapsen inetais. Pharaon tyt-
tär sanoi hänelle : mene. Nijn pitea meni
9 ja cudzui lapsen äitiin. Ja Pharaon tytär
sanoi hänelle : ota tämä lapsi ja ineta hän-
dä minulle / ja minä annan palkan sinulle.
Nijn vaimo otti lapsen ja inetti sen.

10 Mutta cosca lapsi oli caswanut / toi hän
sen Pharaon tyttäreille / ja hän otti sen po-
jarens / ja cudzui hänen Mose / sillä hän sa-
noi : wdestä olen minä hänen ottanut.

11 **S**ihen aican cosca Moses oli suureri
tullut / meni hän welheins tygö / ja näki
heidän orjudens / ja äkäis yhden Egypti-
läisen lyöwän yhtä Ebrerein miestä hänen
12 wellistans. Ja hän cadzeli ymbärillens
sinne ja tänne / ja cuin hän näki ettei yhtä
läsnä ollut / tappoi hän sen Egyptiläisen
13 ja ätkki sandaan. Ja hän meni toisna päi-
wänä ulos / ja näki caxi Hebrerein miestä
riitelewän keskenäs / ja sanoi wäärinte-
14 kiälle : miris lyöt lähimmäistäs ? Hän wa-
stais : cuca sinun on asettanut meidän pää-
mieherem ja Duomarixem ? tahdotcos mi-
nungin tappa / nijn cuins tapoit Egypti-
15 läisen ? Nijn Moses pelkäis / ja sanoi :
cuinga on tämä ilmei tullut ? Ja se tuli
Pharaon eteen / ja hän edzei Mosesta tap-
parens. Mutta Moses pakeni Pharao-
ta / ja tuli Midianin maalle / ja asui cai-
16 won tykänä.

16 **M**utta Midianin Papiilla oli seidzemen
tytärtä / ne tulit wettä ammundaman
ja tähyt ruuhet / juottarens Isäns lambai-
17 ta. Nijn tulit muutamat paimenet ja ajoit
heidän pois. Mutta Moses nousi ja autri
18 heitä / ja juotti heidän lambans. Ja cuin he
tulit Reguelin heidän Isäns tygö / sanoi
hän : miri te tänäpän pikemmin souduitte
19 cuin ennen ? He sanoit : Egyptin mies aut-
ti meitä paimenitten käsistä / ja ammumfi
20 meille / ja juotti lambat. Ja hän sanoi tyt-
tärillens : cusa hän on ? miri te nijn ätittē
miehen / ja ette cudzumat händä syömän mei-
dän cansam ?

21 Ja Moses mielisti asuman sen miehen
tykänä / ja hän andoi Moserelle hänen tyt-
22 tärens Ziporan emännäri. Hän synnytti
posan ja cudzui hänen nimens Gerson ? sil-
lä hän sanoi : minä olen muucalainen wie-
ralla maalla. (Ja hän vielä synnytti po-
jan / sen hän cudzui Elieser / ja sanoi : minun
Isäni Jumala on minun auttajani / ja on
minun wapastanut Pharaon käsistä.)

23 **J**u pitkän ajan perästä / cuoli Egyptin
Luningas. Ja Israelin lapset huo-
caisit orjuden tähden ja huusit / ja heidän
huutons tuli Jumalan eteen / heidän orju-
24 dens tähden. Ja Jumala cuuli heidän
waliturens / ja muisti hänen luttions päälle /
Abrahamin / Isaacin ja Jacobin canssa.
Ja Jumala cadzahki Israelin lasten päälle /
25 ja piti heistä murhen.

Verf. 10. Mosa) se on / wettä / josta Moses cudzutan wettä-
tyt / nimittäin / wettä. v. 22. Gerson cudzutan muucalaiseri.
Elieser / Jumala on minun auttajani.

III. Lucu

Jumala cudzui Moseren palawaisest pensast corwes /
Ja äkäse hänen wettä Israelin lapset Egyptin maala.
da ulos / v. 2. Joca sen sano tykäläri / v. 1. Mutta Jumala
anda he nelle tähdellisen kästyn Israelin lasten ja Phara-
on tygö / v. 14.

Moses caidzi appens Zethron
Midianin Papiin lambaita / ja
hän ajoi lambat taamma corpeen /
Ja tuli Jumalan wuoren Hore-
bin tygö.

2 **J**u HERan Engeli nähi hänelle pen-
3 sas tulen liekis. Ja hän näki että pen-
sas paloi tulesta / ja ei cuitengan culunut : ja
sanoi : minä käyn tuonne / ja cadzon tätä
siurta näköä / miri pensas culu ?

4 Cosca HERa näki hänen menewän
cadzoman / huusi Jumala händä pensast / ja
sanoi : Moses / Moses : Hän wastais :
tästä minä olen. Hän sanoi : älä lähesty /
5 ritsi kengäs jalgoistias : sillä paicka josas
seisot / on pyhä maa. Ja hän vielä sanoi :
6 Minä olen sinun Isäs Jumala /
Abrahamin Jumala / Isaacin
Jumala ja Jacobin Jumala.
Ja Moses peitti caswons : sillä hän pelkäis
cadzoa Jumalan päälle.

7 Ja HERa sanoi : Minä olen nähnyt
minun Canssani surkeuden / joca on Egy-
ptis / Ja Minä olen cuullut heidän huu-
8 tons /

Moses
tappa Egyp-
tiläisen ja
patene.
A. M. 2414.
A. A. C.
1557.

2414.
Moses ot-
ta Ziporan
emännä-
rens.

Jumala
cuuli Can-
sans wäl-
tuyen.

Moses
caidze app-
pens lam-
baita.

Moses ku-
stecan Is-
raelin lapi-
sia wlemän
ulos Egyp-
tilästä.
A. M. 2453.
A. A. C.
1518.
A. C. 7. 30.

Matth. 23
32.
Marc. 11
26.
Luc. 20
37.

tons / niiden tähden jotca heitä ahdistawat :
 Minä olen nymmärtänyt heidän tuseans,
 8 Ja olen astunut alas heitä vapahdaman
 Egyptiläisten käsistä / ja wieman heitä täl-
 da maalda / hywään ja lawiaan maahan / jo-
 sariesca ja humajata wuota / sille paicalle josa
 Cananerit / Hetherit / Amorerit / Pherese-
 9 rit / Hewerit ja Jebuserit asuwat. Ja että
 Israelin lasten huuto on tullut minun ete-
 ni / ja minä myös olen nähnyt heidän ahdi-
 sturens / jolla Egyptiläiset heitä ahdistawat :
 10 Niin mene siis nyt / ja minä lähettän sinun
 Pharaon tygö / minun Canssani Israelin
 lapsia wieman Egyptist.

11 **J**ä Moses sanoi Jumalalle : mikä mi-
 nä olen menemän Pharaon tygö / ja
 12 wieman Israelin lapset Egyptist? Hän sa-
 noi : minä olen sinun cansas / ja tästä sinun
 pitä tietämän että minä olen sinun lähettä-
 nyt. Coscas olet johdattanut minun Canssani
 Egyptistä / niin teidän pitä uhraman
 Jumalalle tällä wuorella.

13 Moses sanoi Jumalalle : cadzo / cosca
 minä tulen Israelin lasten tygö / ja sanon
 heille : teidän Isän Jumala on minun lähettänyt
 teidän tygön / ja he sanowat minulle :
 mikä hänen nimens on? mitä minä heil-
 le sanon? Sanoi Jumala Moserelle :
 14 Minä olen se cuin Minä olen.
 Ja sanoi : niin pitä sinun sanoman Israelin
 lapsille : Minä olen / hän lähetti
 minun teidän tygön.

15 Ja Jumala sanoi vielä Moserelle : niin

pitä sinun sanoman Israelin lapsille : **H**erra
 teidän Isän Jumala / Abrahamin Ju-
 mala / Isaacin Jumala ja Jacobin Ju-
 mala / on minun lähettänyt teidän tygön /
 tämä on minun nimen yncalcikisest / ja tämä
 on minun muiston sugusta niin siucun.
 Sentähden mene ja coco wanhimmat Israe-
 16 list / ja sano heille : Herra teidän Isän
 Jumala on näkynyt minulle / Abrahamin
 Jumala / Isaacin Jumala ja Jacobin Ju-
 mala / sanoden : minä olen edzinyt teitä / ja
 nähnyt mitä teille on tapahdunut Egyptisä.
 Ja olen sanonut : minä johdatan teitä Egy-
 17 ptin surkeudesta / Cananerein / Hethererein /
 Amorrerein / Phereserein / Hewerein ja
 Jebuserein maalle / josa riesca ja humajata
 wuota.

Ja cosca he cuulewat sinun änes / pitä si-
 18 nun ja wanhimmat Israelist menemän E-
 gyptin Cuningan tygö / ja sanoman hänelle :
Herra Hebrerein Jumala on cudzunut
 meitä. Anna siis nyt meidän mennä colmen
 päivän matca corpeen / uhraman **H**erral-
 19 le meidän Jumalallem. Mutta minä tie-
 dän ettei Egyptin Cuningas lasse teitä /
 waan wälewän käden cautta. Silloin mi-
 20 nä ojemman käteni / ja yön Egyptin calcimai-
 silla minun ihmeilläni / jotca minä siellä teen /
 ja sitte pitä hänen teidän päästämän.

Ja minä annan armon tälle Canssalle
 21 Egyptiläisten edes / että cosca te lähdette / ei
 teidän pidä tyhjiin käsii lähtemän : waan
 22 jocaidzen waimon pitä anoman kyläns
 waimolda / ja perhens emännälda hopia

Moses es-
 stele idjis-
 äns.

Jumala
 anda Mo-
 serelle täy-
 delisen tä-
 syyn.

Infr. 11:7.
 Cap. 12:35.

ja culdacalut ja waattet / ja paneman ne teidän poican ja tyttären päälle / ja paljastaman Egyptiläiset.

Verf. 2. Herran Engeli) Tämä Engeli on idze Jumalan poica / niincuin nähdän hänen omista sanostians. Ja hän cudi jutan Engelisti hänen wirastans / että hän Isäidä lähettää. Nijn orwat myös wanhat Isät sen ymmärtäneet / niincuin Iustinus Apol. 2. pro Chr. & Dial. cum Tryph. Basilius M. l. 2. contra Eunom, &c. v. 14. Minä olen) se on / cosca te sinue tuletta / niijn minä olen teidän cansan / ja niijn ofotan minun / että te ymmärtätte / että minä se olen.

IV. Lucu.

Herra käste Mosefen tehdä colme ihmettä / joista Canssa uscois / että Herrra oli hänelle nähnyt / v. 1. Moses essele idzens hitan tielens tähden / v. 10. sentähden suo Jumala Aaronin hänen weljens puhua Canssalle / v. 14. Moses mene jällens Egyptijn / v. 18. Zipora hänen emändäns ymbärinsleickia poicans / v. 24. Aaron cobra Mosefen / joca hänelle ilmoitta caicki Herran sanat / v. 27.

Jumalataste tehdä Mosefen colme ihmettä.

Moses wastais / ja sanoi: cadzo / ei he usco minua / eikä ole cuuliaiset minun änellesni / waan sanowat: ei ole Herrra nähnyt sinulle: Herrra sanoi hänelle: mikä se on sinun kädessä? hän sanoi: sauwa. Ja hän sanoi: heitä se maahan / ja hän heitti sen maahan / ja se muuttui kärmeri / ja Moses pakeni händä. Mutta Herrra sanoi Mosexelle: ojenna sinun kätös / ja rupe hänen pyrstöön. Nijn hän ojensi kätens ja rupeis hänen / ja se muuttui sauwari hänen kädessäns. Sentähden pitä heidän uscoman / että Herrra on nähnyt sinulle / heidän Isäins Jumala / Abrahamin Jumala / Isaacin Jumala ja Jacobin Jumala.

Ja Herrra sanoi wielä hänelle: pistä kätös sinun porvees. Ja cosca hän wetti sen ulos / cadzo / hänen kätens oli spitalinen niincuin lumi. Ja hän sanoi: pistä kätös jällens porvees / ja hän pisti kätens jällens porvees / ja wetti jällens sen ulos porwestans / ja cadzo / se tuli niincuin muukin hänen ihons. Jollei he sinua usco / eikä ole cuuliaiset sinun änelles yhden ihmien tähden / niijn he uscowat sinun änes toisen ihmien tähden. Jollei he usco niistä cahta ihmettä / eikä ole cuuliaiset sinun änelles / niijn ota wettä wirrasta / ja caada cuiwalle maalle / niijn se wesi / jongas olet ottanut wirrasta / tule wereri cuiwalla maalla.

Nijn sanoi Moses Herralle: ah Herrra / en ole minä tähän asti puhelijas mies ollut / sitten cuins sinun palwelias cansa puhunut olet: sillä minulla on hidas puhe ja cangia tieli. Ja Herrra sanoi hänelle: cu-

ca on luonut ihmisen suun? eli cuca on tehnyt mykän taicka cuuroin / eli näkewän taicka sokian? engö minä Herrra olen niistä tehnyt. Mene siis nyt / minä olen sinun suusas / ja o-

petan sinua mitä sinun puhuman pitä. Moses sanoi: minun Herran / lähettä jongas tahdot lähettä. Nijn Herrra wihastui suurest Mosefen päälle / ja sanoi: engö minä tiedä että Aaron sinun weljes / Lewin sugusta / on puhelijas? ja cadzo / hän tulee sinua wastan / ja cosca hän näke sinun / niijn hän iloidze sydämestäns. Sinun pitä puhuman hänelle / ja paneman sanat hänen suuhuns / ja minä olen sinun ja hänen suuns cansa / ja opetan teitä mitä teidän pitä tekemän. Ja hänen pitä puhuman sinun puolestas Canssalle. Hänen pitä oleman sinun suunas / ja sinun pitä oleman hänelle Jumalana. Ja ota tämä sauwa kättees / jolla sinun pitä tekemän ihmettä.

Nijn Moses läri siellä / ja tuli jällens Jeruhyron hänen Appens tygö / ja sanoi hänelle: annas minun mennä / että minä palajaisin weljeini tygö jotta orwat Egyptis / ja näkisin heitä jos he wielä eläwät. Ja Jeruhyro sanoi Mosexelle: mene rauhan. Ja Herrra sanoi Mosexelle Midiamis: mene ja palaja Egyptijn: sillä ne caicki orwat cuolet / jotta sinun henges perän seisoi. Ja Moses otti emändäns ja poicans / ja pani Aasin päälle / ja palais Egyptijn / ja otti Jumalan sauwan kätөөns.

Ja Herrra sanoi Mosexelle: cadzo / coscas tulet Egyptijn jällens / että teet caicki ne ihmiet Pharaon edes / jotta minä olen andanut sinun kätös ala. Ja minä paadutan hänen sydämens / niijn ettei hän päästä Canssa. Ja sinun pitä sanoman hänelle / näin sano Herrra: Israel on minun esicois sen. Ja minä kästän sinulle: päästä minun poican palweleman minua / ja jos sinä sitä estät / niijn minä surman sinun esicoises.

Ja cosca hän oli tiellä majasa / cobdais Herrra hänen ja tahdoi tappa. Nijn Zipora otti tiwen / ja ymbärinsleickais poicans esinahan / ja rupeis hänen jalcoins / ja sanoi: sinä olet minulle weriylkä. Nijn luopui hän hänestä. Mutta hän sanoi weriylkä / ymbärinsleickauxen tähden.

Ja Herrra sanoi Aaronille: mene Mosesa wastan corpeen. Ja hän meni / ja tuli händä wastan Jumalan wuorella / ja

Moses estele idzens hitan tielens tähden.

Ezech. 3:27

Aaron cobra Mosefen.

andoi

28 andoi suuta. Ja Moses ilmoitti Aaronille
caieki HERRan sanat / joca hänen lähetti /
ja caieki ihmet kuin hän hänelle käskenyt oli.
29 Nijn he menit ja cocoisit caieki Israelin la-
30 sten wahemmat. Ja Aaron puhui caieki ne
sanat kuin HERRa Moserelle puhunut
31 oli / ja teki ihmeitä Canssan edes. Ja Can-
ssa uscoi. Ja kuin he cuulit että HERRa oli
edzinnyt Israelin lapsia / nähnyt myös heidän
surkeudens / langeisit he maahan ja rucoilit.

*Verf. 21. Mutta minä paadutan) se ou / Minä Jehovah,
nijnkuin wanhursas duomari annan hänen pahan tecons / ja
suuren angarudens tähden / kuin hän minun Canssallent oli teh-
nyt / olla hänen pahudesans / ja paadutta idzens. Sillä näin
tämän peräst seura / Cap. 9. 34. että Pharaos teki paha ja paa-
duetti sydamens / hän ja hänen palwelians. Nijn pitä myös
muut sencaitajet puhun parret ymmärdettämän / nimittain: että
HERRa saldi moninaisten endisten puhain tecoin tähden nijn
tapahua / ihmisen pahuden ja Pertelen cawaluren cautta. Nijn
käski HERRa Esa. 6: 20. sowaista Canssan silmä / ei että Ju-
mala on syö heidän sokuteens / waan njnkuin JESus Chri-
stus / joca kirjoituyet parhain ymmärtä / idze selittä Matth. 13:
15. cusa hän näin sano: heidän silmäns owat he salteneet / ettei
he ensingän niillä näkis. Nijn anda Jumala / njnkuin wanhur-
seas Duomari / ihmisten synillä sowaista heidän silmäns / co-
wetta ja paadutta sydamens. W. 25. Weriyttä) se ou / hän
wihastui / ja sano: Se mara werta / että sinä olet minun miehe-
ni / ja minun pitä ymbärinsleickaman minun lapsen / jota ei hän
miehelläns tehnyt / njnkuin se olitin häpiä pacoitteen seas.*

V. LUCU.

Moses ja Aaron menewät Pharaon tygö / ja julista-
wat hänelle Jumalan käskyn / v. 1. mutta eihän pää-
stä Canssa / v. 2. waan käski teettäitten waiwata heitä co-
wemmin / v. 5. joca taas waitiast walittawat / ensin
Pharaolle / v. 15. sijete Moserelle ja Aaronille / v. 20. ja
Moses Jumalalle / v. 22.

1 **S**itte menit Moses ja Aaron
Pharaon tygö / ja sanoit: näin sa-
no HERRa Israelin Jumala:
päästä minun Canssan / pitämän
2 minulle jubla corwesa. Pharaos wastais:
euca on HERRa / jonga ändä minun pidäis
cuuleman / ja päästämän Israelin? en minä
3 sija HERRasta mitän tiedä / engä päästä
Israelin.
4 Ja he sanoit: Hebreerein Jumala on cud-
zumut meitä / anna siis nyt meidän mennä
colmen päiwän matca corpeen / uhraman
HERRalle meidän Jumalallem / ettei rutto
5 eli miecka meidän päällem tulis. Nijn E-
gyptin Cuningas sanoi heille: miri te nijn
teette / sinä Moses ja Aaron / että tämä
6 Canssa jättä heidän työns? mengät teidän
työhön. Pharaos sanoi wielä: cadzo / il-
7 mangin on Canssa palio maalla / ja te wielä
nyt tahdotta heitä joutilayi saatta heidän
toistans.

8 Entähden käski Pharaos sinä päiwä-
9 nä Canssan teettäille ja heidän hal-
10 dioillens sanoden: Ei teidän pidä tästälä-

hin olkia cocoman ja andaman Canssalle tyile-
ja polta / njnkuin ennen / andacat heidän idze
mennä / ja coota heillens olkia. Cuitengin
8 se tytilucu kuin he teit tähän asti / laskeat hei-
dän päällens / ja ällät sijtä wahendakö: sillä
he owat joutilassa / sentähden he huutarwat /
sanoden: mengäm uhraman meidän Juma-
lalle. Rascauttacam Canssa työllä / että
9 heillä olis kyllä tekemist / ja ei luottais hei-
täns walhepuheisijn.

Nijn Canssan teettäijät ja heidän haldians
menit ja puhuit Canssalle / sanoden: näin
sano Pharaos: ei teille pidä olkia annetta-
man. Mengät idze cocoman teillen olkia cu-
11 staitänans te löydätte / mutta teidän työstän
ei pidä mitän wahettämän. Nijn canssa hajot-
12 ti idzens coco Egyptin maan ymbärins hake-
man heillens sängiä / että heillä olkia olis.

Ja teettäijät waadeit heitä / sanoden:
13 täyttäkät teidän päiwätyön / njnkuin sil-
loingin / cosea teillä olkia oli. Ja Israelin la-
14 sten haldiat / joca Pharaon teettäijät heidän
päällens asettanet olit / piestit ja sanottin
heille: miret te eilän eikä tänäpäin täyttänet
teidän määrättyä päiwätyötän / njnkuin
ennengin?

15 **N**ijn Israelin lasten haldiat menit / ja
16 huusit Pharaon tygö / sanoden: miris
näin teet palwelioilles? Ei anneta sinun
palwelioilles olkia / ja pitä cuitengin tekemän
tyllic kuin meille määrätty on / ja cadzo / sinun
palwelias piestän / ja sinun Canssas waärin-
17 teliäxi soimatan. Pharaos sanoi: te oletta
18 joutilat / joutilat te oletta / sentähden te sa-
notta: mengäm ja uhracem HERRalle.
Nijn mengät nyt / ja tehkät teidän päiwä-
19 työn / olkia ei pidä teille annettaman / mutta
tytilugun pitä teidän cuitengin andaman.

Nijn Israelin lasten haldiat näit / että se pa-
19 hemmari tuli / sillä heille sanottin: ei teidän
20 pidä wahendamän teidän tyleistän / cungin
päiwän määrästä. Ja cosea he lärit Phara-
21 on tykö / cohtaisit heidän Moses ja Aaron /
joca seisoi heidän edesans tiellä. Toille he
sanoit: HERRa nähön teitä ja costacon:
sillä te oletta tehnet meidän haifewaiseri
Pharaon edes / ja hänen palwelians edes /
22 että te oletta miecan andanet heidän kä-
teens / surmata meitä.

Moses palais HERRan tygö / ja sandi:
22 HERRa / miris nijn pahasti teet tätä Can-
sa wastan? miris olet minun lähettänny?

Ei Pharaos
tahdo pää-
stä Israelin
Canssa.

Israelin
lapset
walittawat
wainans
Pharaolle.

Pharaos ta-
se cowem-
min wai-
wata Can-
ssa.

Moses
walitta
Jumalan
edes.

23 Sillä sijte cuin minä menin Pharaon tygö / puhutteleman händä sinun nimesäs / on hän vielä corvemmin waiwannut Canssa / ja et
 1 sinä ole pelastanut sinun Canssas. Niin sanoi HERRA Moserelle : nyt sinä näet / mitä minä Pharaolle teen : sillä hänen pitä heitä päästämän wäkerwän käden cautta / ja hänen myös pitä wäkerwän käden cautta heitä ajaman maaldans.

Verf. 15. Mixis näin teet) se on / sinun töyhällä Canssallas pitä jocapaicas wäärns oleman / ja sinun palwelias edjivät syötä / waiwatarens meitä.

VI. LUCU.

HERRA puhui Moserelle / ja lohduuta händä / v. 2. ilmoit. Sta hänen nimens / HERRA / v. 3. lupa Israelin lapsia pelasta heidän orjudestans / ojetulla käsiwarrella / v. 6. lähettä Moseren toisen kerran Pharaon tygö / v. 20. joca idzens essele corwin / v. 12. Moseren ja Aaronin sicut ja pol. wilucu / v. 14.

2 **J**umala puhui Moserelle / ja sanoi hänelle: Minä olen HERRA. Ja olen nähtynyt Abrahamille / Isaacille ja Jacobille / että minä olen heidän caicirwaldias Jumalans. Mutta minun nimen / HERRA / ei ole heille ilmoitettu. Ja minä tein myös minun liiftomi heidän cansans / andareni heille Canaan maan / josa he owat waeldanet ja muucalaiset ollet. Ja minä olen myös cuullut Israelin lasten surkian walituren / joita Egyptiläiset työllä waiwarwat / ja olen minun liiftomi muistanut.

6 Sentähden sano Israelin lapsille: Minä olen HERRA / ja minä johdatan teitä Egyptin cuorman alda / ja pelastan teitä teidän orjudestan / ja wapahdan teitä ojetulla käsiwarrella ja suurella oikendella. Ja ofan teitä minun Canssareni / ja olen teidän Jumalan / että te tiedäisitte että minä olen teidän HERRan Jumalan / joca teitä jodatan Egyptin orjudesta. Ja wien teitä sille maalle / jonga ylidzen minä nostin minun kätteni / andareni sen Abrahamille / Isaacille ja Jacobille / sen minä nyt annan teille omaren : Minä HERRA. Näitä caictia puhui Moses Israelin lapsille : waan ei he cuullet Mosesta heidän hengens ahdisturen ja rascan työns tähden.

10 **S**illoin puhui HERRA Moserelle / sanoden : Mene ja puhu Pharaolle Egyptin Cuningalle / että hän päästäis Israelin lapset hänen maaldans. Mutta Moses puhui HERRan edes sanoden : cadzo / Is-

raelin lapset ei ole cuulet minua / cuningasta Pharaos cuullisminua / siihen myös minulla owat ymbärinsleickamattomat huulet. Niin puhui HERRA Moserelle ja Aaronille / ja lästi heitä Israelin lasten ja Pharaon Egyptin Cuningan tygö / johdattaman Israelin lapsia Egyptin maalda.

14 **N**amat owat heidän Isäins huoneitten päät. Rubenin Israelin esicoisen lapset owat namat : Hanoch ja Pallu / Heron ja Charmi / namat owat Rubenin sucucunnat. Simeonin lapset owat : Jemuel / Jamin / Ohad / Sachin / Zoar ja Saul / sen Cananean waimon poica / namat owat Simeonin sucucunnat.

16 **J**a namat owat Lewin lasten nimet heidän suguisans : Gerson / Kahath ja Merari. Mutta Lewi oli sadan colmentymmenen ja seidzemen ajastatcainen. Gersonin lapset : Libni ja Simej heidän suguisans. Kahathin lapset owat : Amram / Jezear / Hebron ja Bsiel. Mutta Kahath oli sadan colmentymmenen ja colmen ajastatcainen. Merarin pojat : Maheli ja Musi / namat owat Lewin sugut heidän lapsisans.

20 **J**a Amram otti Jochebethin hänen Isäns sisaren emännärens / joca synnytti hänelle Aaronin ja Moseren. Ja Amram oli sadan colmentymmenen ja seidzemen ajastatcainen. Jezearin lapset owat : Korah / Nepheg ja Sichri. Bsielin lapset owat : Misael / Elzaphan / Sichri.

23 **A**aron otti hänellens emännän : Elizeban / Aminadabin tyttären / Nahassonin sisaren joca hänelle synnytti Nadabin / Abihun / Eleazarin ja Jamarin. Korahin lapset owat : Assir / Eleana ja Abiassaph. Namat owat Koritherein sucucunnat. Mutta Eleazar Aaronin poica otti hänellens Putielin tyttärist emännän / joca synnytti Pinehan. Namat owat Lewitain Isän päät heidän sucucunnisans.

26 **N**amat owat Aaron ja Moses / joille HERRA sanoi : johdattacat Israelin lapset Egyptin maalda jouckoimens. Namat owat ne jotta puhuit Pharaon Egyptin Cuningan cansa / että heidän piti johdattaman Israelin lapset Egyptistä / nimittäm / Moses ja Aaron. Ja sinä päiwänä puhui HERRA Moseren cansa Egyptin maalla. Ja sanoi : Minä olen HERRA / puhui Pharaolle Egyptin Cuningalle /

Jumala ilmoitta nimens HERRA

Rubenin ja Simeonin polwilucu. Gen. 46:9. Num. 26:5. 1. Par. 5:24.

Lewin polwilucu. Gen. 46:11. Num. 3:17. Cap. 26:57. 1. Par. 7:1. 1. Par. 24:6. Lewinittä. 137. aja. Itäica

Num. 26:59.

Amram Aaronin ja Moseren Isä. 137. aja. Itäica.

Elizeba Aaronin emändä.

Eleazar ja Pinehas.

Act. 7:36.

30 caicki mitä minä sinulle puhun. Niin wa-
stais Moses HERalle: cadzo/minä olen
ymbärinsleickamatoin huulida / cuingasta
Pharao minua cuile?

Verf. 3. Ei ole ilmoitettu) Patriarchat ovat tyllä tundenet
Jumalan / mutta seucaltainen jultinen yhteinen saarna Juma-
last ei vielä ollut / niincuin Moseren ja Christuren cauteo
tapadui. v. 8. Noitin) Se on / minä olen wannonut / niin-
cuin / Gen. 22: 16.

VII. Luca.

HERa ilmoitta Moserelle Pharaon paatumisen /
v. 1. Käste heittä sauwan Pharaon eteen / tuleman
kärmeri / v. 8. Moses ja Aaron tekewät niin / v. 10.
Noidat tekewät myös niin / mutta Aaronin sauwa niela
heidän sauwan / v. 11. HERa käste Moseren muutta
wedet-wirrois werexi / josta calat cuolewat ja wirrat hat-
sewat / v. 14. Noidat tekewät myös niin / ja Pharaon
sydän paatu / v. 22.

HERa sanoi Moserelle: cad-
zo / Minä olen asettanut sinun
Pharaon jumalari. Ja Aa-
ron sinun welses pitä oleman si-
nun Prophetas. Sinun pitä puhuman
caicki cuin minä kästän sinulle / waan Aaron
sinun welses pitä sen puhuman Pharaolle /
että hän päästäis Israelin lapset hänen
maaldans. Mutta minä paadutan Pha-
raon sydämen / tehdären monda ihmettani ja
tunnustähteni Egyptin maalla. Ja ei Pha-
rao teitä cuile: sillä minä osotan minun kä-
teni Egyptis / ja johdatan minun jouckoni /
minun Ganssani Israelin lapset Egyptin
maalda suurella oikendella. Ja Egypti-
läiset pitä ymmärtämän että minä olen
HERa / ojetesani lättäni Egyptin ylidgen /
ja johdattaisan Israelin lapset heidän ty-
köns.

Moses ja Aaron teit niincuin HERa
oli heille kästännyt. Ja Moses oli kahderan-
kymmenen ajastacainen / ja Aaron yhderan-
kymmenen ja colmen ajastacainen / cosca he

puhuit Pharaon cansa. Ja HERa puhui
Moserelle ja Aaronille / sanoden: Cosca
Pharao puhu teille / sanoden: osottacat tei-
dän ihmen. Niin sinun pitä sanoman Aaro-
nille: ota sauwas / ja heittä Pharaon eteen /
ja se tule kärmeri.

Niin Moses ja Aaron menit Pharaon
tygö / ja teit niincuin HERa oli kä-
stännyt. Ja Aaron heitti sauwan Phara-
on ja hänen palwelioittens eteen / ja se tuli
kärmeri. Niin Pharao myös cudzui tietä-
jät ja noidat / ja Egyptin noidat teit myös
niin heidän noitumissillans. Ja idzetukin
heistä heitti sauwan maahan / ja ne tulit
kärmeri. Mutta Aaronin sauwa nieli hei-
dän sauwan. Niin Pharaon sydän paa-
tui / eikä myös cuullut heitä / niincuin HERa
oli sanonut.

Ja HERa sanoi Moserelle: Pha-
raon sydän on corvettunut / ja ei tahdo
päästä Ganssa. Mene Pharaon tygö war-
hain amulla / cadzo / hän käwele wetten
tykönä / ja mene händä wastan wirran rei-
nalle / ja se sauwa / joca oli kärmeri muuttu-
nut / ota sinun kätees. Ja sano hänelle:
HERa Hebrerein Jumala on minun lä-
hettänyt sinun tygös / ja kästi sinulle sanoa:
läste minun Ganssan / palweleman minua
corwesa / ja et ole sinä cuullut tähän päirwän
asti.

HERa ilmoitta
Pharaon
paatumis-
sen.
A. M. 2453
A. A. C.
1518.
Johonga
woreen
jälteuseura-
waihet bi-
stortatule-
wat / sihen
u. Luc. asti.
Sup. 4: 15.

Aaronin
sauwa
muuttu
kärmeri.

2. Tim. 3: 8.

17 Sentähden sanoi HERRA näin: tästä
 pitä sinun tundenan minun olerwan HERRA-
 ran / cadzo / minä lyön tässä saurwalla / joca
 on minun kädesäni weteen / joca wirrasa on /
 18 ja sen pitä muuttuman wereri. Ntjn että
 calat / jotea wirrasa owat / pitä cuoleman /
 ja wirran pitä haiseman / ja Egyptiläiset pitä
 kpyhymän / cosca he juorwat wettä wirrasta.

19 Ja HERRA sanoi Moserelle: sano
 Alaronille: ota saurwas ja osenna kates E-
 gyptin wetteen ylidzen / ja heidän wirtains
 ylidzen / ja heidän jokeins ylidzen / ja heidän
 alhoins ylidzen / ja caicein heidän cultuins
 ylidzen / että ne tulisit wereri / ja olcon weri
 coco Egyptin maasa / sekä puuastioisa / että
 myös kiwastioisa. Ntjn Moses ja Alaron
 teit ntjncuin HERRA oli käskennyt / ja nosti
 saurwas ja lot weteen / joca wirrasa oli /
 Pharaon ja hänen palwelioittens edes / ja
 caicki wedet / jotea olit wirrasa / muuttuit we-
 20 reri. Ja calat / jotea olit wirrasa / cuolit /
 ja wirta haisi / ntjn ettei Egyptiläiset saanet
 juoda wettä wirrasta. Ja weri oli coco
 Egyptin maalla.

21 Egyptin noidat teit myös ntjn heidän
 noituurillans. Mutta Pharaon sydän
 paatui ja ei cuillut heitä / ntjncuin HERRA
 sanonut oli. Ja Pharaos kädnsi hänen ja
 23 palais cortans / ja ei luena pitänyt. Mut-
 ta caicki Egyptiläiset caiwot wirran ymbä-
 24 rillä / ja edzeit wettä juodaxens / sillä ei he
 saanet juoda wirran wesistä. Ja se oli
 25 seidzemen päiswä / sijtecuin HERRA oli lyö-
 nyt wirran.

Verf. 3. Minä paadutan) Ei ntjn että Jumala maean saatti
 comuden Pharaon sodämes: waan että hän on ottanut hänelä
 hänen armons / hänen endisen pahudens tähden / ja salli Sara-
 nan ja hänen idze paadutta idzens / niincuin myös wanhat Isät
 owat sen ymmäredänet. August. Epist. 105. ad Sixtum. Deus
 non obdurat impariendō malitiā: sed non impariendō mis-
 ricordiam. Item tract. 53. in Iohan. Sic excecatur, sic obdurat
 Deus, deferendo & non adjuvando. Sic Iren. lib. 4. ad Her. cap.
 48. Lewiänmäldä saadan tästä lutea / supra cap. 4: 21.

VIII. Lucu.

Wmala widza Egyptin maan toisen ferran Mose-
 1 ren ja Alaronin cautta / sammacoilla / v. 1. Colman-
 nen ferran / täällä / v. 16. Jotta ei noidat taida tehdä / v. 18.
 Neliännnen ferran / turilasten paljoudella / v. 20. Niin et-
 2 tä Pharaos wimein luya päästä Canssan / v. 28. Mutta
 cosca HERRA otta pois turilat / paadutta hän taas hänen
 sydämens / ja ei päästä heitä / v. 31.

2 Ja HERRA sanoi Moserelle:
 mene Pharaon tygö / ja sano
 3 hänelle: näin sano HERRA:
 päästä minun Canssan palwele-
 man minua. Waan jos et sinä tahdo pää-
 4 stä / cadzo / ntjn minä rangaisen caicki sinun
 maasäret sammacoilla. Ntjn että wirta
 5 cuohu sammacoista / ja ne pitä astuman ylös
 ja tuleman sinun huonesees / ja sinun lepo-
 cammios / ja sinun wuotesees / ja sinun pal-
 6 welioittes huoneseen / ja sinun Canssas se-
 caan / ja sinun pädytis / ja sinun taikinaas.
 Ja sinun / ja sinun Canssas / ja caicein si-
 7 nun palwelioittes päälle / pitä sammacot
 hyppelemän.

Ja HERRA sanoi Moserelle: sanos
 Alaronille: osenna kates saurwoimens / wir-
 5 tain / jokein ja järwein ylidze / ja anna sam-
 macot tulla ylidzen coco Egyptin maan. Ja
 6 Alaron osensi kätens Egyptin wetteen ylidze /
 ja sammacot tulit siellä ylös / ntjn että coco
 Egyptin maa peitettiin. Teit myös noidat
 7

I. Egyptin maan widzaus / wesi muuttu wereri.

PC. 78: 44

Sap. 17: 7.

ii. Egyptin widzaus / sammacot.

PC. 78: 49 PC. 105: 30

nijn heidän noituurillans / ja annoit sammacot tulla Egyptin maan ylidzen.

8 **N**ijn Pharao cudzui Moseren ja Aaroin / ja sanoi : rucoileat HERRa että hän otais pois sammacot minuida / ja minun Canssaldani / njn minä päästän Canssan / uhraman HERRalle. Moses sanoi : pida sinä se cumnia / että määrät / coseca minun pita rucoileman edestäs / ja palvelioittes ja Canssas edestä / että sammacot pidäis otettaman sinulda ja sinun huoneistas / ainoastans wirtaan jaaman. Hän sanoi huomena. Hän wastais : olecon sanas jälken / että tiedäisit ettei yrkään ole njncuin
9
10
11
12
13
14
15
16
17

mijn : caieki maan tomu muuttui täixi coco Egyptin maasa.

Teit myös noidat noituurillans njn / täitä matcan saattarens / waan ei he woinet. Ja täit olit ihmisis ja eläimisis. Nijn sanoi noidat Pharaolle : tämä on Jumalan sormi. Mutta Pharao paadutti sydämens / ja ei cuullut heitä njncuin HERRa sanonut oli.

JA HERRa sandi Moserelle : nouse ihuomena warhain ja seisso Pharaon edes / Cadzo / hän mene wetten tygö / ja sano hänelle : Näin sano HERRa : päästä minun Canssan palvelleman minua. Jos ei / Cadzo / njn minä annan tulla sinulle ja sinun palvelioilles / ja sinun Canssalles / ja sinun huoneisijis caiekinäiset turilat / njn että caieki huonet Egyptis täytetän caiekinäisistä turilasta / njn myös se maa jonga päällä he orwat. Ja minä teen sinä päiwänä jota
18
19
20
21
22
23
24
25
26

Ja HERRa teki njn. Ja tuli paljo turilaita Pharaon huoneeseen / ja hänen palveliains huoneisijn / ja coco Egyptin maalle / ja maa turmeldin turilailda. Nijn cudzui Pharao Moseren ja Aaroin / ja sanoi : mengät ja uhrateat teidän Jumalallen tällä maalla. Moses sanoi : Ei se njn sorwi / että

18 Sap. 17: 7.

19

Luc. 11: 20

20 IV. widzans turilait.

22

23

24

25

26 Gen. 46: 34

me niin teemme : Sillä me uhraisimme
HERalle meidän Jumalallem Egyptiläi-
sten cauhisturen : Cadzo / jos me Egyptin
maan cauhisturet uhraisimme heidän ede-
27 säns / eikö he meitä kiwittäis ? Colmen päi-
wäcunnan matcan menem me corpeen / ja
uhramme HERalle meidän Jumalal-
lem / niincuin hän on meille sanonut.

Pharao lu-
pa päästä
Caussan.

28 Pharao sanoi : minä päästän teidän / et-
tä te uhraisitte HERalle teidän Jumalal-
len corwesa / ainoastans / ettei te caurwas
29 menis / ja rucoilcat minun edestäni. Mo-
ses sanoi : Cadzo / cuin minä menen sinun
tykös / niin minä rucoilen HERa / että
turilat otetaisin pois Pharaolda ja hänen

palwelioildans / ja hänen Caussaidans
huomena / ainoastans älä minua enä wiette-
le / niin ettes päästä Caussa uhraman.

Ja Moses läxi Pharaon tykö / ja rucoili
HERa. Ja HERa teki niincuin Mo-
ses sanonut oli / ja otti turilat Pharaolda / ja
hänen palwelioildans / ja hänen Caussal-
dans pois / niin ettei yhtäkän jäänyt. Mut-
ta Pharao paadutti sydämens wiellä nyt täl-
läkin haawa / ja ei päästännyt Caussa.

Verf. 19 (Jumalan formi) se on / Jumalan woima. Niin-
cuin heoliste tahonnet sanoa tämä ihme ei taida tapahtua nottu-
misella. v. 21. Turilat) Grecan sana Kynomia / joca tässä pai-
cas löptän / on niin paljo cuin caetinaiset wähdä madot / kärwäi-
set / coriporsioiset / etc. joca wahingoidzewat puut ja maan wi-
hannon.

IX. Lucu.

HERA widza Egyptin rutolla / v. 1. josta ei Pharao
paranna idzens / waan tule wiellä pahemmaxi / v. 7.
Paisumilla ja pahoilla haawoilla / niin ettei noidatcan
taida seiso Mosexen edes / v. 8. Suurilla rafeilla / joca
turmelewat ihmiset / carjan / ja maan wihannon / v. 18.
Josta Pharao nöyryttä idzens HERan edes / ja rucoile-
otta pois rangasturen / v. 27. Mutta cuin se lacka / paa-
dutta hän taas sydämens / v. 34.

V. Egy-
ptin widza-
us / rutto.

1 **M**HERA sanoi Mosexelle : mene
Pharaon tykö / ja sano hänelle :
Niin sano HERa Hebrerein
Jumala : päästä minun Caussan
2 palweleman minua : waan jolles päästä /
3 mutta wiellä pidätät heitä : Cadzo / HER-
ran käsi on sinun carjas päällä / joca owat
kedolla / herwoisten päällä / Usein päällä / Ca-
melein päällä / härkän päällä / lammasten
päällä / sangen rasean ruttotaudin cansa.
4 Ja HERa teke jotakin erinomaist Israelin

ja Egyptiläisten wälillä / niin ettei mitän
cuole caitesta cuin Israelin loyffilla on. Ja
HERa määräs ajan / sanoden : tämän
HERa teke huomena maassa.

Ja HERa teki niin annulla / ja caieki
6 carja cuoli Egyptiläisildä / waan Israelin
lasten carjast ei yhtäkän cuollut. Niin Pha-
7 rao lähetti tiedusteleman / ja cadzo / ei ollut
Israelin carjast yhtäkän cuollut. Mutta
Pharaon sydän paatui / ja ei päästännyt
Caussa.

8 Ja HERa sanoi Mosexelle ja Aaro-
9 nille : ottacat kätenne tähten totoin noke /
ja Moses paiscatcan sen tairwasen päin
Pharaon edes. Ja pitä tuleman tomuxi
coco Egyptin maan päällä / ja pitä oleman ih-
misten ja carjan päällä pahat paisumat coco
Egyptin maalla.

Ja he otit noke totoista / ja seisoi Phara-
10 on edes /

VI. Wid-
zaus / paat
paisumet.

Sap. 17:7.

11 on edes/ ja Moses paiskais sen taivaseen päin/
nijn tulit pahat paisumat ihmisiin ja car-
jaan. Nijn ettei noidecan saanet seisoo Mo-
12 seren edes paisumain tähden: Sillä paistu-
mat olit njn noitain päällä / cuin Egypti-
läistengin. Mutta HERRa paadutti Pharaon
sydämen / njn ettei hän cuullut heit-
tä/ njncuin HERRa Moserelle sanonut
oli.

13 Nijn sanoi HERRa Moserelle: nouse
huomena warhain/ ja mene Pharaon
eteen/ ja sano hänelle: Nain sano HERRa
Hebreerein Jumala: päästä minun Canssan
14 palweleman minua. Muutoin minä tällä
haarwalla lähetan caieki minun rangaistu-
reni sinun päälles/ ja sinun palweliasis/ ja
sinun Canssas päälles/ tietäres ettei caie-
15 sa maasa ole minun wertani: Sillä nyt
minä ojemman kätemi ja yön sinun ja sinun
Canssas ruttotaudilla/ että sinun pitä huc-
16 kuman maan päälä. Ja tosin sen-
tähden olen minä herättänyt si-
nun/ osottaxeni minun Woima-
ni sinun päälles / ja että minun
nimeni julistettaisin caikesa maa-
cummasa.

VII. Widzans / Ra-
ecc.

17 JA sinä vielä nyt poljet minun Canssani
18 sinun alas/ ja et päästä heitä: Cad-
zo/ huomena tällä ajalla annan minä san-
gen suuria rakehita sata / jonga caltaisita ei
ole ollut Egyptis / hamasta siitä päivästä
19 cuin se perustettu on / njn tähän asti. Lä-
hetä siis nyt ja corja sinun carjas ja caieki
mitä sinulla on kedolla: sillä caieki ihmiset ja
carja/ cuin kedolla löytän / ja ei ole corjatut
huoneseen/ ja racket langewat heidän pääl-
20 lens/ ne cuolewat. Joca Pharaon pal-
weltoista pelkäis HERRan sana/ hän pal-
welians ja carjans huoneseen corjais.
21 Waan joidenga sydän ei totellut HERRan
sana/ ne jätit kedolle palwelians ja car-
jans.

22 Nijn sanoi HERRa Moserelle: ojemma
sinun kätens taivaseen päin/ että rakehita sa-
kais coco Egyptin maan päälle / ihmisten
päälle/ carjan päälle ja caikein päälle mitä
23 kedolla wihotta Egyptin maalla. Nijn ojensi
Moses saurwans taivaseen päin/ ja HERRa
andoi jylstä ja rakehita sata / njn että

Sap. 16:16.

tuli leimahiti maan päälle / ja njn andoi
HERRa sata rakehita Egyptin maan pääl-
le. Että racket ja tuli secaisin maahan lan-
23 geisit njn hirmuisest / ettei ikänäns seneal-
taista Egyptin maasa tapahumut ollut/ si-
tä ajasta cuin Canssa sinä asuman ru-
peis.

24 Ja racket löit coco Egyptin maalla caieki
cuin kedolla olit / sekä ihmiset että carjan/
caieki mitä maan päällä wihotti/ caieki myös
25 puut medzäs rickt särki. Ainoast Gosenin
maacunnas/ josa Israelin lapset olit/ ei ra-
kehita satanut.

26 Nijn lähetti Pharaos ja cudzui Mo-
seren ja Aaronin / ja sanoi heille:
minä olen tällä haarwalla pahoin tehnyt /
HERRa on wanhursecas/ waan minä ja mi-
nun Canssan olemma jumalattomat.
27 Sentähden rucoilcat HERRa/ että Juma-
lan jylinä ja racket laekaisit / njn minä pää-
stän teidän ja en enämbi pidätä teitä.

28 Ja Moses sanoi hänelle: cosca minä me-
nen Caupungista/ njn minä ojemman kätemi
HERRan tygö/ njn jylinä laeka ja rakehita
ei pidä enämbi oleman / että tietäisit
maan olerwan HERRan. Mutta minä sen-
29 kyllä tiedän/ ettet sinä eikä sinun palwelias
wiellä nytkän pelkä HERRa Jumalata.
Nijn pellarwat ja ohrat maahan lyötin: sillä
30 ohraoli tähköpäällä ja pellarwa oli culculla.
Mutta njsu ja ruis eikwät turmeldunet/ sil-
lä ne olit hiljakylwöt.

31 Nijn Moses meni Caupungista / Pha-
raon tygö/ ja ojensi kätens HERRan tygö/
ja jylinä ja racket laekaisit/ ja sade ei enämbi
tiuckunut maan päälle. Cosca Pharaos nä-
32 ki/ että sade/ ja racket/ ja jylinät laekaisit/ te-
ki hän wiellä enämmän paha ja paadutti sy-
dämens / sekä hän että hänen palwelians.
Nijn paadui Pharaon sydän / ettei hän
33 päästänyt Israelin lapsia/ njncuin HERRa
Moseren cautta sanonut oli.

Pharaos
ete wulä
paha.

Verf. 16. Sentähden olen minä herättänyt) Se on ei Juma-
la ole herättänyt Pharaos jumalattomuteen idzens wastan:
Sillä ettei Jumala ole senealminen Jumala / jolle jumala-
toin meno telpa/ Ps. 5:5. Waan että hän oli paha ja paadutti sy-
dämens / njn Jumala käändä hänen pahudens hänen omas
nimens ylistoxy. Ja se sana Hemadicha joca tästä löytän/
njncuin myös muut seu muotoiset/ ettei ne aina selteä per si-
gnificationem directæ efficientiæ; waan per permissionem, de-
clarationem, directionem, on oppenulle kyllä tietävä. Cair-
moos pian ymmärrettä/ että cosca jollaculla sanalla näky olerwan
senealminen ymmärrys/ cuin on wastan lidei analogiam, useon
cappaleita: silloin pitä senealcaiset sanat selteettämän/ njncuin
p. Raamattu toises paicas seu muotoisist astoiit pubu.

X. LUCI.

HERRA käski Moosen vielä puhua Pharaolle / että hän päästäis Caissan / v. 1. mutta ei hän tahdo caictia päästä / waan aimoastans miehet / v. 7. sentähden lyö HERRA Egyptin heinäsiroilla / v. 12. ja syngiällä pimeydellä / v. 21. josta Pharaos taas myöndy / ja lupaa päästä Caissan / mutta ei carja / v. 24. hän tiedä Moosen enä ulemast etens / v. 28.

HERRA sanoi Moserelle : mene Pharaon tykö / sillä minä paadutin hänen ja hänen palveliottens sydämet / tehdäreni nämmät minun ihmeni heidän seasans. Ja etä sinä ilmoitaisit sinun lastes / ja lasteslasten corwijn / mitä minä tehnyt olen Egyptis / ja minun ihmeni / jotta minä tein heidän seasans / että te tietäisitte että minä HERRA olen.

Nyt meni Moses ja Aaron Pharaon tykö / ja sanoit hänelle : näin sano HERRA Hebreerein Jumala / cuinga caurwan et sinä nöyrytä idzes minun edesäni? päästä minun Caissan palvelleman minua. Waan jos sinä estelet päästä minun Caissan / Cadzo / nyt minä huomena tuotan heinäsirocat caictijn sinun maas ärtyn. Nyt että heidän pitä peittäman maan / nyt ettei maa pida näkymän / ja heidän pitä syömän tähtet / cuin teille on jäänet rakehilda / ja pitä syömän caicti wihottawaiset puut medzäs. Ja pitä täyttämän sinun huones / ja caictien sinun palveliais huonet / ja caictien Egyptiläisten huonet / jongacaltai sta sinun Isäs ja Isäsität ei nähnet ole / sitä päiwäst cuin he maan päälle tulit / tähän

päiwän asti. Ja hän käänsi idzens ja meni Pharaon tykö. Nyt sanoit Pharaon palveliat hänelle : cuinga caurwan me kärsim me näitä widzauria? päästä Caissa palvelleman HERRA heidän Jumalatas : edkös vielä tiedä Egypti häwitetyri?

Nyt Moses ja Aaron cudzuttin jäl lens Pharaon tykö / joca sanoi heille : mengät ja palvelcat HERRA teidän Jumalatan : Waan cutca ne orwat cuin menewät? Ja Moses sanoi : me menem meidän nuorten ja wanhamin causa / poikinem ja tyttärinem / lammastem ja carjam causa / sillä meillä on HERRAN juhla.

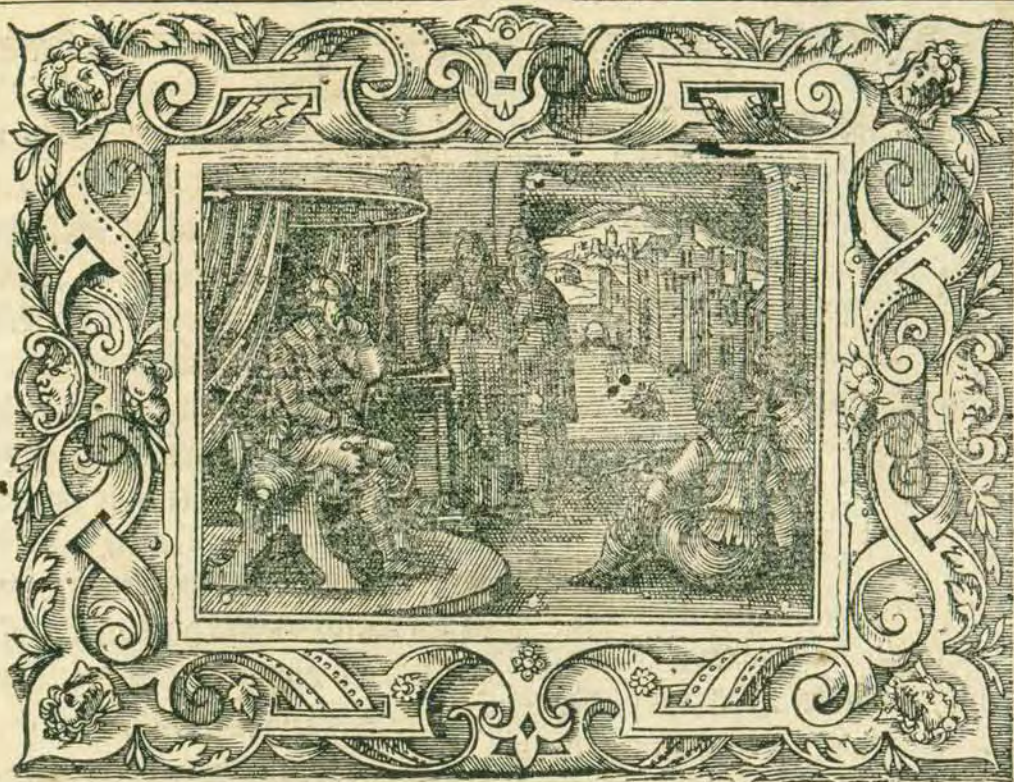
Ja hän sanoi heille : ikän nyt / olcon HERRA teidän cansan. Pidaistko minun päästämän teidän ja teidän lapsen? cadzo cat jollet teillä jotakin paha sydämes ole? Ei nyt / mutta mengät te miehet ja palvelcat HERRA / sillä sitä te oletta pnyttänetkin. Ja he ajoit heidän pois Pharaon edest.

Nyt sanoi HERRA Moserelle : ojen na sinun kätes Egyptin maan ylidze heinäsirocatin tähden / että he tulisit Egyptin maan päälle / ja söisit caictien maan wihannon / cuin on rakehilda jäänyt. Moses ojensi saurwans Egyptin maan ylidze / ja HERRA andoi tulla itätuulen sille maalle caictien sen päiwän ja caictien sen yön / ja amulla nosti itätuuli heinäsirocat. Ja tulit coco Egyptin maan päällen / lastit idzens jocapaictaan Egyptin maalle sangen epäluquin / ettei heidän caltaisitans ennen

Moses pu
hu Pha
raon causa/
että hän
päästäis
Caissan.

Sap. 19: 9.

VIII. C
gyptin wid
zans / sy
näsirocat.
Ioel. 1: 4

15 ollut / eikä tästedes tule. Sillä he peitit caic-
ken maan / ja teit sen mustari. Ja he soit caic-
ki maan wihannon / ja caieki puiden hedel-
mät cumin jaänet olit rakehilda / ja ei jaännyt
ensingän wiheriäistä puihijn ja ledon ruo-
hoiin coco Egyptin maalla.

16 Nijn cudzui Pharaos kirjusi Moseren ja
Aaronin / ja sanoi : minä olen paha tehnyt
HERRa teidän Jumalatan / ja teitä wa-
17 stan : Andacat minulle anderi minun rico-
ren wielä tällä erällä / ja rucoilcat HERRa
teidän Jumalatan / että hän ottais minulda
18 pois weilä tämän cuoleman. Ja hän meni
pois Pharaon tykö ja rucoili HERRa.
19 Nijn HERRa käänsi tuulen jaloxi länsituu-
lexi ja nosti heinäsiicat ja heitti heidän pu-
naiseen mereen / nijn ettei yhtäkän heinäsiic-
ka jaännyt coco Egyptin maan ärtijn. Mutta
20 HERRa paadutti Pharaon sydämen / ettei
hän päästännyt Israelin lapsia.

21 **J**A HERRa sanoi Moserelle : ojenna
kätes tairwasen päin / että pimeys tuis
Egyptin maan päälle / nijn että ruwetta tai-
22 taisin. Ja Moses ojensi kätens tairwasen
päin / nijn tuli syngiä pimeys coco Egyptin
23 maan päälle colmeri päiwäri. Nijn ettei
yrifän toinen toistans nähnyt / eikä myös
nosnut sittä paicast / colmena päiwänä josa
he olit. Mutta caikilla Israelin lapsilla
oli walkeus / cusa he asuit.

Nijn cudzui Pharaos Moseren / ja sanoi :
24 mengät ja palwelcat HERRa / ainoastans
teidän lamban ja carjan jaäkän tänne / tei-

dän lapsen mengän myös teidän can-
san. Moses sanoi : sinun pitä myös 25
salliman minun käsiin uhrin / ja poltoub-
rin / jota meidän pitä tekemän HERRalle
meidän Jumalallem. Meidän carjam pitä 26
myös menemän meidän cansam / ja ei yhtä-
kän sorcka jaämän : Sillä sittä meidän pi-
tä ottaman ja tekemän palweluren HER-
ralle meidän Jumalallem : sillä en me tie-
dä millä me palwelem HERRa / sihenä-
sti cumin me sinne tulemma.

27 **M**utta HERRa paadutti Pharaon
sydämen / ettei hän päästännyt heitä. Ja
28 Pharaos sanoi hänelle : mene pois minun
tyköni / ja carta ettes enämbi sillen tule mi-
nium eteeni : sillä jona päiwänä sinä tulet
minum eteeni / pitä sinun cuoleman. Moses 29
wastais : nijn cumin sinä sanonut olet / en
tule minä enämbi sinum etees.

Verf. 12. Heinäsiicain) Ei täsä cudzuta heinäsiicak Ha-
gab Hebrean kielessä / nijn cumin monicahdois paicais / waan Arbe,
Ja ne owat neljäsiicaiset / tendäwäiset eläimet ja puhcat syh-
dä nijn cumin Hagab, Lev. 11 : 22. Mutta meille tündemattomat /
wainoin etä he owat heinäsiicain caltaiset.

XI. LUCI.

HERRa sano Moserelle wielä andawans tulla yhden
widzauyen Pharaolle ja Egyptijn / v. 1. käski Is-
raelin Canssan otta Egyptiläisidä lainari hopia ja culda-
calua / v. 2. Ehy caieki Egyptin esicoiset / v. 4. Moses ja
Aaron tekewät caieki nämät ihmet Pharaon edes / mutta
hän pyyh cuitengin paatumina / v. 10.

MA HERRa sanoi Moserelle : wie-
lä minä annan tulla yhden ran-
gaituren Pharaolle ja Egyptijn
sittte hän päästä teidän täälä /

IX. Widzans / syngiä pimeys.
Sap. 17: 21
Sap. 18: 1.

Pharaos
niekoi Mos-
seren end
mieheksi
hänes es-
teens.

HERRa
sano wielä
nyt and-
wans tulla
yhden ran-
gaituren.

A.M. 2454.
A. A. C.
1517.
Tolla aja-
stajalla on
caicki se ta-
pahtunut
cuiin tässä
Cap. 11. ha-
man sijnhen
40. asti liru-
joitetan.
Exod 3:22
& cap 12:2
35.

eikä ainoastans päästä teitä / mutta myös aja-
teidän täällä ulos.

2 Nijn sano sijs nyt Canssalle : että jo-
camies anois lähimmäiseldäns / ja joca i-
nen waino hänen lähimmäiseldäns hopia
3 ja culdacaluua. Sillä HERRa anda ar-
mon Canssalle Egyptiläisten edes. Ja
Moses oli sangen cuuluusa mies Egyptin
maalla / Pharaon palvelioitten ja Canssan
edes.

4 Ja Moses sanoi : näin sano HERRa :
5 puolinön aican minä waellan Egyptin
maan läpidze. Ja jocainen esicoimen Egyptin
maalla pitä cuoleman / Pharaon esicoisest /
joca hänen istuimellans istu / haman pitecan e-
sicoisen asti / joca jauha / ja caickein eläinden
6 esicoiseen. Ja suuren pargun pitä oleman
Egyptin maalla / jonga caltaista ei ole ollut /
7 eikä tuleman pida. Mutta caickein Israe-
lin lasten seas ei coiracan kieldäns war-
wähättämän pida hamast ihmist / nijn eläi-
mihin asti / että te tiedäisitte / cuinga HERRa
8 eroitta Egyptin ja Israelin. Silloin caicki
nämät sinun palvelias / pitä tuleman mi-
nun tygöni / ja cumartaman minua / sano-
den : lähde ulos sinä ja caicki Canssa jotea si-
nun allas orwat / ja sijtte minä lähden. Ja
hän larsi Pharaon tykö sangen wihoisans.

9 Mutta HERRa sanoi Moserelle : ei
10 Pharao cuule teitä / että paljo ihmeitä tapah-
duis Egyptin maalla. Ja Moses ja Aaron
teit caicki nämät ihmet Pharaon edes / waan
HERRa paadutti hänen sydämens / ettei
hän päästännyt Israelin lapsia hänen maal-
dans.

Verf. 3. Cuuluusa mies) Sentähden tämä sanotan / että
Jumala oli andanut Moserelle sencaltaisen julistuden Canssan
tykönä / että caicki pelkäisit häntä. Sillä jollei se olis ollut
nijn olisit Egyptiläiset tappaneet hänen.

XII. Lucu.

Jumala anda käskyn Moserelle ja Aaronille Pää-
siäislambasta / v. 1. ja sen menoista / v. 11. Sij-
ten matkianleiwän päiwistä / v. 14. joina caicki piti nyy-
män happamattoman leipän / muistoyi / että HERRa on
sillä ajalla heitä wiennyt Egyptist / v. 17. Tämän HER-
ran käskyn julista Moses Israelin lasten wanhimmille
v. 21. Toisina yönä lys HERRa caicki Egyptin esicoiset.
v. 29. Jongatähden Pharaon tähytystä päästä Canssan /
v. 40. Ja nijn lähtewät he Egyptist / v. 47. Eusa he olit
ollet 430. ajastaiua. Silloin myös HERRa anda kä-
skyn / cuinga muucalaisectin piti Pääsiäistä pitämän /
v. 43.

HERRa sanoi Moserelle ja Aa-
ronille Egyptin maalla : Tä-
mä cuucausi pitä oleman teidän
tykönä ensimmäinen Cui / hä-
nestä pitä teidän alcaman ajastajan cui-
candet. Pubucat coco Israelin Seuracun-
nalle / sanoden : kymmendenä päiwänä tällä
cuulla / ottacan idzeckin hänellens caridzan /
se joca perhenisändä on / caridzan joca huo-
nelle : Waan jos xri huone wäpä on carid-
4 zata syömän / nijn ottacan kylänsmiehen
cansans / joca likin häntä asu / että nijn
monda tulis / cuiin woisit caridzan syöda.
5 Ja sen caridzan pitä oleman wirhittömän /
ajastaiuisen oinan. Caridzoist ja wohlist
pitä teidän sen walidzeman.

6 Ja sen teidän pitä tallella pitämän neljän-
dentoistakymmenden päiwän asti tätä cui-
ta / ja coco Israelin Canssan cocous pitä sen
7 seurastaman ehtona. Ja teidän pitä ottaman
weren / ja sitwuman molemmat pihtipielet /
ja huonetten orwenpäälisen / joisa he sitä syö-
wät. Ja pitä sinä yönä syömän liha tulella
8 paistettua / ja happamatoinda leipä / caicke-
rain ruohoin cansa. Eiteidän pida sitä
9 syömän unna / eikä wedellä keitetynä / mut-
ta tulella paistettuna / pään / jalain ja sisäl-
lysten cansa. Eikä teidän pida jättämän mi-
10 tän huomeneri / ja jos, jotakin jää huomene-
ri / se tulella poltettacan.

11 Mutta näin pitä teidän syömän sitä : tei-
dän pitä oleman wyötetyt cupeista / ja kengät
jalasan / ja saurwan kädessä / ja pitä sen syö-
män nijn cuin matcaan kyruttawaiset / sillä
12 se on HERRan Pääsiäimen. Sillä minä
käyn sinä yönä Egyptin maan läpidze / ja
lyön caicki esicoiset Egyptin maalla / ihmist
haman carjan asti / ja annan tulla minun
rangaisturen caickein Egyptiläisten epäju-
13 malitten päälle : Minä HERRa. Ja we-
ren pitä oleman teille merkitxi huoneisan eusa
te oletta / että cosca minä weren näen / nijn
minä menen teidän ohidzen / ja ei pida teille
tuleman se rangaistus cadottaman teitä / co-
sca minä lyön Egyptin maata.

14 Ja teidän pitä tämän päiwän muistos
pitämän / ja pyhittämän juhlayri HER-
ralle / ja teidän lapsen ganeatitseri säädhyri.
Seidzemen päiwä pitä teidän syömän
15

2454.
Jubal-
sten Pää-
siäislam-
mas.

Matian
leiwän
wät asti
Inf. 27: 15
cap. 34: 18
Deut. 16:
16.

15
16
17
18
19
20
21
22

shömän happamatoinda leipä/nimittäm/en-
simäisnä päivänä/ ei pidä ensingän oleman
hapoinda leipä teidän huoneisan. Sillä jo-
cainen cuin hapoinda leipä syö ensimmäisestä
päivästä / nijn seidzemenden päivän asti/
hänen sieluns pitä hucutettaman Israelist.
Ensimäisnä päivänä on teille pyhä cocous/
ja myös seidzemendenä päivänä on teille
pyhä cocous. Ei yhtäkän työtä pidä tehtä-
män nijnä päivinä / mutta waitvoin mitä
ruarit arwitan jocaidzelle hengelle/se ainoa-
stans tehtät.

23
24
25
26
27
28
29
30

Ja tytykät happamattoman leipän :
Sillä sinä päivänä olen minä teidän jouc-
kon johdattanut Egyptin maalda sentähden
pitä myös teidän ja caicki teidän lapsen pitä-
män tämän päivän / jancalciferi säädyyt.
Neljändenätoistakymmendenä päivänä en-
simäisestä cuusta ehtona / pitä teidän shö-
män happamatoinda leipä/ haman ensimmäi-
sen päivän asti colmattakymmendä siitä
cuusta ehtona. Nijn ettei seidzemenä päi-
vänä löntä hapoinda leipä teidän huonei-
san : sillä jocainen cuin hapoinda leipä syö/
hänen sieluns pitä hucutettaman Israelin
joucosta/ joco hän muicalainen on eli omai-
nen. Sentähden älkät ensingän syökö ha-
poinda leipä : waan happamatoinda leipä
syökät caickisa teidän asuinsoisan.

21
22

Ja Moses cudzui caicki Israelin wan-
himmat/ ja sanoi heille: waliccat ja ot-
tacat teillen lambaita cullin perhecundans
jälken/ ja teurastacat Pääsiäiseri. Ja otta-

cat side Isoppia / ja castacat woreen joca
on wastimalias/ ja siwucat sillä owenpää-
linen/ ja molemmat pihtipielet : ja ei yrifän
ihminen pidä menemän ulos huonens owe-
sta huomenisen asti. Sillä HERRa käy ja
waitwa Egyptiläisiä / ja cosca hän saa näh-
dä weren owenpäälisēs / ja molemmisa piht-
tipielis/ mene HERRa sen owen ohidze / ja
ei salli hucuttajan tulla teidän huoneisin
rangaiseman. Sentähden pidä tämä säätty
sinulle ja sinun lapsilles jancalciferesta.

25
26
27
28
29
30

Ja cosca te tuletta siihen maahan / jonga
HERRa teille andawa on / nijn cuin hän
sanonut on / nijn pitäkät tämä palvelus.
Ja cosca teidän lapsen sanowat teille : mikä
palvelus tämä teillä on ? Nijn teidän pitä
sanoman : tämä on HERRan Pääsiäis
uhri/ joca ohidzen meni Israelin lasten huo-
net Egyptis/ cosca hän rangais Egyptiläi-
siä/ ja meidän huonem wapahiti : nijn Gaus-
maahan cumartain rucoilit. Ja Israelin
lapset menit / ja teit nijn cuin HERRa Mo-
serelle ja Aaronille käskennyt oli.

29
30

Ja puolijön aicana / löi HERRa
caicki esicoiset Egyptin maalla / Pha-
raon esicoisest / joca hänen istuimel-
lans istui / nijn fangin esicoisen asti /
joca oli fangihuones / ja eläinden esi-
coiset.

30

Sinä yönä nousi Pharao ja caicki hänen
palvelians/ ja caicki Egyptiläiset/ ja suuri

X. Egy-
ptin wid-
mans :
HERRa
syö caicki es-
icoiset.
Pl. 195:36
Pl. 135:8.
Pl. 136:30
Sap. 18:10.

Lev. 23:5.
Nu. 28:16.

Moses ju-
tista nijsle
wanhem-
mille
HERRan
kästyn.
Heb: 11:28

31 parcuoli Egyptis : sillä ei siellä ollut huonetta / josa ei cuollut ollut. Ja hän cudzui Moseren ja Aaronin yöllä / ja sanoi : walmistacat teitän ja mengät pois minun Canssastani / sekä te että Israelin lapset / ja mengät matcaan ja palwelcat HERRa / niñcuim te sanonet oletta. 32 Ottacat myös myötän teidän lamban ja carjan / niñcuim te sanonet oletta / mengät matcaan ja sumatecat myös minua. 33 Ja Egyptiläiset waadeit Canssa / ja hoputtaden ajoit heitä pois maalda : sillä he sanoit : me cuolemma jocainen.

34 **T**A Canssa cannoit olallans uden taifin / enmencuin se happani / ruarens sidottuna waatteisiin. Ja Israelin lapset olit tehnet Moseren sanan jälken : ja olit anonet Egyptiläisildä hopia ja culdaluja ja waatteita. 35 Ja HERRa oli andanut Canssalle armon Egyptiläisten edes / että he annoit heille / ja niñ he tyhjänsit Egyptiläiset.

36 **N**in matcustit Israelin lapset Ramesesin maasta / ja siunsiatatahatta jalca miestä / paidzi lapsia. Ja myös paljo yhteistä Canssa meni heidän cansans / ja lambait / ja carja / ja sangen paljo eläimistä. 37 Ja he leikwoit siitä udesta taifinasta / jonga he olit tuonet Egyptistä / happamattomia leipiä / sillä ei se ollut hapannut / sentähden että he ajettin Egyptistä pois / eikä myös saanet wipyyä / ja ei semmengan saanet heillens ewästä walmista.

38 **S**e aika cuim Israelin lapset asuit Egyptis / oli nelhästata jacolmekymmendä ajastataca. 39 Ja cosca ne olit culunet läxi coco HERRan joucto yhtenä päiwänä Egyptin maalda. 40 Sentähden tämä yö pidetän HERRalle / että hän wei heidän ulos Egyptin maalda / ja Israelin lapset pitä sen pitämän HERRalle / he ja heidän lapsens.

41 **J**a HERRa sanoi Moserelle ja Aaronille : tämä on tapa pitä Pääsiäistä / ei yrikan muucalainen pidä siitä syömän. 42 Jocainen ostettu orja pitä ymbärinsleicattaman / ja sütte syötän siitä. 43 Huonecunnan ja päiwämiehen ei pidä syömän siitä. 44 Yhdesä huonesta pitä se syötämän. 45 Ei teidän pidä huonesta wiemän ulos siitä lihasta / eikä teidän pidä luita riekoman siitä. 46 Coco Israelin seuracunda pitä näin tekemän.

47 **J**os jocu muucalainen asu sinun tykönsä / ja tahto pitä HERRalle Pääsiäistä /

niñ ymbärinsleicattacan caieci miehenpuolet ja sütte kankän sitä tekemän / ja olcan niñcuim maan omainen : sillä ei yhdengan ymbärinsleicattaman pidä siitä syömän. 48 **N**in säätty pitä oleman omaidzella ja muucalaisella / joca asu teidän seasan. 49 Ja caieci Israelin lapset teit / niñcuim HERRa oli Moserelle ja Aaronille kästennyt. 50 **N**in HERRa yhtenä päiwänä johdatti Israelin lapset Egyptin maalda / heidän joucoisans.

Verf. 3. Caridja) Mitä tämän Pääsiäis caridjan causa ymmärrettän / opetta meitä P. Pawali yldätöllä / 1. cor. 5: 7. cusa hän sano : meidän Pääsiäis lamban on Christus / joca euuh-rattu meidän edestän. v. 16. cocous) se on / teidän pitä lukeman Benedicite ja Gracias Pääsiäisen edestä / rucoileman ja tyttämän sen lunastuxen edestä / cuim tapahtui Egyptissä. Sillä / tästä löyrtän se sana Kara. joca on niñ paljo cuim saarnata eli luterä seuracunnas. v. 43. Pääsiäistä) Passah on käymys / sillä HERRa täwi yöllä Egyptin läpidje / ja tappoi caieci esicoiset / jolla awistetin Christuxen cuolema ja nousemus / jolla hän on käynyt tästä mailmasta / ja on löyryt synnin / cuoleman ja Per-telen / ja meidän wiengy siitä oitasta Egyptistä meidän Jumakam tygö / se on meidän passah eli Pääsiäinen.

XIII. Lucu.

HERRa käste pyhittä caieci esicoiset hänellens / v. 1. Ja pidettä joca wuosi makianleiwän päiwä / v. 7. wätewän lunastuxen muistoxi Pharaon tädestä / v. 8. Wie Canssan corwen läpidje punaissa merta cobden / v. 17. He ottawat Josephin luurmyötäns / v. 19. HERRa käy heidän edelläns päiwällä pilwen padjas / ja yöllä tulen padjas / v. 21.

Ja HERRa puhui Moserelle ja sanoi : Pyhitä minulle jocainen esicoinen / eucaifanans ensin äitins cobdun arwa Israelin lasten seas / sekä ihmistä että eläimistä / sillä ne owat minun. 1 **N**in sanoi Moses Canssalle : muistacat tämä päiwä / jona te oletta lähtenet Egyptist / orjuden huonesta / että HERRa on teidän täälä johdattanut wä-kewällä kädellä. 2 Sentähden ei sinun pidä syömän hapoinda. 3 Tänäpäinä oletta te lähtenet / sillä cuulla Abib. 4

Cosca HERRa anda tulla sinun Cananerein / Hetherein / Amorrerein / Hethwerein ja Jebuserein maalle / jonga hän sinun Isilles on wannonut / andarens sinulle sen maan / josa riesca ja humajata wuota / niñ sinun pitä tämän palweluxen tekemän täällä cuulla : 5 Seidzemen päiwä pitä sinun syömän happamatoinda leipä / ja seidzemenpäiwänä on HERRan juhla. 6 Sentähden pitä sinun seidzemen päiwä syömän happamatoinda leipä / ettei sinun tykönsä yhtän hapoinda taifinata / eikä hapoinda leipä pidä nähtämän / caifisa sinun maas ärisä.

Sup. 3: 22. & 11: 2.

Israelin lapset lähtewät Egyptist 600000. miestä. Num. 2: 32

Israelin lapset asuit Egyptis 430 ajastataca. Gea. 15: 16

Cuinga muucalaiset pitä Pääsiäistä pitämän.

Num. 9: 12. Ioh. 19: 36

Caieci esicoiset pyhitetän HERRalle Inf. 22: 29 Cap. 34: 19 Luc. 2: 23 Matian leiwän muistataca tästä muistett.

Num. 14:14
Neh. 9:12.

8 Ja sinun pitä sanoman sinun pojalles si-
nä päivänä / sanoden: tämän me pidäm-
me sentähden / että HERRA teki näin mei-
9 dän cansam / koska me lärim Egyptistä. Sen-
tähden tämän pitä oleman sinulle merkiri
sinun kädessä / ja muistori sinun edessä / että
HERRAN kästy pitä oleman sinun siunas /
että HERRA on wälewällä kädellä sinun
10 johdattanut Egyptistä. Sentähden pidä
tämä säätö ajallans ruosiruodelda.

11 **E**tsä HERRA on sinun wienyt Cana-
nerein maalle / niinuin hän sinulle ja si-
nun Isilles wannonut on / ja andanut sen si-
nulle. Niin pitä sinun eroittaman HERRALLE
12 jocaidzen cum arwa äitins cohdu / ja esicoisen
eläinden seas / cum sinulla on / caieki miehen-
13 puoli on HERRAN. Mutta caieki Isin esi-
coiset pitä sinun lunastaman lamballa:
Jollet sinä lunasta sitä / niin wäännä niscat
ricki. Mutta jocaidzen esicoisen ihmistä
sinun lastes seas pitä sinun lunastaman.

14 Ja koska sinun poicas kysy sinulle tämä
päinä eli huomena: mikä tämä on? sinun pi-
tä sanoman hänelle: HERRA on johdatta-
nut meidän wälewällä kädellä Egyptistä or-
15 juden huonestä. Sillä koska Pharao ei tah-
tonut u. että päästä / loi HERRA cuoliari jo-
caidzen esicoisen Egyptin maalla / ihmisen
esicoisesta niin eläinden esicoisen asti: sentäh-
den ubran minä HERRALLE jocaidzen cum
ensin äitins cohdu arwa / joca miehenpuo-
li on / ja jocaidzen esicoisen minun lapsistami-
16 lunastan minä. Ja tämän pitä oleman
merkiri sinun kädessä / ja muistori sinun ede-
ssä / että HERRA on johdattanut meidän
wälewällä kädellä Egyptistä.

17 **E**tsä Pharao oli päästännyt Canssan / ei
jumala johdattanut heitä sitä tietä Phi-
listerein maan läpidze / joca tärkin oli: sillä
jumala ajatteli että Canssa jouseus catuus /
18 koska he näkivät sodan heitäns wastan / ja pa-
lajaisit Egyptijn. Sentähden hän johdat-
ti Canssan ymbärins corwen läpidze pu-
naisista merta cohden. Ja Israelin lapset
19 lärit warustettuna Egyptin maalda. Ja
Moses otti myötäns Josephin luut: sillä
hän oli wannottanut Israelin lapset / sano-
den: Jumala on teitä edziwä / niin wiekät
minun luuni taalda myötän.

20 Niin he lärit Suebothista / ja sioitit hei-
21 dänst Etamin corpe liikemää. Ja HERRA
käwi heidän edelläns päivällä pilwen

padzas / johdatayens heitä oikata tietä: ja
yöllä tulen padzas / walistayens heitä wa-
eldaman sekä yöllä että päivällä. Pilwen 22
padzas ei erimnyt Canssasta päivällä / eikä
tulen padzas yöllä.

Verf. 4. Abib.) Abib, on se Cui / cum me cudzumme Huhri-
cuuri / sillä Heberit alcawat heidän ruotens luonnon juorun
jälten / koska caieki rupewat jälleus wiberjoidjemän ja caswa-
man. Sentähden se myös cudjutat menis uoyorum: että sji-
hen aican caieki udilluwar. v. 6. Hapamatoinda leipä) Etä
happanesta taitinasta niin cowan tielän / opetta: että sitä puh-
dasta Ewangeliunista / ja ei meidän edicäm / pitä saarnattaman:
niinuin P. Pawali tieträwäri telet / 1. Cor. 5:7. Ja ei ole seucal-
tamen happamattoman leiwän syöminen muu / cum usco Jesuren
(Christuren päälle. v. 18. Punaisista merta) Gretiläiset cudjuwat
punaisen mereu / siitä punaisesta sannasta eli pohjasta: mutta
Heberit cudjuwat caisilamereyi / caisiloista.

XIV. Lucu.

HERRA käste Israelin lapset sioitta idzens meren päin /
v. 1. Pharao walmista coco sotajouckons / aja taca / ja
saawutta heidän siellä cum he olit sioittanet idzens / v. 5.
josta he hämmästywät ja sureuttelewat / v. 10. Moses loh-
dutta heitä / v. 13. Jumalan Engeli käy Israelin joucon
edellä / ja anda idzens Canssan taa ja pilwen padzas tule
Egyptiläisten ja Israeliterein joucon waihelle / v. 19. Her-
ra jaca meren / ja Israelin lapset käywät siinä cuirwa myö-
den / v. 21. Egyptiläiset seurawat / ja HERRA upotta hei-
dän caieki / v. 23. Mutta Israelin lapset autta hän läpid-
jen / v. 29.

Jä HERRA puhui Moserelle sa-
1 noden: Puhu Israelin lapsille ja
2 sano: että he palajaisit ja sioitai-
sit heitäns Hyrothin laron coh-
dalle / Migdolin ja meren waihelle / Baal-
Zephonin eteen / ja sen cohdalle / sioittaden
heidäns meren tygö. Sillä Pharao sano Is-
3 raelin lapsista: he käywät eryris maalla /
corpi on heidän sullenut. Ja minä paadu-
4 tan Pharaon sydämen / että hän aja heitä ta-
ca / ja woitan cunnian Pharaosta ja caieka
hänen sotawäestäns. Ja Egyptiläisten
pitä hymmärtämän / että minä olen HERRA.
Ja he teit niin.

Jä cum se sanottin Egyptin Cuningalle /
5 että Canssa pakemi: tuli hänen ja hänen
palkwelians sydän kädtyri Canssa wastan /
ja he sanoit: miiri me olemme niin tehnet / et-
tä me päästimme Israelin palkwelemast mei-
6 tä? Ja hän walmisti waununs / ja otti sota-
7 wälens myötäns. Ja otti cuusifata para-
sta waunua / niin myös caieki muut Egyptin
waunut / ja caieki hänen sotajouckons pää-
8 miehet. Silloin HERRA paadutti Pha-
raon Egyptin Cuningan sydämen / ja hän
ajoi taca Israelin lapsia / jotca cuitengin olit
corhtian käden cautta lähtenet.

Niin Egyptiläiset ajoit heitä taca / ja saa-
9 wutit heidän meren tyhönä / cusa he idzens

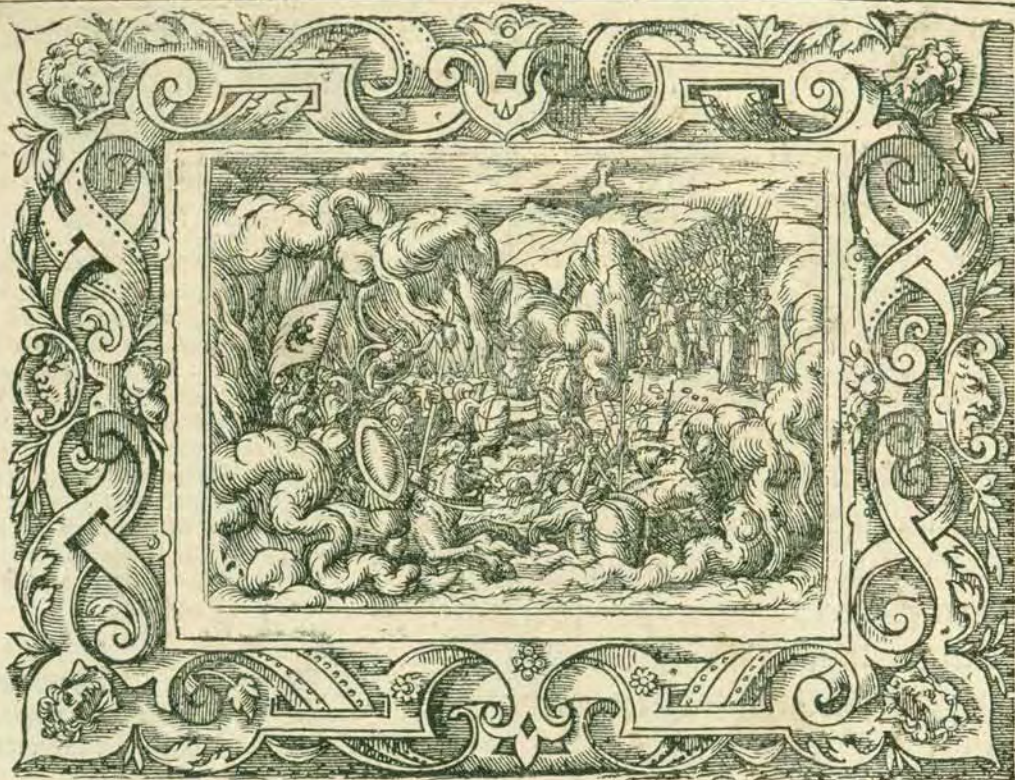
Israelin
lapset sioit-
tawat id-
zens punai-
sen meren
tygö.

Pharao aja
heitä taca.

1. Macc.
4:9.

Josephin
luut.
Gen. 50:25
Iosu. 24:32.

Pilwen ja
tulen pad-
zas.

Israelin
lapset häm-
mästyivät /
ja surcutte-
levat.

Pfal. 106:7.

10 sioittanet olit / hervoisten / waunuin / rad-
zasmiesten / ja coco Pharaon sotawäen
cansa / Hyrothin laros / Baal Zephonin coh-
dalla. Ja cuin Pharaon lähestyi heitä / no-
stii Israelin lapset silmäns / ja cadzo / Egv-
ptiläiset tulit heidän peräsäns / ja he peljä-
styit sangen suurest / ja huusit HERRAN tygö.

11 Ja he sanoit Moserelle : eikö hautoja ol-
lut Egyptis / ettäs rupesit meitä johdatta-
man corpeen cuoleman? mitis meille nijn olet
12 tehnyt / ettäs meitä johdatit Egyptist? Eikö
tämä se ole cuin me sanoimme sinulle Egypti-
sä? anna meidän olla / että me palwelisim
Egyptiläisiä : sillä meidän olis parambi
palwella Egyptiläisiä / cuin cuolla corwesa.

13 Moses sanoi Caussalle : älkät peljätö / sei-
socat ja cadzocat / mingä autuuden HERRA
tänäpäni teke teille : sillä näitä Egyptiläi-
siä / jotca te tänäpäni näitte / ei teidän pidä
ikänäns enämbi näkemän ijancatkest.

14 HERRA soti teidän puolestan / ja
teidän pitä alallans oleman.

15 HERRA sanoi Moserelle : mitäs hui-
dat minun tygöni? sano Israelin lapsille / et-
16 tä he waellaisit. Mutta nosta sinun sau-
was / ja ojenna kätes meren ylidzen / ja eroi-
ta se yhdest / että Israelin lapset käwisit kessel-

17 dä merta cuiwa myöden. Cadzo / minä
paadutan Egyptiläisten sydämet / että he
seurawat teidän jälisän / nijn minä woitan
cunnian Pharaosta ja caikesta hänen sota-
wäestäns / hänen waunustans ja radzas-
miehistäns.

18 Ja Egyptiläiset pitä tietä-

män / että minä olen HERRA / cosca minä
olen cunnian woittanut Pharaosta / ja hä-
nen waunustans ja radzasmiehistäns.

19 Nijn Jumalan Engeli nousi / joca Isra-
elin joucon edellä käwi / ja meni heidän
taans : ja pilwen padzas siirsi idzens heidän
caiwons edestä / ja käwi heidän tacanans.
Ja tuli Egyptiläisten ja Israelin joucoin
20 waihelle / ja oli pimiä pilwi / ja walais yön /
nijn ettei he coco yönä toinen toistans tainnet
lähestyä.

21 Cosca Moses ojensi käten meren ylidze /
andoi HERRA wedet juosta pois salolla itä
tuulella coco sen yön / ja teki meren cuiwulle /
ja wedet ercanit. Ja Israelin lapset käwit
22 kesselda merta cuiwa myöden / ja wedet olit
heille nijn cuin muuri / oikialla ja wasemalla
puolella. Ja Egyptiläiset ajoit taca ja seu-
23 raitit heidän peräsäns / caieki Pharaon he-
woiset / waunut ja radzasmiehet kessel-
merta.

24 Cosca amurwartio tuli / cadzatti HERRA
ra Egyptiläisten joucon päälle tulen pad-
zasta ja pilwestä / ja saatti pelgon heidän jou-
coons. Ja hän syöri rattat erinäns heidän
25 waunustans / ja cukiisti heidän woimalisest
ylösalaisin. Nijn sanoit Egyptiläiset : pa-
etcam Israeli : sillä HERRA soti heidän ede-
26 stäns Egyptiläisiä wastan. Mutta HERRA
sanoi Moserelle : ojenna kätes meren y-
lidze / että wedet juorise Egyptiläisten ylid-
zen heidän waunuis ja radzasmiestens y-
lidzen.

27 Nijn ojensi Moses käten meren ylidze /

ja me

HERRAN
Engeli siir-
tä idzens
Israelin
joucon ta-

Meri po-
tau ja Is-
raelin lap-
set meren
wät salo-
salle.
Pfal. 78:11
Pf. 106:9
1. Cor. 10:2
Heb. 11:29

Pharaon
po punai-
seen mereen
joucoin
nens

Psal. 106:
11.

ia meri palais ennen huomenda hänen wir-
taans. Ja koska Egyptiläiset palenit / coh-
tais heidän wesi / ja HERRa pyrritti heidän
käskelle merta. Nijn että wesi palais ja kä-
wi waunuin / ja radzasmiesten / ja coco Pha-
raon sotawäen ylidzen / jotka heitä olit seu-
rannet mereen : njn ettei yrifän heistä pää-
sinyt. Mutta Israelin lapset käwit cuis-
wana käskeldä merta / ja wedet olit heille njn-
cuin muuri oifialla ja wasemalla puolella.

Ja njn HERRa wapahiti Israelin sinä
päiwänä Egyptiläisten kädest. Ja he näit
Egyptiläiset cuolluna meren reumalla. Ja
sen suuren käden / jonga HERRa oli osotta-
nut Egyptiläisten päälle. Ja Canssa pel-
käisit HERRa / ja uscoit hänen ja hänen pal-
welians Moseeren.

Verf. 15. Mikäs huudat?) Cadjo cuinga usco taistele ja
työtä teke hädäs / ja cuinga hän luotta idzens paljaseen Jumalan
sanaan / saa lohduturen ja woitta. v. 20. walais) se on: sinä
syngiäs pilwes oli pitkäsen leimaus.

X V. Luccu.

Moses ja Israelin lapset laulawat Herralle wir-
ren / että hän heitä wapahiti : Pharaon käskidä / v. 1.
Mir Jam myds kijtä Jumalata muiden waimoin cansa /
v. 20. Moses wie heidän Maran tygö corpeen / siellä he
napisewat catkeran weden tähden / jonga HERRa ma-
tiapt teke / v. 24.

Moseeren
Kytoswirsi.
Sap. 10:20.

Silloin weisais Moses ja Israe-
lin lapset HERRalle tämän
wirren / ja sanoit:
Minä weisan HERRalle /
sillä hän on sangen jalon työn tehnyt / herwoi-
sen ja waunuin hän mereen syöri.

HERRa on minun wäkerwyten ja kytos-
wirten / ja on minun autuuden.

Hän on minun Jumalan / ja minä
cunnoitan händä / hän on minun Isäni Ju-
mala / ja minä ylistän händä.

HERRa on ästen sotamies / HERRa
on hänen nimens. Pharaon waunut ja
hänen sotawäkens syöri hän mereen.

Hänen walitut päämiehens owat upote-
tut punaiseen mereen. Sywoyys on heitä
peittänyt / ja wajoisit pohjaan / njncuin kivi.

HERRa sinun oiftia kätēs teke suuren ih-
men / HERRa sinun oiftia kätēs on lyönyt
wiholisen.

Ja sinun suurella cunniallas olet sinä si-
nun wiholises cufistanut / Sillä koska sinä
lähetti hirmusjudes / culutti se heidän njn-
cuin corren.

Sinun puhaldamises cautta cocounsit

wedet / ja wirrat seisoi rouctioisa : sywoydet
cocounsit keskellä merta.

Wiholinen sanoit : minä ajan taca ja saa-
wutan heitä / ja saalista jaan / ja heihin mi-
nun mieleni jähdytän : minä wedän ulos mi-
nun miekani / ja minun kätēni pitä heitä hu-
cuttaman.

Silloin sinun tuules puhalsi / ja meri hei-
tä peitti / ja he pohjaan wajoisit / njncuin
Blyhy wäkerwis wesis.

HERRa / cuca on sinun wertas jumalten
seas? cuca on sinun caltaises / joca olet njn
jalo ja pyhä : hirmullinen / kytettäpä ja ih-
metten tekiä.

Koskas oiftian kätēs ojensit / njn maa hei-
tä mieli.

Sinä olet johdattanut laupiudesas tä-
män Canssan jongas pelastit / ja olet wienyt
heidän wäkerwydesas sinun pyhän asumises.

Kosca Canssat sen cuulerwat / wapisewat
he : ahdistus käsittä Philisterit.

Silloin häämäästywät Edomin Ruhti-
nat / ja wapistus tarttu Moabin sangareihin /
caikti Canaan maan asuwaiset raukewat.

Tulcon häämäästys heidän päällens / ja
pelco sinun wäkerwän kästwartes cautta / et-
tä he puunduisit njncuin kivi : sihenasti / et-
tä sinun Canssas HERRa läpidzen käh /
sihenasti että Canssa läpidze käh / jonga sinä
saanut olet.

Johdata heitä ja istuta heitä sinun peri-
mises wuorelle / jonga sinä HERRa asumi-
seres tehnyt olet / sinun pyhydes tygö HERRa
ra / jonga sinun kätēs walmistanet owat.

HERRa hallidze tjancaictifest ja ilman
loputa. Sillä Phrao meni mereen herwoi-
sinens / waunuinens ja radzasmiehinens /
ja HERRa palautti meren wedet heidän
päällens.

Mutta Israelin lapset käwit cuiswana
kaskeldä merta.

U Mir Jam Prophetissa Aaronin sisar
Lotti candelen kätēns / ja caikti waimot
seuraisit händä candeilla ja hypyllä. Ja
Mir Jam weisais heidän edellāns : Wei-
satecam HERRalle / sillä hän on sangen ja-
lon työn tehnyt / miehen ja herwoisen hän me-
reen syöri.

Njn Moses andoi waelda Israelin lap-
set punaisen meren tykö Surrin corpe
cohden / ja he matcusit colme päiwä corwes
ja ei löytänet wettä. Njn he tulit Maraan /
waan

Mir Jam
kijtä myds
Jumalata
muiden
waimoin
cansa.

Num. 33:8.

Causa napise weden iahden Maras. Iud. 5:15. Eccl. 38:5.

24 waan ei he saanet juoda sitä wettä Maras / sillä se oli ylöen carwas / josta se paicka cudzutan Mara. Siinä napisit Causa Mosesta wastan / sanoden : mitä me juomme ?
 25 Mutta hän huusi HERRAN tygö: Ja HERRA osotti hänelle puun / jonga hän heitti wetteen / ja wedet tulit maktari.
 26 Siinä pani hän heidän eteens käskyn ja oikeuden ja kiusais siinä heitä / ja sanoi : jos sinä cuulet sinun HERRAS Jumalas änen /

ja teet mikä oikeus on hänen edesäns / ja panet hänen käskyns sinun corwits / ja pidät caicci hänen säätyns / niin en minä pane sinun päälles yhtään widzausta niistä / jotca minä Egyptiläisten päälle pannut olen / sillä minä olen HERRA sinun parandajas.

Verf. 23. Mara) se on / carwas / jolla ymmärretän risti ja ahdistus / jotca Jesuren Christuren ristin ja uscon kautta tulewat maktari. Niinuin west tästä cult sen puun kautta / cuin Jumala Mosejelle osotti. v. 24. napisit) tästä Causa rupe cohra napise man / niin jaloin ja ihmellisten teooin perästä / joiden kautta he pelastettiin.

XVI. Lucu.

Israelin lapset tulewat Elimijn / cusa caritoistakym. Imendä lähdetä on / v. 27. ja siinä Simmin corpeen / v. 1. Siellä he taas napisewat Mosesta ja Aaronita wastan / ettei heillä ollut eikä liha eikä leipä / v. 2. Jumala anda heille peldocanoja ehtona / ja amulla Mar / v. 4 jora he cocowat Jumalan käskyn jälken / v. 17. Sabba. ehina ei he mitän coco / v. 23. Siinä pidetän astias tallella yxi Gomor muistori / v. 32. Israelin lapset syöwät Man. na neljäkymmendä ajastaita / sihenasti että he tulewat Sanaan maalle / v. 35.

meidän johdattanet tähän corpeen cuolettaren nähjällä caicce tätä joucko.

Niin sanoi HERRA Mosejelle : Cadzo / minä annan sata teille leipä tairwast / ja Causan pitä cocoman jocapäiwä niin paljo cuin he tarwidzewat / coetellareni heitä / jos he waeldarwat minun käskyhäni elickä ei. Cuindendena päiwänä pitä heidän idzens walmistaman cocoman carikertaisest sen ehton / cuin he muutoin jocapäiwä cocowat.

27 **S**Ahe tulit Elimijn / siellä oli caritoistakymmendä lähdetä / ja seidzementymmendä palmupuuta / siellä he sioitit idzens wetten tygö.
 1 Niin he mateustit Elimist ja tuli coco Israelin lasten joucko Simmin corpeen (joca on Elimin ja Simain wälillä) widendena toistakymmendena päiwänä toisella cuulla / sitte
 2 cuin he Egyptin maalda lähtenet olit. Ja coco Israelin lasten joucko napisit Mosesta ja Aaronita wastan / corwesa. Ja sanoi heille : josca Jumala että me olisim Egyptin maalla HERRAN käden kautta cuollet cosca me istuim lihapatain tykänä / ja oli leipä yldäknyllä syötä : sillä te oletta sentähden

Moses ja Aaron sanoit Israelin lapsille : ehtona pitä teidän ymmärtämän / HERRAN johdattanen teidän Egyptin maalda. Ja huomena pitä teidän näkemän HERRAN cunnian : sillä hän on cuullut teidän napisturen HERRA wastan. Ja mikä me olemme / että te napisetta meitä wastan? Wielä sanoi Moses : HERRA anda teille ehtona liha syödären / ja huomena leipä yldäknyllä / että HERRA on cuullut teidän napisturen / jolla te olette napisnet händä wastan. Sillä mikä me olemme? teidän napisturen ei ole meitä / mutta HERRA wastan.

Ja Moses sanoi Aaronille : sano coco

Israelin lapset tulewat Elimijn. Num. 33:9.

Causa taas napise. Num. 11:4.

10 Iſraelin laſten joucolle: tulcat HERran e-
teen/ ſillä hän on cuullut teidän napifturen.
11 Ja cuin Aaron näitä puhunut oli caikel-
le Iſraelin laſten joucolle: käänsit he idzens
corpen päin / ja cadzo / HERran cunnia
12 näni pilwes. Ja HERra ſanoi Moſexel-
le: Minä olen cu ullut Iſraelin laſten napi-
ſturen / puhu heille: ehtona pitä teillä oleman
13 liha ſhödären / ja amulla rawituri tuleman
leiwästä / ja teidän pitä ymmärtämän / että
14 minä olen HERra teidän Jumalan.
15 Ja ehtona tulit peldocanat ja peitit lei-
rin / ja amulla oli caſte leirin ymbärins. Ja
16 cuin caſte tuli pois: cadzo / nijn oli corwes
jotakin ymmyrjäistä ja piendä / nijn cuin här-
mä maan päällä. Ja cuin Iſraelin lapset
17 ſen näit / ſanoit he toinen toisellens: Man-
tämä on / ſillä ei he tiennet mitä ſe oli. Mutta
18 Moſes ſanoi heille: tämä on ſe leipä / jonga
HERra teille on andanut ſhödären. Tämä
19 on ſe joſta HERra käſkenyt on. Jocai-
nen cootean ſitä nijn paljo cuin hän idze ſhö-
ja ottarat Gomor joca päälugulle / hengilu-
gun jälken cuin on hänen majafans.
20 Ja Iſraelin lapset teit nijn / ja cocoiſit
muutamant enämmän ja muutamant wähem-
21 män. Waan cuin he mittaiſit ſen Gomoril-
la / nijn ei hänellä mitän lijari ollut / joca pal-
jo coonnut oli / eikä ſildä mitän puuttinut /
22 joca wähemmän cocois: mutta jocainen oli
coonnut nijn paljo cuin he ſhödärens tar-
widzit. Ja Moſes ſanoi heille: ei kenen-
23 gän pidä ſitä huomeneri mitän jättämän.
24 Mutta ei he cuillet Moſeſta / waan moni-
cahdat jätit ſitä jotakin huomeneri. Nijn
25 madot caſtuoit ſihen ja tuli haiseman. Ja
Moſes wihastui heidän päällens.
26 Nijn he cocoiſit ſitä joca amu / nijn paljo
cuin jocainen ſhödärens tarwidzi. Mutta
27 coſca päivä tuli palawari / nijn ſe ſuli.
28 Jcuidendena päivänä cocoiſit he cari-
29 lertaiſeſt ſitä leiwästä / cari Gomoria cul-
lengin. Ja caicci päämiehet Caſſan ſeaſt tulit
30 ja ilmoitit ſen Moſexelle. Ja hän ſanoi heille:
31 tämä on ſe cuin HERra ſanonnut on: huo-
mena on Sabbathi / ſe pyhä lepo HERral-
32 le / mitä te leiwotte ſe leipocat / ja mitä te lei-
tätte ſe leittäät / mutta mitä lijari on jättäät
33 ſe / tähdelle panda huomeneri. Ja he jätit
34 ſitä huomeneri / nijn cuin Moſes käſkenyt
35 oli: ja ei tullut ſe haiseman / eikä matoa tul-
36 lut ſihen. Nijn ſanoi Moſes: ſhökät ſe tä-

näpänä / ſillä tänäpänä on HERran Sab-
bathi / tänäpänä et te ſitä löydä kedolda.
37 Cuusi päivä pitä teidän cocoman / mutta
38 ſedzemendena päivänä on Sabbathi / ja ſi-
nä päivänä ei löytä ſitä.
39 Mutta ſedzemendena päivänä lärit
40 muutamant Caſſan ſeaſt cocoman / ja ei he
41 löhnet mitän. Nijn ſanoi HERra Mo-
42 ſexelle: cuinga cauwan et te pidä minun kä-
43 käſtyjäni ja ſäätyjäni? Cadzocat / HERra
44 on teille andanut Sabbathin / ja ſentähden
45 on hän andanut teille cuidendena päivänä
46 cahden päivän leiwän / nijn olcan ſijs jo-
47 cainen cotona idzellens / ja ällän nyrikän läh-
48 tekö ſiaſtans ſedzemendena päivänä. Nijn
49 leiwäiſit Caſſa ſedzemendena päivänä.
50 Ja Iſraelin huone cudzui hänen nimens
51 Man / ja ſe oli nijn cuin Corianderin ſiemen
52 walkia / ja maiſti nijn cuin ſämbylä humajan
53 caſa.
54 Ja Moſes ſanoi: tämä on ſe cuin HER-
55 ra käſkenyt on: täytä Gomor ſitä /
56 kätettä teidän lapſillen / että ſe leipä nähtäi-
57 ſin / jolla minä olen teitä ruocchinut corweſa /
58 coſca minä johdatin teitä Egyptin maalda.
59 Ja Moſes ſanoi Aaronille: ota aſtia / ja
60 pane ſihen Gomorin täysi Manna / ja pane
61 HERran eteen / tallella pidettä lapſillen.
62 Nijn cuin HERra käſkenyt oli Moſexelle.
63 Nijn Aaron pani ſen todifturen eteen tallella
64 pidettäwäri.
65 Ja Iſraelin lapset ſoit Manna neljäkym-
66 mendä ajaſtaica / ſihen aſti cuin he tulit ſille
67 maalle cuin heidän aſuman piti / cuin he tulit
68 Canaan maan rajoille / ſoit he Manna.
69 Ja Gomor on kymmenes oſa Ephaiſt.
70 Verſ. 15. Man) ſe on / lahja / ja ymmäretän Ewangelium /
71 joca ſulaſt armoft annetan taiwaſt. v. 34. Todifturen) ſe on ſe
72 paikka / joſa uhrattiin ja rucoittiin / ja joſa ſaarnaſtuoli oli / ennen
73 cuin Tabernaceli tehtiin.

XVII. Luca.

74 Iſraelin lapset lähtewät Stinnistä / ja ſioittawat id-
75 zens Raphidimijn / v. 1. Siellä he napifewat Moſeſta
76 waſtan / ettei ſillä ole wettä heidän juodarens / v. 2.
77 Moſes huiſta Horan tygd / joca hänen käſte ruoreen
78 lyödi / ja anda wettä Caſſalle / v. 4. Amalech ſoti Iſrae-
79 li waſtan / v. 8. Jonga Joſua woitta Moſeyen ruouren
80 cautta / v. 10. Moſes rakenda altarin / ja cudzui ſen HER-
81 ra Niſſi / ſe on / HERra on minun woitten / v. 15.

82 **M**ä coco Iſraelin laſten joucks ma-
83 cuſtit Sinnin corweſta / heidän
84 päiväcunnifans HERran kä-
85 ſtyän jälken / ja ſioitt idzens Ra-
86 phidimijn. Siellä ei ollut wettä Caſſalla

Man aſtia
as tallella
pidettä.

Iſraelin
lapset ſoit
wä Manna
na jo ajan
ſtaica.
Judith. 5:15

Iſraelin
lapset ſioit
tarwat id-
zens Ru
pidaiſin /
ja napife-
wat Moſes
ſta waſtan.
Num. 2:22

11 stan. Mutta Moser / Aaron ja Hur astuit mäen cucfulalle. Ja niincanwan cuin Moser piti kätens ylhällä / woitti Israel / mutta cosca hän kätens lassti alas / woitti Amalech.

12 Mutta Moserexen kädet olit rascat / sentähden otit he kirwen ja asetit hänen alans / että hän istuis sen päällä. Waan Aaron ja Hur pidit ylhällä hänen käsians cumbikin puoleldans / niin wahwistuit hänen kätens auringon lasteman asti. Ja Josua hucutti Amalechin ja hänen Canssans / miecan terällä.

14 Ja HERRA sanoi Moserelle : kirjoita nämät muistori kirjaan / ja muistuta Josuan corwisa / sillä minä pyhin Amalechin muiston tairwan alda. Ja Moser rakensi Altarin / ja cudzui hänen nimens : HERRA Nissi. Sillä hän sanoi : se on muisto HERRAN istuimen tykänä / että HERRAN sota pita oleman Amalechia wastan sugusta niin sicut.

Wers. 7. Massa / on tinsaus : Meriba / riista. v. 9. Pidän Jumalan sauwan) Ei sauwalla ollut se woima idzeftäns / että hän woiei wiholiset työhdä / waan että Jumala oli tästengt Moserexen sillä wälccappalella ihmeitä tehda / niin se tapahui HERRAN lupayren jälken / että cosca Moser oiceni sauwan ja rucoeli / niin wiholinen työtiin.

XVIII. Luku.

Jethro Moserexen appi tule Moserexen tygö corpeen / Ziporan ja cahden poicans cansa / v. 1. Moser ilmoitti hänelle caieki HERRAN tegot / josta hän sangen suurest riennidze / v. 8. Jethro neuwo Mosesta / cuinga hän hallituyen toimittais wacain miesten cautta / ja huojennais oman waiwans / v. 17. jota Moser seura / v. 24.

1 **M**utta cosca Jethro Midianin pappi Moserexen appi / cuuli caieki mitä Jumala Moserexen ja Israelin Canssan cansa oli tehnyt : että HERRA oli johdattanut Israelin Egyptistä. Otiti hän Ziporan Moserexen emännän / jonga hän oli tacaperin lähettänyt.

3 Ja caxi hänen poicans / joista toisen nimi oli Gerson / sillä hän sanoi : minä olen tullut muicalaiseri wieralla maalla. Ja toisen nimi Eliezer / sillä hän sanoi : minun Isäni Jumala on ollut minun apun / ja on pelastanut minun Pharaon miecassa.

5 Cosca Jethro Moserexen appi ja hänen poicans ja hänen emändäns tulit Moserexen tygö corpeen / cusa hän idzens sioittanut oli Jumalan wuorelle. Kästi hän sano

Moserelle : minä Jethro sinun appes olen tullut sinun tygös ja sinun emändäs / ja wolemmit hänen poicans hänen cansans. Niin ment Moser appens wastan / ja cumarsi idzens hänen edesäns ja suuta andoi hänen. Ja cosca he olit terwehtänet toinen toistans / menit he majaan.

Niin jutteli Moser apellens caieki mitä HERRA tehnyt oli Pharaolle ja Egyptiläisille Israelin tahden / ja caiken sen waiwan cuin heillä tiellä oli ollut / ja että HERRA oli auttanut heitä. Ja Jethro riennidzi caiekiesta hywästä / cuin HERRA oli tehnyt Israelille / että hän oli pelastanut heitä Egyptiläisten kädest. Ja Jethro sanoi : kütetty olcon HERRA / joca teidän pelastanut on Egyptiläisten ja Pharaon kädest / joca myös taita wapahda Canssans Egyptiläisten kädestä. Nyt minä tiedän että HERRA on suurempi cuin caieki jumalat / sentähden että he ylpiaft heitä wastan tehnet olit. Ja Jethro Moserexen appi otiti poltoubria ja uhrais Jumalalle. Niin tuli Aaron ja caieki wanhinmat Israelist syömän leipä Moserexen apen cansa Jumalan edes.

13 **J**A toisna päiwänä istui Moser oikeutta Atelemän Canssalle / ja Canssa seisoi Moserexen ymbärillä amusta niin ehtosen asti. Cosca hänen appens näki caieki mitä hän teki wäen cansa / sanoi hän : mitä tämä on cuin sinä teet tälle wäelle ? miiri sinä istut yrimäns / ja caieki Canssa sinun ymbärilläs seisowat / hamast amusta niin ehtoseen ? Moser wastais händä : Canssa tule minun tygöni / ja kysi Jumalalda neuwo. Sillä cosca heillä on jotakin asiata / tulewat he minun tygöni / että minun pita oikeutta telemän jocaidzen wälillä / ja hänen lähimmäisens / ja osottaman heille Jumalan oikeudet ja kästyt.

Hänen appens sanoi hänelle : et sinä oikein tee. Sinä wäsyttät peräti idzes sekkä tämän Canssan cuin sinun cansas on : sillä tämä asia on sinulle ylön rascas / et taida sinä sitä yrimäs toimitta. Mutta cuile minun äneni / minä neuwon sinua / ja Jumala on sinun cansas. Holho sinä Canssa Jumalan edes / ja tuota heidän asians Jumalan eteen / ja muistuta heille oikeudet ja kästyt / ja osota heille tie /

Moser juttele Jethrole caieki HERRAN tegot.

Sup. I: 10. & 12. cap. 5: 7. & 14.

Jethro neuwo Moserexelle.

Altari cudzui HERRAN Nissi / se on minun woiton.

Jethro Moserexen appi tule leijon.

Supr. 2: 22.

Deut. 1: 13. 21

jota heidän waeldaman pitä / ja ne työt cuin
heidän tekemän pitä.

21 Mutta edzi sinulles caiken Ganssan seast
wagat miehet / Jumalata peltäwäiset / toti-
set / ja jotca ahneutta wihawat / ja aseta ne
heille päämiehixi / monicahdat tuhannen
päälle / monicahdat sadan päälle / monicah-
dat wiydenkymmenen päälle / ja monicahdat

22 kymmenen päälle. Että ne aina Ganssalle
oikeuden tekisit. Mutta cosca jocu rascas

asia tule / että he sen tuowat sinun etees /
mutta caicki pienet asiat he idze ratcaiscan :
ja niin se sinulle on huotambi / ja he canda-

23 wat cuorma sinun cansas. Jos sinä sen

teet / niins taidat Jumalan kästyn toimitta /
ja caicki Ganssa mene cotians rauhas.

24 Moses cuuli appens änen / ja teki caic-

25 ki cuin hän sanoi hänelle. Ja walidzi wa-

gat miehet caikest Israelist / ja asetti heidän
Ganssan päämiehixi / monicahdat tuhannen
päälle / monicahdat sadan päälle / moni-
cahdat wiydenkymmenen päälle / ja monicah-

26 dat kymmenen päälle. Että heidän aina

piti Gansan asiat ratcaisceman. Mutta
jotca rascas asiat olit / lyckäisit he Moseren

27 Ja niin Moses andoi appens memä cotia

omalle maallens.

Deut. 9. Zethro riemuidze) täsä nähän cuinga ihmeliseft
Zethro / joca oli Madianita Madianist / Keturin poica / on
ollut Jumalan tundo: ja ei ole yhtään epäilöist / etä hän sitä
myös on hänen Ganssallens julistanut ja opettanut / sillä hän
oli pappi.

XIX. Lucu.

Israelin lapset tulewat Sinain corpeen / siellä astu
Moses vuorelle Jumalan tygö / v. 1. Jumala käste
hänen neuwo Israelin lapsia cuulaisureen / v. 3. pyhittä
Ganssa Jumalan kästysä cuuleman / v. 10. Herra an-
da jylstä ja pitkäisen leimahda / v. 16. Moses puhu ja
Jumala wafta cuuletawalla änellä / v. 19. käste Moseren
astua alas / ja tiellä Ganssa käymäst Herran tygö /
v. 21.

Israelin
lapset tule-
wat Sina-
in corpeen.
Num. 33:
15.

1 **U**lmandena Cuicautena Is-
raelin lasten lähtemisest Egyptin
maalda tulit he sinä päivänä

2 Sinain corpeen. Sillä he olit
lähteneet Raphidimist / ja tahdoit Sinain
corpeen / ja stoitit idzens sihen corpeen :
wuoren cohдалle.

3 **J**a Moses astui ylös Jumalan tygö.

Ja Herra huusi händä vuorelda / ja
sanoi : tätä sinun pitä sanoman Jacobin
huonelle : ja Israelin lapsille ilmoittaman.

Jumala
käste Mo-
seren Ganssa
neuwo cuu-
laisureen.
Deut. 29:2.

4 Te oletta nähnet mitä minä Egyptiläisille
tehnyt olen / ja cuinga minä olen teitä can-
danut corcain sijwilla / ja olen saattanut
teidän minun tygöni. Jos te sijs minun
5 äneni cuuletta ja pidätte minun ljettoni / niin
teidän pitä oleman minun omant caikist
Ganssoist / sillä coco waa on minun. Ja
6 teidän pitä oleman minullen papillinen
waldacunda ja pyhä Ganssa. Nämät o-
wat ne sanat / jotca sinun pitä Israelin lap-
sille sanoman.

Moses tuli ja cudzui cocoon wanhinmat
Ganssan seast / ja jutteli heille caicki sanat
jotca Herra kästynyt oli. Ja caicki

9 Ganssa wastais / ja sanoi : caicki mitä
Herra puhunut on / me teemme. Ja

Moses sanoi jäl lens Ganssan sanat Her-
ralle. Niin Herra sanoi Moserelle : cad-

9 zo / minä tulen sinun tygös parus pilwes /
että Ganssa cuule minun sanant / jotca minä

sinun cansas puhun / ja usco sinun qancac-
kifist. Ja Moses ilmoitti Her-
ralle

Ganssan puhen.

10 **J**a Herra sanoi Moserelle : mene
Ganssan tygö ja pyhitä heitä tänäpänä

11 ja huomena / että he waattens pesisit. Ja
oliste colmandena päivänä walmit / sillä

12 colmandena päivänä Herra on astuwa
alas caiken Ganssan eteen Sinain vuorelle.

13 **J**a pane raja Ganssan ymbärille / sanoden
heille : carttatat teitän ettet te vuorelle astu

14 taicka satu sihen : Sillä joca sihen vuoreen
sattu / sen pitä totifest cuoleman. Si yrifän

15 käsi pidä häneen rupeman / waan hänen pitä
siwilla siwitettämän / eli muolilla ammutta-

16 man läpidze / joco se eläin taicka ihminen
olis / ei pidä sen elämän. Cosca äni rupe

17 pitkän cajahdaman / silloin he vuorelle
astuon.

Moses astui vuorelda Ganssan ty-

14 gö / ja pyhitti heitä / ja he pesit waattens.

15 Ja hän sanoi heille : oleat colmandena
päivänä walmit / ja älkät ryhytykö wai-

16 moin.

17 **E**vin colmas päivä tuli / niin amulla
rupeis pitkäinen cuuluman / parun

18 pilwen cansa vuorella / ja sangen wäke-
wä Basiman äni / niin caicki Ganssa /

19 jotca leiris olit / peljästyt. Ja Moses
10 johdatti Ganssan leirist Jumalata wastan :

niin he astuit wuoren ala.

Mutta

Pfal. 24: 1.

Pf. 50: 12.

1. Cor. 10
26.1. Pet. 2: 9
Ap. 1: 6.
& 5: 10.Jumala
käste poh-
ta Ganssan

Heb. 12: 18.

Herra
politiä ja
pietämen
leimahda.

Moses pu-
hujä Ju-
mala wa-
sta.

Jumala
käste Mo-
seyen astua
alas ja tui-
la jälkensä
ylös Aaro-
nin causa.

18 Mutta coco Sinain vuori suidzi / si-
tä että HERRA astui alas sen päälle tules /
ja sen sarvu kävi ylös niincuin pädzistä /
niin että coco vuori sangen corwan wapiisi.
19 Ja sen Basiman helinä enämmin ja enäm-
min enäni. Moses puhui ja Jumala wa-
20 stais hända cuultawast. Cui nyt HERR-
ra oli tullut alas Sinain vuoren cuukulal-
le / niin hän cudzui Moseren vuoren cuuku-
lalle. Ja Moses astui sinne ylös.
21 Nijn sanoi HERRA hänelle: astu alas ja
sano Canssalle / ettei he käwis rajan ylidze
HERRAN tygö / hända näkemän / ja monda
22 heistä langetis. Nijn myös Papi jotca
HERRA lähestywät pitä heitäns pyhittä-
23 män / ettei HERRA heitä hucutais. Mo-
ses sanoi HERRALLE: eipä Canssa saa astua
ylös Sinain vuorelle: sillä sinä olet meille
todistanut ja sanonut: pane rajat vuoren
yhbärille / ja pyhitä se.
24 Ja HERRA sanoi hänelle: mene ja
astu alas / sinä / ja Aaron pitä sinun can-
sas astuman ylös. Mutta Papi ja Can-
sa ällän lähestykö / astuman ylös HERRAN
25 tygö / ettei hän heitä hucutais. Ja Mo-
ses astui alas Canssan tygö / ja sanoi nä-
mät heille.

Verf. 10. Että he pessit / Tämän causa ymmäretän
sodänen puhtaus / jota ihmisen pitä ahteroidzeman / cosca hän
tahto tulla Jumalan caswon eeen. v. 15. Wainoin / Ei täst
Moses laita Aiwostästy / joca on Jumalan pohäsääty: Waan
tahto tästä tielolla / että Canssan piti idzens sitä paremmin HERR-
ran erinomaista ilmestystä wajian walmistaman / joca silloin
lähestyi.

X X. LUCU.

HERRA puhu kymmenen käskyä Sinain vuorelda /
v. 1. Cosca Canssa ne cuule / ja näke pitkäisen leimau-
ren ja vuoren suidzewan / pelkätät he ja pakenerat
raamma / v. 18. Moses lohduita heitä / v. 20. Ja mene
sijre pimeyteen / josa Jumala oli: Jumala kieldä pois
caieki epäjumalat / v. 22. Käste Moseren tehdä Altarin
maasta / ja neuwo cuinga se pitä tehtämän / v. 24.

1 **J**umala puhui caieki nämät
2 sanat / sanoden: **W**inä o-
3 len HERRA sinun Ju-
malas / joca sinun Egyptin maal-
da orjuden huonestä ulos wiennyt
on. **E**i sinun pidä muuta Ju-
malita pitämän minun edesäni.

Kymme-
nen Jumala
lau käsky
ameran
Sinain
vuorella.

Deut. 5: 6.
Ps. 81. 10.

Ei sinun pidä yhtäkän curwa / eikä jongun
muoto sinulles tekemän / taieka niyden muo-
toista cun ylhällä tairwas orwat / eli niyden
muotoista jotca alhalla orwat maan päällä /
eikä niyden muotoista jotca wesis maan alla
orwat. **E**i sinun pidä cumartaman niyitä /
5 eikä myös palweleman heitä: **S**illä
minä HERRA sinun Juma-
las / olen kirjwas Jumala / joca
edziskelen Isain pahat tegot lasten
päälle / colmandeen ja neljändeen
polween / jotca minua wihawat.
Ja teen laupiuden monelle tuhän-
6 nelle / jotca minua racastawat / ja
pitäwät minun käskyni.

Ei sinun pidä turhan lausu-
man sinun HERRAS Jumalas
nime: sillä ei HERRA pidä sitä rangai-
semata / joca hänen nimens turhan lausu.

Muista Sabbathin päiwä /
pyhittä. Cui paitwä pitä sinun työtä
tekemän / ja caieki atas ajaman. **M**utta
seidzemendenä päiwänä on HERRAN
sinun Jumalas / Sabbathi: **S**illoin ei
sinun pidä työtä tekemän / eikä sinun
poicas / eikä sinun tyttäres / eikä sinun
palewelias / eikä sinun pycas / ei-
kä sinun juhtas / eikä sinun muicalaises /
joca sinun portisas on. **S**illä cuutena
päiwänä on HERRA tairwan / maan ja me-
ren tehnyt / ja caieki mitä niyitä orwat / ja
lewäis seidzemendenä päiwänä. **S**en-
tähden sinuais HERRA Sabbathin päi-
wän ja pyhitti sen.

Sinun pitä cunnioittaman
Isäs ja äitiäs: ettäs caurwan
eläisit maan päällä / jonga HERRA sinun
Jumalas anda sinulle.

Ei sinun pidä tappaman.

Ei sinun pidä huorin teke-
män.

Ei sinun pidä warastaman.

Ei sinun pidä wäärä todi-

Lev. 26: 1
Deut. 4: 16.

Lev. 19: 12.

Infr. 23: 12.
Cap. 34: 21.
Cap. 35: 2.

Gen. 2: 2.

Deut. 5: 16.
Eccl. 3: 5.
Marth. 15: 2.
Marc. 7: 10.
Eph. 6: 2.

Gen. 9: 6.

Marth. 5: 27.

Lev. 19: 11.

Supr. 23: 1.

X X I. Luca.

stusf sanoman sinun lähimmäi-
stäs wastan.

Rom. 7:7. 17
cap. 13:9.

Ei sinun pidä pyytämän si-
nun lähimmäises huonetta.

Ei sinun pidä himoidzeman
sinun lähimmäises emändätä/ei-
kä hänen palveliatans / eikä pi-
cans / eikä hänen härkäns / eikä
hänen Afians / eikä mitän cuin
sinun lähimmäises on.

Canffa pa-
kene taam-
ma tuoren
tylö.
Deut. 18:16

18 **M**caicki Canffa näit pitkäisen jylmän / ja
tulen leimauret / ja Basiman helinän / ja
uoren suidzervan : ja pelkäisit ja paketit
19 studen taamma. Ja sanoit Moserelle:
puhu sinä meidän cansain / me cuilemme / ja
alkän Jumala meidän cansam puhuco / etten
20 me cuolis. Moses puhui Canffalle : alkät
peljätkö / sillä Jumala on tullut teitä coettele-
man / ja että hänen pelcons olis teidän ede-
sän / ettet te paha tekis.

Heb. 12:21.

21 Ja Canffa astui taamma : mutta Moses
meni sen pimenden tygö / josa Jumala oli.
22 Ja Hexra sanoi Moserelle : niin sinun pi-
tä Israelin lapsille sanoman : te olette näh-
net / että minä olen tairvasta teidän cansan
23 puhunut. Sentähden ei teidän pidä yhtän
cappaletta minun wertanani pitämän. Ho-
24 piaisia ja cullaisia jumalita ei teidän pidä teil-
len tekemän. Tee Altari maasta minulle /
jonga päällä sinun poltoubris ja kytosuh-
ris / sinun lambas ja carjas uhrat : sillä mi-
hingä paiteaan minä säädän minun nimeni
muiston / sinne minä tulen sinun tygös ja su-
nan sinua.

Jumala kä-
ste tehda
Moserin
Altarin.

Deut. 27:5.
Iof. 8:31.

25 Ja jos sinä teet minulle kiviisen Altarin /
niin älä tee sitä vuolduista kivistä : sillä jos
sinä rupet siihen weidzelläs / niin sinä sen tur-
26 melet. Ei myös sinun pidä astuimilla mi-
nun Altarilleni astunnan / ettei sinun häpiäs
siellä paljastettais.

Verf. 4. Ei sinun pidä yhtän cuwa sinulles tekemän)
nimittän sitä palveliakes ja sitä cumartares / ja sille Jumalan
cunnata tehdares. Mutoin ei olekieltö cuwia pitämäst / jotca
muistuttawat meille / mitä Wanhas ja Wdes Testamentis on
tapahunut. Tämän on Jumala idze niin selittänyt / Lev. 5.
in fine, cusa niin on : ettei ihmisen pidä tekemän idzellens jon-
gun caltaista epäjumalita eli cuwia / 2c. niistä racoillayens.
Sillä jollei niin pitäis ymmärettämän / niin ei Jumala olis itä-
näns kästeyt tehda cuwia hänen Tabernaclijns ja Templijns.
Niincuin Cherubimin ja härjät wasti meren ala / 2c. cuin lutea
taitan Iofra cap. 25: 18. I. Reg. 7:23. v. 12. Caurvan elä) se on /
sinä menehtyt maan päällä / cuin Pawali sen selittä / Eph. 6:2.

Hexra anda mailmaliset kästyt / orjista / v. 1. Wiestä /
postta / v. 12. Sijtä / joca lyö eli kiroille Jfäns eli Ais-
tidns / 2c. v. 15. Sijtä / joca lyö hänen lähimmäistäns /
v. 18. Oman orjans cuoliayi eli raajaricori / v. 20. & 26.
Nascasta Waino / v. 22. Jos härkä puske jengun cuo-
liayi / v. 28. Sijtä / joca awa cuopan / ja jocu eläm puro
sijhen / v. 33. Jos härkä puske toisen miehen härjän :
mitä rangaitus niille oleman pitä / v. 35.

Amat ovat ne oikeudet / jotea si-
mun pitä paneman heidän eteens.
Jos sinä ostat Hebrerin orjan /
hänen pitä sinua palweleman
cuusi vuotta / waan seidzemendän pitä hä-
nen lähtemän wapana ehdollans. Jos hän
naimatoina on tullut / naimatoina pitä hänen
myös lähtemän / waan jos hän naimuna tuli /
niin lähtekän emändinens. Jos hänen Jfän-
däns andoi hänelle emännän / ja hän on syn-
nyttänyt hänelle poikia ja tyttäritä / niin hä-
nen emändäns ja lapsens pitä oleman hänen
Jfändäns omat / waan idze hänen pitä läh-
temän yrinäns. Mutta jos orja sano :
minä racastan minun Jfändäni / emändäni
ja lapsiani / en tahdo minä tulla wapari.
Niin hänen Jfändäns wietkän hänen jumal-
ten tygö / taieka seisautacan hänen orveen /
taieka pihtipieleen / ja läwistäkän Jfändä
hänen corwans nascalilla / ja olecan tjäns
hänen orjans.

Jos jocu myy tyttären orjari / ei hänen
pidä lähtemän niincuin orja. Jollei hän
kelpa Jfännällens / ja ei tahdo händä awiori
otta / niin hänen pitä andaman hänen luma-
stetta / mutta muicalaiselle Canffalle ei pidä
oleman hänellä woima händä myyda / sillä
hän on cadzonut hänen ylö. Mutta jos hän
naitta pojallens hänen / niin andacan hänen
nautita tyttären oikeutta. Jos hän pojal-
lens otta toisen / niin ei hänen pidä kieldä-
män hänelä hänen rawindotans / waattei-
tans / ja Awioskästyn oikeutta. Jol-
lei hän tee hänelle naita colme : niin
hänen pitä wapana lähtemän lumasta-
mata.

Joca lyö ihmisen niin että hän cuole / hä-
nen pitä totifest cuoleman. Waan jollei hän
ole hänen hengens jälken wäijynnyt / mit-
tä Jumala on andanut hänen tapatur-
mast langeta hänen käsijns / niin minä mää-
rän sinulle paican / johonga hänen pakene-
man pitä. Mutta jos jocu yspendest
tappa lähimmäisens carwaludella / sen

Hexra an-
da mailma-
liset kästyt
Orjista.
Lev. 25:40.
Deut. 15:12
Ier. 34:14

Exod. 21.

Wiestä
postta / 2c.
Gen. 9:6.
Lev. 24:17.
Num. 35:
16. & 22.
Deut. 19:5

Lev. 20:9.

Lev. 20:9. Deut. 21:18 cap. 27:16. Prov. 20:20 Matth. 15:4. Marc. 7:10. Rihdoista ja tappelurista.

Lev. 24:20. Deut. 19:20. Matth. 5:38.

Pustewai-
sest härjäst.

sinun pitä ottaman minun Altaridankin pois / cuoletetta.

15 **J**oca lyö Jsäns taicka äitiäns / hänen pitä totifest cuoleman.

16 **J**oca warasta ihmisen ja myy hänen / ja löytän hänen tyköns / hänen pitä totifest cuoleman.

17 **J**a joca kiroile Jsäns ja äitiäns / hänen pitä toifest cuoleman.

18 **C**osca miehet kessenäns rütelewät / ja toinen lyö toista kirellä eli rusticalla / ja ei cuole / waan maca wuotesans / Jos hän parane / nijn että hän käy ulos sauwans nojalla / nijn sen pitä syyttömän oleman joca löi / ainoastans maracan hänen työns wahingon / josta hän on estetyri tullut / ja andacan Laakärin palkan.

20 **C**osca jocu lyö palcollistans sauwalla / nijn että hän cuole hänen käsins / hänen pitä rangaisturen kärsimän. Waan jos hän päiwän taicka cari elä / ei pidä händä costettaman / sillä se on hänen rahans.

22 **J**os miehet rütelewät kessenäns / ja louekawat rasean waimon / nijn että hänelä lapsi hukkan tule / ja ei wahingo tapahdu / nijn hänen pitä rahalla rangaistaman / senjälken cumin waimon mies hänelä ano / ja se pitä annettaman arwiomiesten ehdost. **M**utta jos jocacuta wahingota tule / nijn pitä hänen andaman hengen hengest. **S**ilmän silmäst / hamban hambast : kaden kädest / jalan jalast. **P**olton poltost / haawan haawast / sinimarian sinimarijast.

26 **J**oca lyö palcollisens silmän ja turmelesen / hänen pitä päästämän hänen wapari silmän tähden. Nijn myös jos hän lyö hänen palcolliseldans hamban suusta / nijn pitä hänen päästämän händä wapari hamban tähden.

28 **J**os härkä cuocaise miehen eli waimon / nijn että hän cuole / se härkä pitä kirewittämän / ja ei pidä hänen lihans syötämän / ja nijn on härjän Jsändä wiatoin. **M**utta jos härkä ennen oli härjandunut cuockiman / ja hänen Jsännällens oli sanottu / ja ei hän corjannut händä / jos hän sütte tappa miehen eli waimon / nijn pitä härkä kirewittämän ja hänen Jsändäns cuoleman. **M**utta jos hän rahalla pääse / nijn pitä hänen andaman hengens lunasturexi / nijn paljo cumin määrätän. **S**illä tarwalla pitä myös hänen cansans tehtämän / jos hän pojan eli tyttären

cuocaise. **J**os jocu härkä cuocaise palcollisen / nijn pitä hänen andaman heidän Jsännällens colmekymmendä hopia sici / ja härkä pitä kirewittämän.

32 **J**os jocu awa cuopan / taicka cawwa cuopan / jos ei hän sitä jällens peitä / ja härkä eli **A**si sihen puto. Nijn pitä sen cuopan Jsändä maraman rahalla toiselle / mutta sen cuolluen pitä hänen oleman.

33 **J**os jocu awa cuopan / taicka cawwa cuopan / jos ei hän sitä jällens peitä / ja härkä eli **A**si sihen puto. Nijn pitä sen cuopan Jsändä maraman rahalla toiselle / mutta sen cuolluen pitä hänen oleman.

34 **J**os jocu awa cuopan / taicka cawwa cuopan / jos ei hän sitä jällens peitä / ja härkä eli **A**si sihen puto. Nijn pitä sen cuopan Jsändä maraman rahalla toiselle / mutta sen cuolluen pitä hänen oleman.

35 **J**os jocu awa cuopan / taicka cawwa cuopan / jos ei hän sitä jällens peitä / ja härkä eli **A**si sihen puto. Nijn pitä sen cuopan Jsändä maraman rahalla toiselle / mutta sen cuolluen pitä hänen oleman.

36 **J**os jocu awa cuopan / taicka cawwa cuopan / jos ei hän sitä jällens peitä / ja härkä eli **A**si sihen puto. Nijn pitä sen cuopan Jsändä maraman rahalla toiselle / mutta sen cuolluen pitä hänen oleman.

Ders. 15. Joca lyö Jsäns eli äitiäns) Nuomareilla on ollut sencaitainen tapa / cosca jocu löi Jsäns eli äitiäns / nijn hän ommeldin nahcasäckijn / ja hänen tyköns coira / cuokoi / kyytärme ja Apina / ja heitettin lähimmäiseen wereen / että hän sencaitaisen pahuden tähden / idze cuolemasakin piti kituman / ja ei enä saaman nähä tarwasta / cumin hän wielä eli / eitä myös maata cuolemans jälken. Tästä taitan luetta 9. Lib. cod. tit. 17. & ff. ad legem Pompejam de particidijs, lib. 48. & Inst. de publ. judic.

XXII. Luku.

Sexran sääty warcauden rangaisturest / v. 1. Nijn myös cuinga se wahingo pitä marattaman cumin eläimet eli tuli teke / v. 5. tallella järeystä calusta / v. 7. ja lainasta / v. 14. Meidzen raiskamisesta / v. 16. Noitudesta / v. 19. Muncalaisista / v. 21. Eestistä ja orwoillapista / v. 22. lainasta ja pandeista / v. 25. ettei jumalta pidäis kiroiltaman / v. 28. ei sitä wijwyttelemän cumin **S**exralle pidäis annetaman / v. 29.

1 **J**os jocu warasta härjän taicka lamban / ja teurasta eli myy sen / hänen pitä andaman wiisi härkä yhdestä härjästä / ja neljä lammast yhdestä lambasta.

2 **J**os waras käsitetän / cosca hän idzens sisälle cangotta / ja hän lyödän cuoliari : nijn ei pidä tappajan wereen wicapään oleman. **W**aan jos auringo on nosnut / nijn pitä tappajan cuolemaan wicapään oleman.

3 **W**arcan pitä jällens maraman / jollei hänellä ole wara / nijn myytäkän hän warcaudens tähden. **J**os warcan cappale löytän eläwänä hänen tyköns / härkä / **A**si eli lammas / nijn pitä hänen jällens carikertaisest maraman.

4 **J**os jocu wahingon teke toisen pellos eli wijnamäes / nijn että hän päästä carjans ja wahingota teke toisen pellos / hänen pitä siitä parhasta / cumin hänen omasa pellosans eli wijnamäesäns löytän / maraman.

Sijtä / jos jocu awa cuopan / ja ciam sihen puto.

Cuinga warcaus pitä rangaistaman. 2. Sam. 12:6

Sijtä wahingolt / cumin eläimet tekewät.

Waltian
wahingosi.Talletta ja
etöyst calust.Lainan ot-
tamisest.Neidzen
raiscamis
sest.
Deut. 22:
28.Noitumi-
sest.
Lev. 20:15.
Deut. 27:
21.

6 **J**OS waltia wallallens pääse / ja orjan-
tappuroihin syty / niin että kylät eli lai-
ho / joca wiela ottamata on / eli peldo polde-
tan / niin sen pitä maxaman kuin waltian
päästi.

7 **J**OS jocu anda lähimmäisellens raha eli
muuta calua kätöön / ja se warastetan
hänen huonestans : jos se waras löytän /
niin hänen pitä sen carikertaisest maxaman.

8 Ja jos ei waras löytä / niin pitä huonen i-
sännän tuotaman jumalitten eteen / jos ei
hän ole käsians satuttanut lähimmäisens
caluun.

9 **J**OS jocu soimu on härjäst / eli Afsit / taic-
ka lambast / eli waattest / eli jongun muun
tähden kuin on tullut pois / niin pitä heidän
molembain asians tuleman jumalitten eteen /
cumman jumalat wicapaäxi löytävät / sen
pitä lähimmäisellens carikertaisest maxa-
man.

10 **J**OS jocu anda lähimmäisellens Afsin eli
härjän / eli lamban / taicka mikä eläin se
olis / tähdelle / ja se cuole taicka saa muutoin
wamman / taicka ajetan pois / ettei yriskän

11 sitä näe / Niin pitä walan heidän molembain
wälistäns käymän Heran kautta / ettei
hän ole satuttanut kättäns lähimmäisens ca-
luun. Ja sen jonga calu oma oli / pitä siihen
walaan tyymän. Ja toisen ei pidä sitä

12 maxaman. Jos waras sen warasta hänel-
dä / niin pitä hänen sen maxaman Isännälle.
13 Mutta jos se raadeldu on / niin pitä hänen
todistajat tuoman / ja ei mitän jällens anda-
man.

14 **J**OS jocu otta lainari lähimmäiseldäns /
ja se tule riwinomaxi eli cuole / niin ettei
sen Isändä ole läsnä / niin hänen pitä sen ma-
xaman. Mutta jos sen Isändä on siinä ty-
känä / niin ei hänen pidä sitä maxaman : että
hän sen rahallans palcannut on.

16 **J**OS jocu wiettele neidzen / joca ei wiela
ole kihlattu / ja maca hänen / sen pitä hä-
nelle andaman huomenlahjan / ja ottaman
17 hänen emännärens. Jos hänen Isäns ei
suo händä hänelle / niin hänen pitä anda-
man raha / niin paljo kuin neidzen huomen-
lahja on.

18 **H**Elbonaisia ei sinun pidä salliman elä.
19 Joca järjettömään luondocappalden can-
sa yhteyndy / hänen pitä totisest cuole-
man. Se joca uhra jumalille / ja ei ainoalle
20 Heralle / hänen pitä firottu oleman.

21 **B**ucalaisia ei sinun pidä ryöstämän /
eikä myös polcuna pitämän / sillä te
oletta myös ollet muucalaisna Egyptin
maalla.

22 **K**J teidän pidä yhtän leske eli orwoilasta
murhelisxi saattaman. Jos sinä hei-
23 tä murhelisxi saatat / niin he huutawat mi-
nun tygöni / ja minä cuulen heidän huutons.
Ja minun wihan julmistu / niin että minä ta-
24 pan teidän miecalla / ja teidän emändän pitä
tuleman leskixi / ja teidän lapsen orwoixi.

25 **C**Osca sinä lainat minun Canssalleni ra-
ha / köyhälle kuin sinun tykänä on / ei si-
nun pidä angaran oleman händä wastan hä-
nelle wahingoxi / eli caswoja waatiman.

26 **C**Osca sinä lähimmäiseldäs waatten otat
pandixi / niin sinun pitä andaman sen hä-
nelle jällens / ennen kuin auringo laske. Sil-
27 lä hänen waattens on hänen ihons ainoa
werho / josa hän lepä. Jos hän huuta mi-
nun tygöni / niin minä cuulen händä / sillä mi-
nä olen laupias.

28 **B**malita ei sinun pidä firottu oleman / ja sitä
29 ylimmäistä sinun Canssas ei sinun pidä
häwäisemän.

30 **S**inun utistas ja pisarottas ei sinun pidä
wyrwyttelemän. Esicoisen sinun posti-
stas pitä sinun andaman minulle. Niin pi-
31 tä myös sinun tekemän härkäis ja lamnastes
cansa. Seidzemen päiwä anna heidän olla
emäins tykänä / cabderandena päiwänä pitä
sinun sen andaman minulle.

Teidän pitä oleman pyhä Canssa minul-
le. Sentähden ei teidän pidä syömän liha /
joca medzän pedoilda raadeldu on / mutta
heitämän sen cotrille.

Derf. 8. Jumalitten) Duomarit cudzutan jumalixi /
että he Jumalan sias Jumalan käskön ja sananjälken / ja ei o-
man mielen perälti / rixtoja ratkaiseman ja hallidzeman pitä / niin
cuin Christus sano Joh. 10: 35. v. 25. Angaran oleman) toi-
nen on angaran olla / toinen caswoja waatia. Angaran olla erin-
omaisest on / coscas lähimmäistäs waadit maxaman sinun hyö-
dytyres ja hänen wahingons cansa. Mitä caswo on tyllä se
tietän. v. 29. utistas) Sen cansa ymmärretän catekinainen
cowa hedelmä / cuin on : jywät / Dmenat / perunat / joista ruoca
tehdän. v. eodem. pisarottas) Näiden cansa ymmärretän cateki-
nehme hedelmä / josta mesi ja juoma tehdän / cuin owat : wijna-
marjat / öljymarjat / cc.

XXIII. Lucu.

32 **S**orra tielä uscomast walheita / v. 1. wihamiehellens
paha tekemäst / v. 4. wäändämäst köyhän oikeutta /
v. 6. ottamast lahjoja / ja sortamast muucalaisia / v. 8.
anda käskyn maan lewost ja Sabbathist / v. 10. colmest
suurest juhlast / v. 14. cuuliaisudest / v. 20. lupa heille Ca-
naan maan / v. 31. tielä tekemäst liitto sen asuwaisten
cansa / v. 32.

Ei pidä u-
scottaman
walheita.

Lev. 19: 15.
Deut. 1: 17.
Pro. 24: 24

Whamies
hille pitä
meidän hy-
wä tekemän
Deut. 22: 1.

Dan. 13: 53.

Ei pidä
lahjoja otet-
taman/ eli
muucalai-
sia poljetta-
man.
Deut. 16: 19
Eccl. 20: 31.
Lev. 19: 33.

Seidze
mennen
ajastajan
lepo.

Sup. 20: 9.
Inf. 34: 21.
Deut. 5: 12.
& 13.

Colme
sinna
Juhlapäi-
wä wuo-
des.
Inf. 34: 23.
Lev. 23: 4.
Deut. 16: 16

1 **E**i sinun pidä uscoman walheita/ ettäs auttaisit jumalatoinda ja tulisit wääräxi todistajaxi.

2 **E**i sinun pidä joucko seuraman pahuteen: eikä myös wastaman oikeuden edes/ nijn että sinä poicket joucon jälken pois oikeudesta.

3 **E**i sinun pidä caunisteleman köyhä hänen asiasans.

4 **O**scä sinä cohtat wiholises härjän eli **A**sin eryxis: nijn sinun pitä johdattaman sen hänelle jälkens.

5 **C**oscas näet wiholises **A**sin olevan cuor- man alla/ carwata ettes hända jättäis/ waan unhota omas hänen tähtens.

6 **E**i sinun pidä sortaman sinun köyhäs oikeutta hänen asiasans.

7 **J**a ole caucana wääristä astoista. **W**ia- toinda ja hurscasta ei sinun pidä tappaman/ sillä en minä anna jumalattomalle oikeutta.

8 **E**i sinun pidä lahjoja ottaman: sillä lah- jat socaisewat näkewät / ja käändäwät hurscasten asiat.

9 **E**i teidän pidä solwaiseman muucalai- sia/ sillä te tiedätte muucalaisten sydä- met/ että te myös idze olette ollet muucalai- set Egyptin maalla.

10 **C**uusi wuotta pitä sinun kylwämän sinun maas: ja cocoman sen tulon. **W**aan seidzemendnä wuonna / pitä sinun sen le- wolle ja kyndämätä jättämän/ että kyöhät si- nun **C**anssastas siitä syöda saisit. **J**a mitä jää / sen medžan pedot syökän. **N**ijn pitä myös sinun tekemän wijnamäles ja ohymä- kes cansa.

11 **C**uusi päivä pitä sinun työtäs tekemän / mutta seidzemendnä päivänä pitä sinun leppämän: että sinun härkäs ja **A**sis saisit le- wätä/ ja sinun pitas poica ja muucalainen saisi idzens wirwotta.

12 **C**aicket ne cuin minä olen teille sanonut/ pitä teidän pitämän. **J**a wierasten jumalite- ten nime ei pidä teidän muistaman / ja teidän sinustan ei pidä ne cuuluman.

13 **O**lmasti wuodes pitä teidän minulle juh- la pitämän. **N**imittäm / happamatto- man leiwän juhlan pitä sinun pitämän / nijn että sinä seidzemen päivä syöt happamattoin- da leipä (nijn cuin minä sinulle käskenyt o- len) sijnen aican sillä cuulla **A**bib. **S**illä et- tä sillä ajalla olet sinä lähtenyt Egyptistä: mutta älä tule tyhjin käsini minun eteeni. **J**a

sen juhlan coscas ensin rupet pellolda corja- man/ mitäs sijnen kylwännyt olet. **J**a corja- misen juhlan/ wuoden lopus/ cosca sinä työs ledolda corjannut olet.

17 **O**lmasti wuodes pitä caicket sinun mies- wäkes tuelman **H**E **X**ran **J**umalan eteen.

18 **E**i sinun pidä uhraman minun uhrini swerta happaman taikinan cansa. **J**a minun juhlani lihawus ei pidä ylidze yön jäämän huomeneri.

19 **U**tista ensimmäisest sinun maas hedel- mäst/ pitä sinun tuoman sinun **H**E **X**ras **J**umalas huoneeseen. **J**a ei sinun pidä keit- tämän wohla nijncaurwan cuin hän emäns ime.

20 **U**ldzo/ minä lähetan Engelin sinun edel- les warjeleman sinua tiellä/ ja johdatta- man sinun sijnen paiclaan/ cuin minä olen si- mulle walmistanut. **S**entähden carta hä- nen caswons/ ja cuule hänen äänens/ älä hä- nen mieldäns pahoita: sillä ei hän jätä ran- gaisemata teidän ylidzäkämistän/ **J**a minun nimen on hänen. **W**aan jos sinä cuulet hänen äänens/ ja teet caicket cuin minä sinulle käsken/ nijn minä olen sinun wiholises wiholinen/ ja sinun wainoittes wainoja.

21 **C**oscä minun Engelin kån sinun edelläs/ ja johdatta sinun **A**morrerein / **H**ethererein / **P**hereserein / **C**ananerein / **H**ewerein ja **J**e- buserein tygö: ja minä häwitän heitä. **N**ijn ei sinun pidä cumartaman heidän jumali- tans/ eikä myös heitä palweleman/ ja älä tee heidän tecoins jälken/ mutta sinun pitä hei- dän epäjumalans heittäjän pois / ja lyö- män riecti. **M**utta **H**E **X**ra teidän **J**uma- latan pitä teidän palweleman / nijn hän si- na sinun leipäs ja sinun wetes/ ja minä otan sinulda pois caicket sairaudet.

22 **E**i nyrikän lesten synnyttäwäinen eikä he- delmätöin pidä oleman sinun maas / ja minä annan sinun wanhaxi tulla.

23 **M**inä lähetan minun pelconi sinun edel- les/ ja teen caiken **C**anssan epäilewäisxi / cungas tulet: ja saatan caicket sinun wiholi- ses pacoon sinun edestäs. **M**inä lähetan hörhöläiset/ sinun edelles/ jotca pitä ajaman pois sinun edestäs / **H**ewerit / **C**ananerit ja **H**etherit.

24 **E**n minä heitä aja ulos yhtenä wuonna sinun edestäs/ ettei maa auttari tulis/ eikä medžan pedot enänis sinua wastan. **W**a-

Deut. 16: 16
Inf. 34: 23.

Inf. 34: 26.

HE **X**ra
lupa lähettä
hänen **E**u-
gelins
Canssan
cansa.

Inf. 32: 34.
Cap. 33: 2.

Deut. 7: 14.

Deut. 7: 20.

Lymatun maan rajat.

31 hittäin minä heitä ajan ulos sinun edestäsi si-
henasti ettäs castvat ja omistat maan. Ja mi-
nä panen sinun maas rajat punaisesta mere-
stä nijn Philisterein meren asti / ja corwesta
nijn wirtan asti: sillä minä annan maan asu-
waiset sinun katees / ajares heitä ulos ede-
stä. 32 Ei sinun pidä lytto tekemän heidän
cansans / eikä heidän jumalittens causa.
33 Waan älä falli heidän asua sinun maasas /
ettei he kehotaiss sinua syndiä tekemän minua
wastan: sillä jos sinä palwelet heidän ju-
malitans / nijn se on sinulle pahemoxeri.

Inf. 34: 12. Deut. 7: 3.

Verf. 13. Muistaman) se on / ei teidän pidä jostacusta py-
hästä saarnaman / niincuin ne teitit auttaist: waan amoastans
Jumalast: sillä muista on täsä nijn paljo / cuin saarnata / lyt-
tä ja cummoitta. v. 14. Coimasti) se on / Päästäisjuhlan juh-
cuusa / helundain Refäcuusa ja Leheimajan juhlan Syyseu-
sa. v. 16. Waoden lopusa) sen cudzu hän Syyseuuri: sillä sil-
loin on castwamus ja sisälle corjaus / pääteyt. v. 18. Minun
uhrin werca) se on / ei sinun pidä uhraman Päästäis Caridzaca /
ennencuin caicti hapoin leipä on pois sinun huonestas. v. 20. En-
gelini) tämä Engeli on Jumalan poica / cuin caitan nähtä idze
kirjoituksesta / ja pyhäm Jšäm Naamatusta. Iustin. Dial. cum
Triph. Cypr. lib. 2. Test. aduers. Iud. Cap. 5. &c.

XXIV. Lucu.

HERa käste Moseren astua tygöns / v. 1. Moses
jutteli Canssalle palatesans HERan sanat / v. 3.
kirjoitta ne liston kirjaan / v. 4. Rakenda Altarin / jonga
vädillä uhrataisin. Priiscotta uhrin werest puolen Alta-
rille / ja puolen Canssan päälle / teke liston Canssan causa /
että he caicti nämä HERan kästyt pidäsit / v. 6. Moses /
Aron ja seidzemenhymmendä wanhinda astuwat ylös ja
näkwät Israelin Jumalan / v. 9. HERa käste Mo-
seren toisen kerran astua tygöns / jonga hän teke ja pyhy-
siellä neljäkymmendä yötä ja päivä / v. 12.

HERa käste Mo-
seren astua
tygöns.

1 **M**A hän sanoi Moserelle: astu
HERan tygö / sinä ja Aron /
Nadab ja Abihu / ja seidzemen-
hymmendä wanhinda Israeli-
2 stä / ja cumartata taambana. Mutta Mo-
ses lähestykön yrinäns HERan tygö / ja
ätkön muut lähestykö / ätkön myös Canssa
astuco ylös hänen cansans.

Sup. 19: 7.

3 **J**A Moses tuli ja jutteli Canssalle caicti
Loikeudet. Nijn wastais caicti Canssa
yhdellä änellä / ja sanoi: caicti ne sanat cuin
HERa puhunut on / tahdom me tehdä.

Moses kirjoitta
caicti
HERan
kästyt kir-
jaan.

4 **N**ijn kirjoitti Moses caicti HERan
sanat / ja nousi warhain amulla / ja ra-
kensi altarin wuoren paltaan / cahdentoista-
kymmenen padzan causa / cahdentoistakym-
5 menen Israelin succunman jälken: ja lä-
hetti sinne nuoria miehiä Israelin lapsista /
uhraman polkoubria ja kytosubria /
HERalle mullesta.

Moses te-
ke liston
Jumalan
ja Canssan
wätille.

6 **J**A Moses otti puolen werestä ja pani
Jumaljaan / mutta toisen puolen werestä
7 priiscotti hän altarille. Ja otti liston kir-

jan / ja luki sen Canssan corwain cuulden.
Ja cuin he sanoit: caicti cuin HERa pu-
hunut on / tahdom me tehdä ja olla hänel-
le cuiliaiset.

Heb. 9: 20.

8 **N**ijn Moses otti weren ja priiscotti
Canssan päälle / ja sanoi: cadzo / tämä
on liston weri / jonga HERa teke teidän
cansan caictein näiden sanain päälle.

Moses nä-
te 70. wan-
himman
cansa Isra-
elin Jumu-
lan.

9 **J**in astui Moses / Aron / Nadab
ja Abihu ylös / ja seidzemenhymmendä
Israelin wanhinda.

10 **J**A näit Israelin Jumalan: hänen jal-
cains alla oli niincuin caunis Saphij-
ri ja cuin taitwas / cosca sejas on. Eikä sa-
tuttanut kättäns Israelin lasten päämie-
hijn / Ja cuin he olit nähnet Jumalan / nijn
he soit ja joit.

11 **J**A HERa sanoi Moserelle: astu y-
12 lös minun tygöni wuorelle / ja ole siel-
lä / että minä annan sinulle kiwiset taulut /
lait / ja kästyt / cuin minä kirjoittanut olen /
jotca sinun pitä heille opettaman. Silloin
13 nousi Moses ja hänen palwelians Josua / ja
Moses astui ylös Jumalan wuorelle.

14 **J**A sanoi wanhimille: olcat täsä siihen.
15 Lasti cuin me palajamme teidän tygön:
cadzo / Aron ja Hur owat teidän tyhönän /
jos jocu asia tule / se saattacat heidän eteens.

16 **C**osca Moses tuli wuorelle / nijn pilwi
peitti wuoren. Ja HERan cumnia astui
Sinain wuorella ja peitti sen pilwellä / cui-
si päivä: ja hän cudzui Moseren pilwest
seidzemenendä päivänä.

17 **J**A HERan cumnia oli nähdä nijn
18 **J**uin culuttawainen tuli wuoren cucu-
lalla / Israelin lasten edes. Ja Moses me-
ni keskelle pilwe / ja astui ylös wuorelle: ja
Moses oli wuorella neljäkymmendä päivä
ja neljäkymmendä yötä.

Moses oli
wuorella
40. pötä ja
päiwä.

Verf. 3. Yhdellä änellä) kästyt waatitwat tollä Canssan
uiconaisesta sanoman eli lupaman: mutta ei oli sydan causa
sinä. Senähden on Canssalla tollä yri änt / mutta ei sydan
Verf. 11. täctäns) se on / ei hän pelättänyt heitä pität-
sen pauckinan ja teimanyn causa / niincuin Canssa oli ennen pel-
ätetty. cap. 20: 18.

XXV. Lucu.

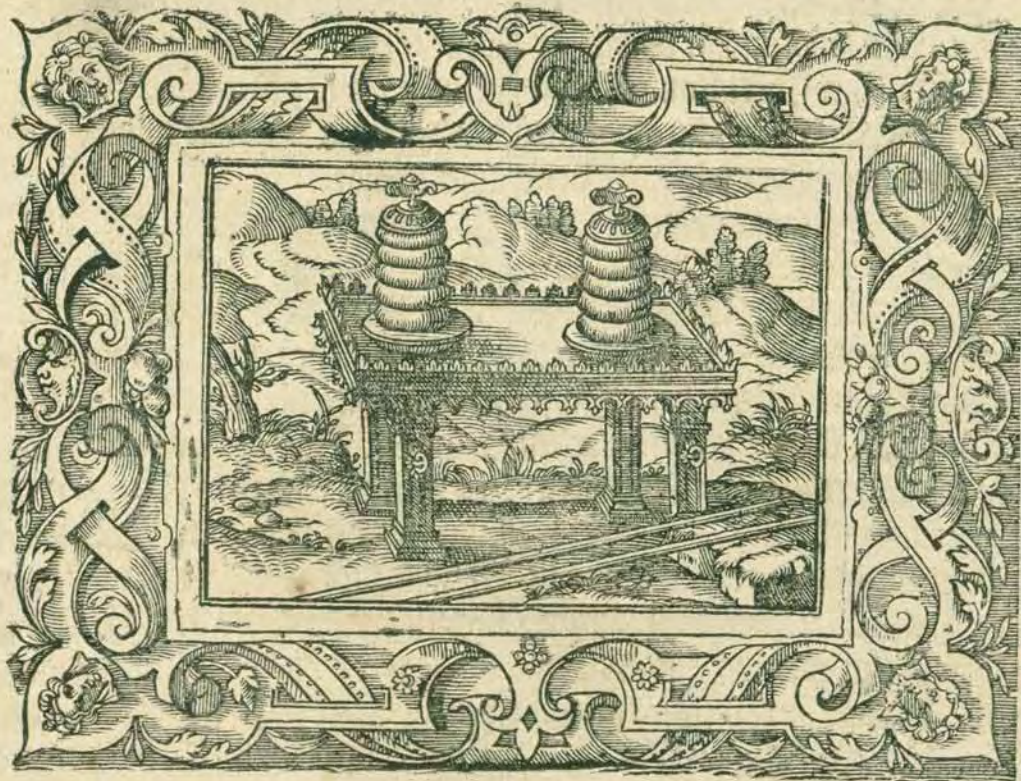
HERa käste Moseren otta ylönnysuhrin Israelin
lappilda / v. 1. tehdä siinä Pyhän eli Tabernaclin /
caictein tarwetten causa / v. 8. Arkin / v. 10. Armont-
lutimen cahden Cherubimin causa / v. 17. pyhdän ca-
lutimens / v. 23. ja tyntilshalan / v. 31.

HERra käste anda ylönnysuhria/ Ta: bernaaki tehdä.

1 **H**ERra puhui Moserelle /
 2 **S**anoden : Puhu Israelin lap-
 3 **S**ille / että he tuovat minulle y-
 4 **L**önnysuhrin jocamieheldä / jon-
 5 **G**a' sydän hyvästä tahdosta anda sen. Ja tä-
 6 **M**ä on ylönnysuhri / jonga teidän pitä otta-
 7 **M**an heildä : culda/ hopyata/ waske. Kel-
 8 **L**laista silcxiä/ skarlacani rosinpunaista/ wal-
 9 **K**fiata silcxiä/ wuohen carwoja. Pimaifita
 oiman nahcoja/ Ezechaschim nahcoja / hon-
 gia. Slynä lampuin/ yrtejä woiteri/ ja hy-
 wänhajuliferi sarwittamiferi. Oniehin-
 kiviä ja sisälle sorwitettuja kiviä päälis-
 waateseen ja kilpeen.
 Ja heidän pitä tekemän minulle Pyhäin:
 että minä asuisin heidän seasans. Niincuin

Inf. 37: 18
Heb. 9: 2.

HERra sano Moserelle: cuingaArca: ti pitä teh: tämän.

10 **M**inä osotan sinulle Tabernaclin muodon/ ja
 11 **E**ratien calum mitä siihen tarwitan : niin pi-
 12 **T**ä teidän sen tekemän.
 13 **E**hkät Arca: hongasta : jonga pitu-
 14 **D**us pitä oleman puolicolmatta kynä-
 15 **R**ätä/ ja leveys puolitoista kynärätä/ ja cor-
 16 **L**leus puolitoista kynärätä. Ja sinun pitä te-
 17 **S**en silaman puhtalla cullalla / sisäldä ja
 18 **U**lco ja sinun pitä tekemän culdaisen wanden
 19 **S**en ymbärins. Ja pitä myös walaman nel-
 20 **J**ä cullaista rengasta / jotea sinun pitä pane-
 21 **M**an neljään culmaan/ niin että caxi rengast
 22 **O**rwat hänen yhdellä puolellans/ ja toiset caxi
 23 **R**engast toisella puolellans. Ja sinun pitä te-
 24 **K**emän corennot hongasta ja silaman ne cul-
 25 **L**lalla. Ja pitä pistämän corennot regaisin/

jotea

15 jotea orvat Arkin siwulla / että niillä Arki
cannetaisiin. Sen Arkin rengaisa pitä ole-
man corennot / ja ei pida niistä wedettämän
16 ulos. Ja sinun pitä paneman Direktin sen
Todisturen / jonga minä sinulle annan.

Inf. 40: 20.

Armoni-
stuija Cheru-
bim sen
päälle.

17 Sinun pitä myös tekemän Armonistui-
stuija Cheriubin sen puhtaasta cullasta / puoldacolmatta
kynäätä pikän / ja puoldatoista kynäätä
18 lewiän. Ja sinun pitä tekemän cari Cheru-
bimi lujasta cullasta / molembin päihin ar-
19 monistuinda. Että yri Cherub on täsä pää-
sä / ja toinen toises pääsä : ja näin orvat cari

Inf. 37: 7.

20 Cherubini Armonistuimen päisä. Ja ne
Cherubinit pitä hajottaman siipens sen y-
lidzen / niin että he peittäwät Armonistui-
men siwilläns / ja heidän caswons pitä ole-
man toinen toises puoleen : ja heidän pitä
21 cadzoman Armonistuimen päälle. Ja si-
nun pitä asettaman Armonistuimen Arkin
päälle / ja paneman Arkin sen Todisturen /
jonga minä sinulle annan.

22 Ja sielä minä sinulle todistan ja puhut-
telen sinua / nimittäin Armonistuimesta /
kahden Cherubinin wälillä / jotea orvat
todisturen Arkin päällä : caikista mitä minä
sinun kasteen sanoa Israelin lapsille.

Pöytä es-
tuinens,
Inf. 37: 10.
Heb. 9: 2.

23 Ja sinun pitä tekemän pöydän hongas-
ta : cahä kynäätä pitä oleman hänen
pituudens / ja kynäätä hänen lewendens /
ja puoldatoista kynäätä hänen corkeudens.

24 Ja sinun pitä silaman sen puhtaalla cullalla /
ja tekemän ymbärins sen päälle cullaisen
25 wänden : Ja sinun pitä tekemän wänden
sen ymbärins lämända corkian ja cullaisen

26 palden wänden ymbärins. Ja sinun pitä
tekemän neljä cullaista rengasta neljään cul-
maan / jotea orvat neljän jalan päällä. Juu-
27 ri wänden cohhdalla pitä ne rengat oleman /
että niihin taittaisit pistä corennot / joilla
pöytä cannetaisiin. Ja sinun pitä tekemän
28 ne corennot hongasta / ja silaman cullalla :
että pöytä niillä cannetaisiin.

29 Ja sinun pitä siihen myös tekemän satit-
lusicat / cannut ja maljat / puhtaast cullast : et-
tä niillä pöytä peitettäisiin. Ja sinun pitä pa-
30 neman aina pöydälle minun eteeni cadzo-
mus leiwät.

31 Sinun pitä myös tekemän kyntiläja-
32 lan lujast puhtaimmast cullast :
jonga warssi pitä oleman haarains / mal-
jains / cuuppeins ja cuukaistens cansa. Cui-
33 si haara pitä kymän ulos hänen kyljistans :
colme haara cummastakiin kyljest. Ja jocaid-
34 zes haaras pitä oleman colme malja / niin-
cuin mandel pähkinät / cuupit ja cuukaišet.
Nämät pitä oleman ne cuusi haara / jotea
kyntiläjalasta käywät. Mutta kyntiläja-
35 lan warres pitä oleman neljä malja / ja si-
hen cuupit ja cuukaišet. Ja yri cuuppi pitä
36 oleman idzecungin kahden haaran alla / ni-
stä cuudesta / jotea kyntiläjalast käywät.
Sillä molemmat / sekä cuupit että haarat / pi-
37 tä siitä kymän : ja caicetyynni pitä oleman
lujast puhtaimmast cullast.

37 Ja sinun pitä tekemän seidzemen lampua
sen päälle : niin että ne walistaisit toinen
38 toises cohhdalla. Ja kyntilän niistimet ja
39 sammutos calut puhtaast cullast. Yhdestä

40 Centneristä puhdast culda pitä sinun sen te-
kemän: caicein hänen caluins cansa. Ja
cadzo / että sinä caicki teet sen muoden jäl-
ten / jonga sinä näit wuorella.

Verf. 22. Todistan) se on / sen työnä niuonin ohden wah-
wan tiedon ja todhissuren totonä / teen minä sinulle tietämäri /
että minä olen lösuä / uigu että minä siellä puhun. v. 39. Centneri-
stä) Centner on colmeikymmeniä leiwistä culda.

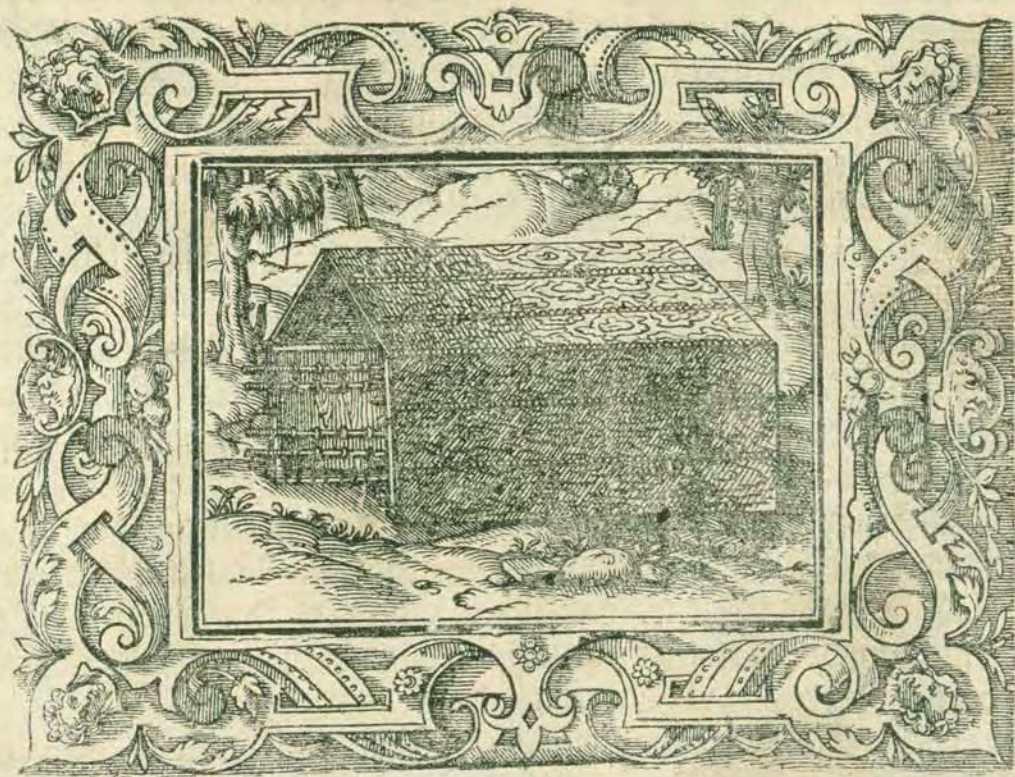

XXVI. LUCU.

SEura opetta Mosesi cuinga Tabernacli pitä tehtä.
män / v. 1. ja hänen peittäns / v. 7. lautains ja jal-
cains / v. 15. coreonds / v. 26. ja esirippuns cansa / v. 31.
käste panna Armonistuitmen sishen caicein pyhimbään
todhissuren Arkin päälle / mutta pöhdän ja kynnäläjalan
ulcoiselle puolelle / v. 34. niin myös Tabernaclin oween
waarten / padzat ja jalat / v. 36.

1 **A**bernaclin pitä sinun tekemän
kymmenest waatteest / walkiast
kerratusi silkist / kellaisest silkist /
starlacanast ja resimpunaisest.
Cherubimim sinun pitä tekemän taitawast
sen päälle. Cuingin waatten pituus pitä ole-
2

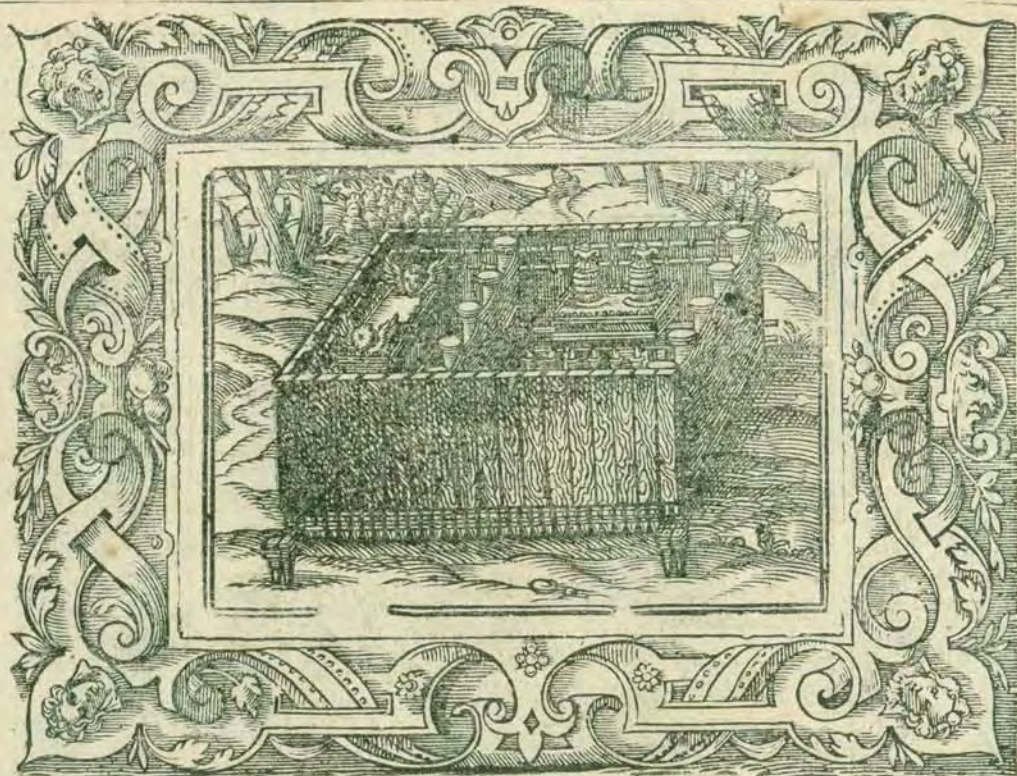
SEura
käste rehdä
Taberna-
clin tou me-
nist tape-
rist.
Inf. 36: 8.

3 man cahdexan kynäätä colmattakymmen-
dä / ja leveys pitä oleman neljä kynäätä / ja
niillä caikilla waatteilla pitä yxi mitta ole-
man. Ja wiissi pitä yhdistettämän toinen
toiseens / ja taas wiissi yhdistettämän toinen

toiseens. Sinun pitä myös tekemän silmu-
4 ret kellaisest silkist ymbärins waatten reu-
noja / liki toinen toistans / joillas carittain
ja carittain toinen toiseens culmista sidot
kynni. Niin sinun pitä tekemän wiissikym-
5

menda

6 mända silmusta jocaidzeen waatteseen / yhdistettä toinen toiseens / ja silmuret pitä oleman toinen toiseens cohdalla. Ja sinun pitä tekemän wiisikymmendä tullaista couckua: joillas ne waattet yhdistät toinen toiseens / niin että se tulis Tabernacliri.

7 **J**A sinun pitä tekemän yriotoistakymmen-
 8 da waatetta wuohen carwoist peitteri Tabernaclin päälle. Jocaidzen waatten pituuden pitä oleman colmekymmendä kynärätä / ja lewyden neljä kynärätä. Ja caieki yriotoistakymmendä pitä oleman yhden suurudet. Wiisi waatetta pitä sinun toinen toiseens yhdistämän / ja myös cuusi waatetta toinen toiseens: niin että se teet sen cuuden-
 9 nen waatten carikertaiseri etiseldä puolen Tabernacli. Ja sinun pitä tekemän wiisikymmendä silmusta cingin waatten reu-
 10 notin / yhdistäres ärist toinen toiseens. Niin myös pitä sinun tekemän wiisikymmendä waskicouckua: ja paneman coucut silmurein / niin että waattet yhdistettäsin ja tulisit yhderi
 11 peitoreri. Waan se cuin lijari jää Tabernaclin waatten pituudesta / sinun pitä puolen andaman rippua Tabernaclin ylidze molemmin
 12 puolin kynärän pituudelta. Niin että se cuin lijari on waatten pituudelta / jää Tabernaclin siwulle ja peittä sen molemmilda puolin.

14 **M**utta tämän ensimmäisen peitten päälle / sinun pitä tekemän toisen peitten punaisist oinan nahgoist / ja vielä sitten ylimmäisen peitten Tschaschim nahgoist.

15 **S**inun pitä myös tekemän Tabernaclin laudat hongast / jotca pystyällä oleman

16 pitä. Jocaidzen laudan pituus pitä oleman kymmenen kynärätä: waan lewens puoli toista kynärätä. Caxi waarna pitä jocaidzes
 17 laudas oleman / niin että he taittaisinhdistettä toine toiseens. Näin pitä sinun tekemän caieki Tabernaclin laudat. Ja sinun pitä
 18 tekemän Tabernaclin laudat / niin että caxikymmendä lauta pitä oleman pystyällä etelän puolella. Ja neljäkymmendä hopiajal-
 19 ca pitä sinun tekemän kahdenkymmenen laudan ala: niin että jocaidzen laudan alla pitä oleman caxi jalca / hänen kahden waar-
 20 nans päällä. Niin myös toisella siwulla pohjan puolella pitä pystyällä oleman caxikymmendä lauta. Ja neljäkymmendä hopia-
 21 jalca: aina caxi jalca cingin laudan alla. Mutta perälle Tabernacli länden päin / pi-
 22 tä sinun tekemän cuusi lauta. Ja caxi lauta pitä sinun tekemän Tabernaclin perälle ni-
 23 hin kahteen culmaan. Niin että cumbikin niistä taittaisinhdistettä culmalaudalla se-
 24 kälhalda että ylhälda: yhdellä tarwalla pitä heidän molemmist culmist yhdistettämän culmakiseoilla. Niin että yhteen olis kahde-
 25 ran lauta / ja heidän hopiajalkans cuusitoistakymmendä: aina caxi jalca cingin laudan
 26 alla.

26 **S**inun pitä myös tekemän corennot
 27 hongast: wiisi nihin lautoin / jotca yhdellä Tabernaclin siwulla owat. Ja wiisi
 28 corendo nihin lautoin / cuin toisella Tabernaclin siwulla owat: ja wiisi myös nihin
 29 lautoin / jotca perällä Tabernacli owat länden päin. Ja corennot pitä kesseldä lauto-
 30 ja kät-

Peitet
 wuohen
 carwoista.
 Inf. 36: 14.

Peitten oi-
 nan ja Tschaschim
 nahgoist.
 Inf. 36: 19.

Taberna-
 clin laudat.
 Inf. 36: 20.

Corennot

ja kät-

AnteChr.
1517.

ja käymän / yhdestä culmast niin toiseen / ja
29 caicki yhteen yhdistämän. Ja sinun pitä
laulat cullalla silaman / ja cullasta rengat
niihin tekemän : joihinga corennot piste-
tän. Ja sinun pitä myös corennot cullal-
30 la silaman. Ja näin pitä sinun Taber-
naclin tekemän / sen muodon jälkeen / cuins
nait vuorella.

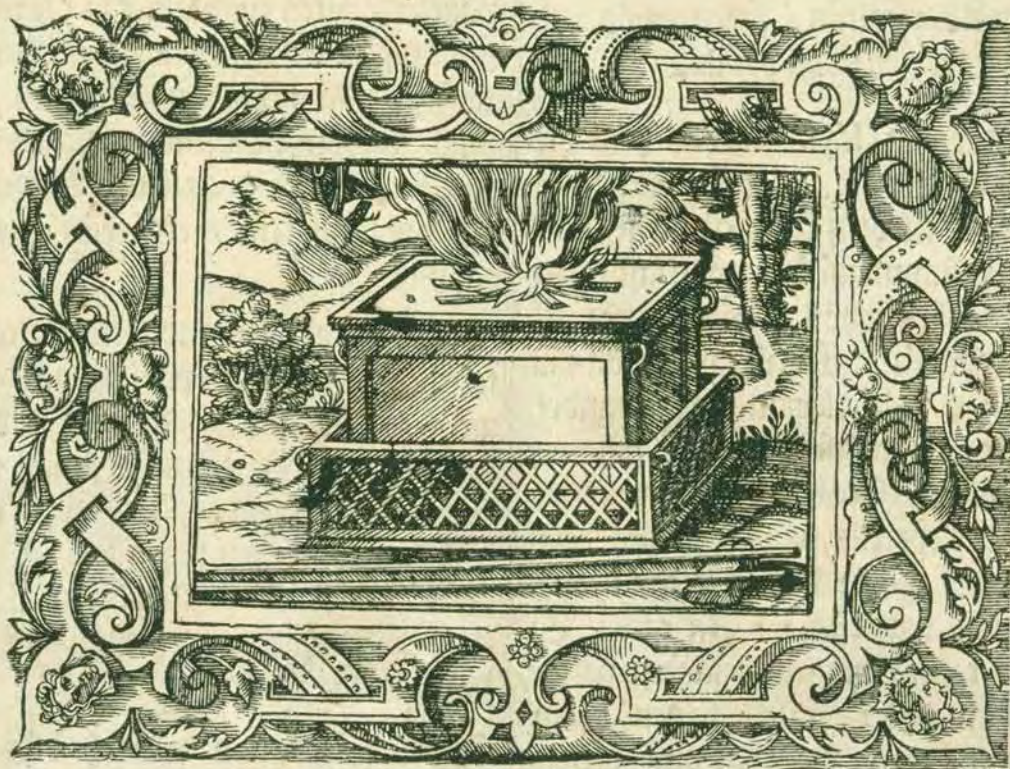
31 **E**Siripun pitä myös sinun tekemän
kellaisest silkist / skarlacanast / ja rosin-
punaisest / ja walkiast ferratust silkist : ja si-
nun pitä tekemän Cherubimin sen päälle
32 taitavast. Ja sinun pitä ripustaman sen
neljän hongaisen cullalla silatum padzan
päälle / cullaisten cunppeins cansa : ja neljän
33 hoptajalcans cansa. Ja sinun pitä yh-
distämän siihen esiripun coucuilla / ja todi-
stus Arkin sisälliselle puolen esirippua pa-
neman : niin että se olis teille eroitus / Py-
hän ja caickein Pyhimmän waishella.

Armonistuimen pitä sinun myös pane- 34
man todistus Arkin päälle : Siihen caic-
kein pyhimban siaan. Waan pöydän pi- 35
tä sinun paneman ulcoiselle puolen esirip-
pua / ja kyntiläjalan pöydän cohдалle / päi-
wän puolelle Tabernacliä : niin että pöy-
tä seisoo pohjan päin.

Ja sinun pitä tekemän waatten Taber- 36
naclin oween / cudotun kellaisest silkist / ro-
simpunaisest / skarlacanast ja walkiast ker-
ratust silkist. Tätä peittowaatetta war- 37
ten / pitä sinun tekemän wiisi hongaista cul-
lalla silattua padzasta / culdacnuppei-
nens : ja sinun pitä walaman niille wiisi
wasfista jalca.

Verf. 1. Tabernacli) tämä pyhä Tabernacli caitella hä-
nen caunistuyellans / awisti JESUSU CHRISTUSTA
maailman wapahtaja / ja sitä Christillistä Kirko.

Heb. 9: 4.

Waatten
Tabernas
clin oween.

XXVII. Lucu.

EDra sano Moserelle : cuinga hänen pitä tekemän
poltouhrin Altarin caluimens / v. 1. Tabernaclin
pihan ja sen esiriput / padzat / jalat ja läpikäytävän waat-
tet / v. 9. niin myös walistussölyin / v. 20.

1 **S**inun pitä tekemän myös Al-
tarin hongasta / wyyttä kynärätä
pitä oleman pituuden / ja wyyttä
kynärätä lewyden / neljä culmai-
sen pitä sen oleman / ja colme kynärätä hänen
2 corkeudens. Sarwet sinun pitä myös teke-
män hänen neljän culmaans : ja pitä sen
3 wasfella silaman. Tee myös hänen tuh-
caastians / ja lapions / ja maljans / ja couri-

rautans / ja hyllicattilans : caicki hänen ca- 4
luns pitä sinun wasfesta tekemän. Ja si-
nun pitä myös tekemän hänelle wasfihäkin /
niincuin wercen : neljä wasfirengasta hä-
nen neljän culmaans. Sinun pitä sen pa- 5
neman alhaldan Altarin ymbärins niin ylös-
päin : niin että se häcki ulottu kestelle Alta-
rita. Ja sinun pitä tekemän hongast coren- 6
not Altarille / ja silaman wasfella. Ja pitä
7 pistämän corennot rengaisiin : niin että co-
rennot orwat cahden puolen Altarita / joilla
se cannetaisin. Ja laudoista pitä sinun sen 8
tekemän / niin että se on tyhjä sisälda : niin-
cuin sinulle osotettin vuorella.

5 Dra
sano cuinga
poltouhrin
Altari
pitä tehta-
män.
Infr. 38: 1.

Taberna-
clin piha.
Inf. 38:9.

- 9 **S**inun pitä myös tekemän pihan me-
ren puoleen : ja pihan waattet pitä
oleman walkiast ferratust silkist / sata ky-
närätä pitä oleman yhden siwun pituus.
10 Ja hänen padzaitans pitä oleman carikym-
mendä / cahdenkymmenen wastijalan pääl-
lä / heidän cnuppeins ja woidens cansa
11 hopiasta. Nijn myös pohjan puoleen pi-
tuudelle pitä oleman esirwaattet sata kynära-
rä pitkät / ja carikymmendä padzasta cah-
denkymmenen wastijalan päällä / ja cnupit
12 woinens hopiasta. Mutta pihan lawiu-
delle lannen puoleen / pitä oleman waat-
tet / wiskikymmendä kynärätä pitkät ja kym-
menen padzasta kymmenen jalan päällä.
13 Ja itän päin pihan lawiuden pitä oleman
14 wiskikymmendä kynärätä. Nijn että waat-
tella yhdellä puolella on wiskitoistakymmen-
dä kynärätä ja colme padzasta colmen ja
15 lan päällä. Ja wiskitoistakymmendä ky-
närätä toisella puolella / siihen myös col-
me padzasta colmen jalan päällä.
16 **M**utta pihan läpikäytäwäs pitä ole-
man nyri waate / cahtakymmendä ky-
närätä lewiä / cudottu kellaisest silkist / skar-
lakanast / rosinpunaisest / ja walkiast kerra-
tust silkist / siihen myös neljä padzasta nel-
17 jän jalan päällä. Gaikilla padzailla ym-
bärins pihan / pitä oleman hopia wandet /
18 hopia cnupit ja wastiset jalat. Ja pihan pi-
tuus pitä oleman sata kynärätä / lewens wisk-
ikymmendä / corkeus wiski kynärätä / wal-
kiast ferratust silkist : heidän jalcans myös
19 pitä oleman wastesta. Ja caicki Ta-
bernaclin calut / cun caickinaiseen palwe-
luxeen tarwitan : caicki hänen waar-
nans ja caicki pihan waarnat pitä oleman
wastesta.
20 **J**ä käste Israelin lapsille / että he toisit
sinulle caickein selkiämbä öljyä öljy-
puusta puserdettua / walisturexi / että
21 lampu aina palais. Todisturen Taber-
naclis ulcoisella puolella esirippua / joca
rippu Todisturen edes.
22 Ja Aaron poikimens pitä sen toimitta-
man amusta nijn ehtosen asti HERAN
edes. Se pitä teille oleman jancalinen
tapa teidän suguisan / Israelin lasten
seas.

Verf. 21. Todisturen Tabernaculis.) Se cudjutan nijn
sentähden / että Jumala todisti eli tulisti siellä hänen tahtons
Causalle. Ois myös tattu cudjua cocoonuolemisen Ta-
bernaclis / sillä Causa siihen tuli cocoon / nijn cun / yhteiseen
pitäjän tiereen / pitäjän siinä julkia / ja Jumalan sana
cuuleman.

XXVIII. LUCU.

HERA käste Meseren otta Aaronin poikimens papet-
xi / v. 1. sano cuinga hänen pitä tekemän heille pyhät
pappi waattet / v. 2. Aaronille pääliswaatten v. 6. rin-
nantilwen : johon Israelin lasten nimerpiit kirjoitetta-
man / v. 15. Silekhamen / v. 31. odjaladin / v. 36. ah-
tanhamen / hiwan ja wyön / v. 39. Nijn myös hänen
poikillens waattet / ja wiskimän Isän poikimens / v. 40.

A sinun pitä ottaman tygös
sinun weljes Aaronin poikimens
Israelin lasten seas / että hän
olis minun pappin / nimittäin /
Aaron ja hänen poicans Nadab / Abihu /
Eleazar ja Jthamar. Ja sinun pitä te-
kemän sinun weljelles Aaronille pyhät
waattet / jotca cunnialiset ja caunit owat.
Sinun pitä myös puhunnan caickein niden
cansa / joilla taitawa sydan on / jotca
minä taidon hengellä täyttänyt olen /
että he tekewät waatteita Aaronille hä-
nen wiskimiserens / että hän olis minun
pappin.

Ja nämät owat waattet / jotca heidän
tekemän pitä / kilpi / pääliswaate / silckihä-
me / abdashame / hüppä ja wyö. Ja
nain pitä heidän tekemän sinun weljelles
Aaronille ja hänen poikillens pyhät waattet /
että hän minun pappin olis. Sihen pi-
tä heidän ottaman / cuida / kellaista silc-
kia / skarlakanata / resinpunaista / ja wal-
kiata silkia.

Pääliswaatten pitä heidän tekemän
cullast / kellaisest silkist / skarlakanast /
rosinpunaisest / ja ferratust walkiast silkist /
taitawast. Että se yhdistettäisin molem-
bain olcain päälidä / ja sidotaisin yhteen mo-
lemmilda puolilda. Ja hänen wyöns sen
päällä pitä oleman yhdellä tarwalla tehty /
cullast / kellaisest silkist / skarlakanast / rosin-
punaisest / ja ferratust walkiast silkist.

Ja sinun pitä ottaman cari Onichin kirwe /
ja cairwaman nihin Israelin poicain nimet.
Cunsi nime yhteen kirween / ja cunsi nime
toiseen kirween / sen jälken cun he owat
wanhat. Sen sinun pitä toimittaman kirwen

HERA
käste otta
Aaronin
poikimens
papeiri : ja
sano cuinga
heidän
waattens
pitä tehtä-
män.
Inf. 39:1.

Päälis-
waatten.
Inf. 39:2.
Ecll. 45:10.

Walistus
319.

12 wuoliain cautta / jota aiwarawat sinet-
tia/ niin että ne suljetaisin culdaan. Ja si-
nun pitä ne kynnittämän hartioille päälis-
waatteseen / että ne ovat muiston kiwet
Israelin lapsille/ että Aaron canda heidän
nimens molemmilla olillans / muistori
H & Kralle.

13 Ja sinun pitä tekemän cullaiset nastat.
14 Ja kahdet widjat puhasta cullasta/ kahden
pään cansa / niin että rengat toinen toisi-
sans rippuwat / ne pitä sinun yhdistämän
nastoin.

15 **W**irankilwen pitä sinun tekemän taita-
wast/ niinein pääliswaattengin pitä
sinun sen tekemän/ cullasta/ kellaisest silkist/
skarlacanast/ rosinpunaisest/ kerratus wal-
16 tiast silkist. Neljäculmaisen pitä sen oleman ja
carikertaisen / kämnenen leweys pitä ole-
man hänen pituidens / hänen lewehdens
17 kämnenen leweys. Ja sinun pitä tähttä-
män sen neljällä kiwirivillä.

18 Ensimmäinen rivi pitä oleman Sar-
dius / Topatz / Smaragd. Toimen pi-
tä oleman Rubijn / Saphyr / Dimant.
19 Golmas / Eincurius / Achat ja Amethyst.
20 Neljäs Furchos / Onix ja Jaspis / cul-
daan pitä ne istutettaman caikida riweilda.
21 Ja ne kiwet pitä oleman kahdentoistakym-
menen Israelin lasten nimen jälken cai-
wetut kiwenwuolialda jocainen nimel-
däns / kahdentoistakymmenen succuunnan
jälken.

Ja sinun pitä tekemän widjat kilpeen 22
kahden pään cansa / niin että rengat toimen
toisians rippuwat puhasta cullasta. Ja 23
cari culdarengasta / niin että sinä yhdistät
cari rengast/ kahteen kilwen culmaan. Ja 24
anna tulla ne cari culdawidja kahteen ren-
gaseen molembain kilpein culmiin. Mut- 25
ta ne cari päätä niistä kahdesta widjasta/ pi-
tä sinun andaman tulla kahteen nastaan/
ja kynnitää pääliswaatteseen hartioille toi-
nen toisens cohdale.

Ja sinun pitä tekemän cari muuta cullai- 26
sta rengasta/ ja kynnittämän ne niihin toisiin
kahteen kilwen culmiin: cingin siallens si-
sälliselle puolelle pääliswaatetta. Ja si- 27
nun pitä taas tekemän cari culdarengasta/
ja kynnittämän ne toimen toisens cohdale/
ulcoiselle puolelle alaspäin kahden päälis-
waatten culman päälle taitawast. Ja 28
rindawaate pitä yhdistettämän rengastens
cansa kellaisella sitellä pääliswaatten ren-
gaisiin / niin että se olis pääliswaatetta
liki / ettei rindawaate eriais pääliswaat-
test.

Ja niin pitä Aaronin candaman Is- 29
raelin lasten nimet wirankilwes sydä-
mens päällä/ cosca hän Pyhään mene mu-
stori H & Kran edes alinomaisest. Ja 30
sinun pitä paneman wirankilpeen wal-
keuden / ja täydellisyden / jota pitä
oleman Aaronin sydämen päällä /
cosca hän mene HERRAN eteen.

Wiran
kilpi.
Infr. 38:8.
Sup. 18:24.

Vrim &
Thumias.

Ja niin pitää Aaronin candaman Israelin lasten viran/hänen sydämens päällä aina HERRAN edes.

Silekhamen
me.
Inf. 39: 22.

31 **S**inun pitää myös tekemän pääliswaatt-
32 ten ala silekhamen caiken kellaisest sil-
kist. Ja ylinnä siinä pitää keffellä oleman
pään läpi/ ja sepalus sen läwen ymbärins/
33 pallistettu yhteen niincuin paytzarin läpi/
ettei se kehkiäis. Ja alhalla hänen liepei-
sins pitää sinun tekemän niincuin Granatin
omenat kellaisest silkist/ skarlacanast/ ja ro-
simpunastest/ caicki ymbärins/ ja niiden ke-
34 ffelle cullaiset culcuiset caicki ymbärins.
Niin että siinä on cullainen culcuinen/ ja si-
täläkin Granatin omena/ ja taas cullainen
culcuinen Granatin omenan causa/ caicki
35 ymbärins silekhamen liepeitä. Ja Aaron
pitä sen päälläns pitämän/ cosca hän pal-
weluxen teke/ niin että siitä cuuldun culina/
cosca hän mene Pyhään/ HERRAN eteen/
ja cosca hän käy ulos/ ettei hän cuolis.

Odjaladi
Syr. 45: 14.
Inf. 39: 30.

36 **S**inun pitää myös tekemän odjaladin
puhastasta cullasta/ ja caiwaman sihen/
niincuin sinetti caiwetan/ HERRAN
37 Pyhyys. Ja sinun pitää sen sitoman
kellaisella langalla/ niin että se on hyypan
38 päällä etisellä puolella. Ja sen pitää ole-
man Aaronin odzalla/ niin että Aaron
canda pyhäin wäärinden/ cuin Israelin
lapses pyhittäwät/ caikisa heidän pyhy-
dens lahjoisa. Ja se pitää alinoma oleman
hänen odzans/ että hän heitä sorwitaes
HERRAN edes.

2hdas ha
me.
Inf. 39: 27.

39 **S**inun pitää myös tekemän ahtan hamen
walkiast silkist/ ja hyypan walkiast sil-
kist/ ja taitawast ommellun wyön.

40 Ja Aaronin pojille pitää sinun tekemän
hameita/ woitä ja hyypoja/ jotca owat cun-
41 nialiset ja caunit. Ja sinun pitää ne puet-
taman sinun welies Aaronin ja hänen poi-
cains päälle/ ja pitää woiteleman heitä/ ja
täyttämän heidän kätens/ ja wihkimän
42 heitä/ että he olisit minun pappin. Ja
pitä tekemän heille lynaistet alaswaattet/
peittärens heidän häpylihäns/ cupeista niin
43 reisin asti. Ja Aaron poikienens pitää ne
päälläns pitämän/ cosca he menewät seu-
racunnan Majaan/ taicka Altarin eteen
palwelusta tekemän Pyhäis/ ettei heille

costetais heidän wäärystäns/ ja cuolis.
Se pitää oleman hänelle ja hänen sie-
menellens hänen jälkensä yncacikinen
tapa.

Verf. 30. Waltenden ja täydellishden Hebrean kielessä
Vrim & Thumim. Mitä se on ollut/ en me wielä nyt sitä tiedä:
Nimitään/ cuinga Jumala tämän kautta ilmoitti hänen tah-
tons papaille/ joiden rinnoilla se oli/ taicka änen eli myös erino-
maisen paisten kautta. v. 34. Cullainen culcuinen) culcuisten
cansa ymmäretän Evangeliumin saarna/ jonga piti helise-
män caitis mailman ärsä/ niincuin Iustin. sen tietä anda/
Dial. cum Tryph. v. 38. Aaron canda pyhäin wäärinden) ei hä-
nen Personans/ waan Christuxen cuwas: sillä Aaron oli Chri-
stuxen cuwa. v. 41. Täyttämän heidän kätens) se on Hebrean
puhen parren jälten/ anda heidän täsiys/ sitä cuin heidän
wihkimiserens uhrattaman piti.

XXIX. Lucu.

SENNA käste Moseyden wihkiä Aaronin poiki-
nens/ ja waatteinens/ siitä 1. 27. ver. asti. Wäärä
heille osan uhrista/ v. 26. puhu jocapäiwäisen polttouh-
rin menoist/ v. 38. ja hänen lösnäolemistans todistuxen
Tabernaactis/ v. 43.

Sinun pitää sinun myös teke-
män heille/ wihkimän heitä/
että he olisit minun pappini.
Sta nuori mullit/ ja cari wirhi-
toinda oinasta. Ja happamatoina lei-
pää/ ja happamattomat kysät secoitetut ol-
jyllä/ ja happamattomat ohuet kysät woi-
dellut oljyllä/ niuisista jauhoista pitää si-
nun caicki ne tekemän. Ja sinun pitää pa-
neman ne corijn/ ja corisa candaman sen
edes/ mullin ja cahden oinan causa.

Ja sinun pitää tuoman Aaronin poiki-
nens seuracunnan majan owen eteen/ ja
pesemän heitä wedellä. Ja sinun pitää ot-
taman waattet/ ja puettaman Aaronin
päälle/ sen ahtan hamen ja silekisen ha-
men/ ja pääliswatten ja rindawaatten/ ja
pitä ymbärins wyöttämän hänen ulcoiselda
puolelda. Sinun pitää myös paneman
hyypan hänen päähäns/ ja pyhäin Gruu-
nun hyypan päälle. Ja sinun pitää otta-
man woidellusöljyn/ ja wuodattaman
hänen pääns päälle ja woiteleman hän-
dä. Ja hänen poicans anna tulla edes/
ja pueta heidän päällens ahtat hamet.
Ja sinun pitää wyöttämän heidän
wyöllä ymbärins/ sekä Aaronin että hä-
nen poicans/ ja paneman hyypat hei-
dän päähäns/ että heillä olis pappeus ync-

HERRA
käste cun-
ga Aaron
ja hänen
poicans pi-
tä wihki-
tämän.
Lev. 8: 6.

Lev. 8: 12

caictiferi säädhyri. Ja sinun pitä täyttämän Aaronin käden/ ja hänen poicans käden.

10 Ja sinun pitä tuoman mullin seuracunnan majan eteen. Ja Aaronin poikines pitä paneman kätens mullin päälle. Nijn sinun pitä teurastaman mullin H&ERXran edes/ seuracunnan majan oven tyföna.

12 Ja sinun pitä ottaman mullin werestä/ ja siwuman Altarin culmille formellas/ mutta caicti se muu weri wuodata Altarin pohjaan.

13 Ja sinun pitä ottaman caiken lihawuden cum sisällyhet peittä/ ja maran calwon/ ja molemmat munasciut/ ja lihawuden joca on njiden päällä/ ja polttaman Altarilla. Mutta mullin lihan ja hänen wuotans ja rapans pitä sinun polttaman tulella ulcona leirist/ sillä se on ricosuhri.

15 **W**otta sen ensimmäisen oinan pitä sinun ottaman/ ja Aaronin poikines pitä paneman heidän kätens hänen pääns päälle. Sutte pitä sinun teurastaman hänen ja ottaman hänen werens/ ja prj-scottaman Altarille ymbärins. Mutta oinan pitä sinun leickaman cappaleiri/ ja pesemän hänen sisällyhrens ja jalcans/ ja pitä paneman sen hänen cappaldens ja pääns päälle. Ja sinun pitä polttaman Altarilla coco oinan: sillä se on polttouhri H&ERXralle/ makiä haju ja H&ERXran tuli.

19 **S**en toisen oinan pitä sinun ottaman/ ja Aaron poikines pitä paneman kätens oinan pään päälle. Ja teurastaman oinan ja ottaman hänen werestäns/ ja siwuman Aaronin ja hänen poicans oikian corwan lehteen ja oikian käden peucaloon/ ja heidän oikian jalcans isoin warpaseen/ ja pitä prj-scottaman weren Altarille ymbärins. Ja pitä ottaman Altarilda weren/ ja woidellusöljyn/ ja prj-scottaman Aaronin ja hänen waateffens päälle/ ja hänen poicans ja heidän waateffens päälle/ njin tule hän idze wihitxyri/ waatteinens/ ja hänen poicans waatteinens. Sutte pitä ottaman oinasta lihawuden/ saparon/ ja sen lihawuden cum sisällyhet peittä/ ja maran calwon/ ja molemmat munasciut/ sen lihawuden cansa cum njiden päällä on/ ja oikian la-

wan (Sillä se on täyttämisen oinas.) Ja yhden leiwän ja yhden ölytyrsän/ ja ohuen tyrsän corista/ sen happamattoman leiwän cansa/ cum H&ERXran edes on. Ja sinun pitä paneman caicti nämmät Aaronin ja hänen poicans kätten päälle/ ja ylönnä ne H&ERXralle. Ja njin pitä sinun ne ottaman heidän käsistans/ ja polttaman Altarilla polttouhri ja makiari hajuri H&ERXralle: sillä se on H&ERXran tuli.

26 Ja sinun pitä ottaman rindapuolen/ Aaronin täyttämisen oinasta/ ja pitä sen häällyttämän häällytysuhri H&ERXran eteen/ se pitä oleman sinun osas. Ja pitä pyhittämän häällytysrinnan ja ylönnyslawan/ joca häällytetty ja ylöetty on/ Aaronin ja hänen poicans täyttämisen oinasta. Ja sen pitä oleman Aaronille ja hänen pojillens tjancaictiferi säädhyri Israelin lapsilda: sillä se on ylönnysuhri/ ja ylönnysuhrin pitä oleman H&ERXran oman Israelin lapsilda/ heidän tytosuhrisans ja ylönnysuhrisans.

29 **W**otta Aaronin pyhät waattet pitä oleman hänen pojillans hänen jälkensä/ että heidän pitä njisa woideldaman/ ja heidän kätens täytettämän. Joca hänen pojistans tule papiri hänen siaans/ hänen pitä pukeman ne päällens seidzemen päirwä/ että hänen pidäis käymän seuracunnan majaan palweleman Pyhäis.

31 Sinun pitä myös ottaman täyttämisen oinan/ ja keittämän hänen lihans pyhäisfiäs. Ja Aaronin poikines pitä syömän sen oinan lihasta/ ja leiwän joca on coris/ seuracunnan majan oven edes. Sillä sen cansa on sorwindo tehty täyttämän heidän käsians/ että he wihitäissin. Ei yhden-gän muucalaisen pida sitä syömän/ sillä se on pyhä.

34 Jos jotakin tähtxyri jää/ täyttämisen lihasta ja leiwista amun asti/ sen pitä sinun polttaman tules/ ja ei andaman syötä: sillä se on pyhä. Ja näin pitä sinun tekemän Aaronille ja hänen pojillens/ njincuin minä sinulle olen kästenny. Seidzemen päirwä

Pappesi
osa uhris.
Lev. 8:35

36 pitä sinun heidän kätens täyttämän. Ja jo-
capäivä teurastaman mullin ricasubrin so-
winnoxi. Ja sinun pitä puhdistaman Alta-
rin/ coscas ubrat sen päälle/ ja pitä woitele-
37 man sen/ että se wihitäsän. Ja seidzemen
päivä pitä sinun puhdistaman ja wihiti-
män Altarin/ että se olis caicein pyhin Al-
tari / cucaifanans siihen Altariin tarttu/
hän on pyhitetty.

38 **J**A näin sinun pitä tekemän Altarin can-
sa: Caxi wuosicunnaista caridza pitä
39 sinun ubraman jocapäivä sen päällä. Yh-
den caridzan amulla / toisen caridzan ehto-
40 na. Ja kymmenennen osan sämbylä jauhoja/
secoitettu neljännereen Him/ pufertetun öljyn
cansa. Ja neljämexen Him wina juoma-
41 uhriri/ yhdelle caridzalle. Sen toisen carid-
zan cansa ehtona / pitä sinun niin tekemän
cuin amullisengin ruocauhrin ja juomaub-

rin cansa/ HERRalle maftari hajuri ja tu-
leri. Tämä on jocapäiväinen poltoubri
42 teidän lapsillen todisturen majan owen
edes HERRalle / cusa minä todistan
ja puhin sinulle. Siellä minä Israelin lap-
43 sille ilmoitetan ja pyhitetän minun cunniasa-
ni. Ja pyhitän todisturen majan Altarei-
44 nens/ ja wihin Aronin poikines minulle
paperi. Ja asun Israelin lasten seas/ ja o-
45 len heidän Jumalans. Ja heidän pitä tietä-
46 män/ että minä olen HERRa heidän Ju-
malans / joca heidän johdatin Egyptin
maalda/ että minä asuisin heidän seasans.
Minä HERRa heidän Jumalans.

Wers. 26. Oleman sinun osas) Niin oli Jumalalle teliwollinen/
että papeilla piti oleman heidän elaturrens uhrista : niincuin hän
myös tahto Wdes Testamendis/ että se cuin saarna Ewangeliu-
mit/ hänen pitä myös siinä elämän/ niincuin P. Pawali caunisi
opetta. 1. Cor. 9: 14. v. 36. Puhdistaman) se on/ päätä /
niincuin Psal. 51: 9. Pese minua Isopilla.

Jocapäi-
wäinen pol-
toubri.
Num. 28:4.

HERRa
lupa lähdä
olla todi-
sturen ma-
jas.

Lev. 26:11.
2. Cor. 6:16

XXX. Lucu.

HERRa käste Moxyen tehdä sawuAltarin/ joca amu-
ja ehto HERRan edes sawutetta / v. 7. otta jocaid-
zelda Israelin lapselta / jotea olit ylidzen cahdenkymme-
nen ajastajan / puolen Sielti heitä sowittarens/ ja Ju-
malan pasweluxen awuyri v. 11. tehdä pesoastian/ v. 17. py-
hän woidellusöljyn / v. 22. ja erinomaisen suidzutuxen/
v. 34.

1 **S**inun pitä myös tekemän suidzu-
tusAltarin hongasta suidzutetta.
2 Kynärätä pitä oleman hänen pi-
tuudens ja kynärätä lewendens/ neliculmai-
sen pitä sen oleman/ ja cari kynärätä hänen
corkendens: siitä myös pitä oleman hänen
3 sarwens. Ja sinun pitä silaman sen puh-
talla cullalla/ hänen lakens ja seinäns ymbä-

rins/ ja sen sarwet. Ja sinun pitä tekemän
cullaisen wanden sen ymbärins. Ja cari cul-
4 laista rengasta molemmille tahwoille cahteen
hänen culmaans wanden ala/ että corennot
pistetäsän ja niillä cannetäsän. Sinun pitä
5 myös tekemän corennot hongasta : ja sila-
man cullalla. Ja aseta se esiripun eteen/ joca
6 todistus Arkin edes rippu / Armonistuimen
edes/ joca on Todisturen päällä: siellä minä
sinulle todistan.

Ja Aron pitä sen päällä sawuittaman
7 hywänhajullisia suidzuturia joca huomenel-
daim / cosca hän walmista kyntilät. Niin
8 myös cosca Aron sytyttä ehtona kyntilät/
pitä

Jumala
käste tehdä
sawuAl-
tariin. Tä-
mä Altari
on seisonut
esiripun ul-
coisella
puosella sij-
nä Pophäs/
ja ei siellä
sellä puolel-
la siinä caic-
tein pyhin-
mäis pai-
cas.

pitä

pitä hänen sarwiittaman sencaltaisen suidzu-
turen: sen pitä oleman alinomaisen suidzu-
9 turen HERRAN edes / teidän suguisan. Si-
tedän pidä yhtän muucalaista suidzutusta te-
kemän sen päälle / eikä polttohria / eikä ruoca-
uhria / eikä myös juomauhria uhraman sen
10 päälle. Ja Aaronin pitä Altarin sarwein
päällä lepyttämän wihdoin ruodesa / ricos-
uhrin werellä / lepyttämiseri. Tämä lepy-
tys pitä tapahtuman wihdoin joca ruosi
teidän suguisan: sillä se on HERRALLE caic-
kein pyhin.

11 **J**A HERRA puhui Mosexelle / sanoden:
12 Coscas Israelin lapset luettelet / niin
heidän idzeungin hänen sieluns edest pitä
andaman sorwinnori HERRALLE / ettei heidän
päällens jocu rangaitus tulis / cosca he lue-
13 tellan. Ja pitä jocaidzen andaman / joca
lugusa on / puolen Sieli / Pyhän Sielin jäl-
ken: Sieli mara carikymmendä Gerahet:
sencaltainen puoli Sieli pitä oleman HERR-
14 ran ylönnysuhri. Joca kahdenkymmenen
wuotisen lugus löytän ja sen ylidzen / sen pi-
tä andaman HERRALLE ylönnysuhriin.
15 Warallisen ei pidä siihen lisämän / ja kōyhän
ei pidä wāhendämän puolesta Sielistä / co-
sca he andawat HERRALLE ylönnysuhriin
16 heidän sieluns lepytyxi. Ja sinun pitä
sencaltaiseen Jumalan palwelureen sorwin-
derahan ottaman Israelin lapsilda / ja an-
daman sen todisturen majaan: Israelin
lapsille muistori HERRAN edes / että hän lep-
py teidän sieluillen.

17 **J**in HERRA taas puhui Mosexelle /
18 sanoden: Sinun pitä myös tekemän
wasstisen pesoastian wasstijalan cansa / ja sen
pitä sinun asettaman / seuracunnan majan
ja Altarin waihelle / ja paneman siihen wet-
tä. Että Aaron ja hänen poicans pesisit
19 sista heidän kätens ja jalcans. Cosca he
20 menewät todisturen majaan / pitä heidän id-
zens pesemän wedellä / ettei he cuolis: taic-
cosca he lähestyivät Altarin tygö palwele-
man HERRA sarwinhriilla. Pitä heidän pe-
21 semän kätens ja jalcans / ettei he cuolis / se-
pitä heille oleman uancatiferi säädhyri / hä-
nelle ja hänen siemenellens heidän suguisans.
Ja HERRA puhui Mosexelle / sanoden:
22 Ota sinulles parhaita yrtejä / caicein cal-
23 limbata Mirrhamita / wissifata Sieli / ja
puoli sen werta Caneliä / carifata ja wissi-
kymmendä: ja myös Calmust carifata ja
wissikymmendä. Mutta Casiat wissifata /
24 Pyhän Sielin jälken / ja öljyä öljypuusta
yri hin. Ja sinun pitä sista tekemän pyhän
25 woidellusölyyn / yrtein walmistajan ta-
wan jälken.
Sen cansa sinun pitä woiteleman todistu-
26 ren majan ja todistus Arkin. Ja pōydän
27 ja caicein hänen astians / ja kōntilajalan ca-
luinens / ja suidzutus Altarin. Polttoh-
28 rin Altarin myös caluinens / ja pesoastian
jalcoinens. Näin sinun ne pitä wihki-
29 män / että he tulisit caicein pyhimmäri / cu-
caikānāns nihiin tarttu / hän on pyhitetty.
Aaronin ja hänen poicans sinun myös pitä
30 woiteleman ja wihkimän minulle papeiri.

17 HERRA taas
sietendä pes-
18 soajttan.
Infr. 38:8.
Infr. 40:7.

19
20
21

22 Woidellus
ölyyn.
23 Infr. 37:29.

24

25

26

27

28

29

30

HERRA id-
ste ortapuol-
ten sieli hei-
dän sieluns
lepytyxi.

Lev. 27:25.

Num. 1:2.
& 3:47.

31 Sinun pitää myös puhuman Israelin lapsille / sanoden: tämä ölihy pitää oleman minulle pyhä wordellus teidän suguisan. Ihmisen rumin päälle ei pidä se wordellus wuodatettaman / ja ei teidän pidä myös sencaltaista tekemän: sillä se on pyhä / sentähden
 32 pitää myös sen teildä pyhitettämän. Se joca teke sencaltaista wordetta / eli joca pane siitä muucalaisen päälle / hän pitää härvitettämän hänen Canssastans.
 34 **U** HERRA sanoi Moserelle: ota sinulle parhaita yrtejä / Balsamia / Staecten / Galbanum / puhdasta pyhä sarwua / yhden werta kustakin. Sinun pitää siitä tekemän suidzuturen / yrtein walmistajain tarwan jälken secoitettu / että se puhdas ja pyhä olis. Ja sullo se pieneri / ja sinun pitää sen paneman Todisturen eteen / todisturen majaan / custa minä idzeni ilmoitan sinulle: sen
 35 pitää teille oleman caicein pyhimmän. Ja sencaltaista suidzutusta / ei teidän pidä idzelen tekemän: mutta tämän pitää oleman sinulle pyhän HERRAN edes. Joca sencaltaista teke suidzutarens / hän pitää härvitettämän hänen Canssastans.

Wers. 7. Walmista tynnilä) Tämä walmistus ofotta Ewangeliumin / joca jalosti walaise / cosca se walmistetan ja puhdistetan ihmisten säädöistä. v. 13. Pyhän Sielin) yri paljas Sieli on maranut nelsännen ofan culdapeningitä / ja Pyhän Sieli on nijn paljo cuin puoli culdapeningitä.

XXXI. Lucu.

HERRA asetta Bezaleelin / ja Ahaliabin (joca hän oli tähtänyt hengelläs) tekemän maja / ja caiceita mitä sijnä tarwittin / v. 1. Entengin nijn / että heidän pitää wirkäst pitämän Sabbathin / v. 12. Cosca HERRA oli caiceit nimitä puhunut / anda hän Moserelle cari kiwistä taulua / v. 18.

1 **U** HERRA puhui Moserelle /
 2 sanoden: Cadzo / minä cudzuin
 3 Bezaleelin Hurin pojan /
 4 dan sugusta. Ja täyttiin hänen Jumalan
 5 hengellä / tiedolla ja ymmärryksellä / toimella
 6 ja caiceinaisella työllä. Taitawast tekemän
 7 cullaista / hopiaista / ja wafkista. Taitawast
 8 leickaman ja sisälle paneman kiwet / ja
 9 taitawast tekemän puusta caiceinaista calua.
 10 Ja cadzo / minä annoin myös hänelle awuxi
 11 Ahaliabin Ahisamachin pojan Danin sugusta: ja
 12 idzecungin taitawan sydämeen annoin minä
 13 taidon tekemän caiceita mitä minä olen
 14 sinulle käskennyt. Nimittäin todisturen
 15 majan ja ljtton Arkin / ja Armonistui-
 16 men / joca sen päällä on / ja caiceit majan calut.

HERRA asetta Bezaleelin Tabernacli tekemän. Infr. 35: 30. cap. 36: 1. 38: 22.

Ahaliabin. Infr. 35: 34.

Pöydän ja sen calut / ja sen caunin kyntiläjalat / ja caiceit sen calut / ja sarwu Altarin. Polttouhri Altarin ja caiceit sen calut / ja pe-
 9 soastiat jalcoinens. Ja wircawaattet / ja
 10 pyhät waattet / Papin Aaronin ja hänen
 11 poicains waattet / Papin wireaan. Wordellusölihy ja suidzuturen yrteistä Pyhään.
 12 Caiken senjälken cuin minä olen sinulle käskennyt / pitää heidän tekemän.

12 **U** HERRA puhui Moserelle sanoden:
 13 **P**uhus Israelin lapsille / sanoden: pitää
 14 minun Sabbathin: sillä se on muisto
 15 minun wälilläni ja teidän / teidän suguisan: että te tiedäisitte minun olewan HERRAN /
 16 joca teitä pyhitän. Sentähden pitää minun Sabbathin: sillä se pitää teille pyhä oleman: Joca sen ricko / hänen pitää totifest
 17 cuoleman. Joca silloin työtä teke / sen sielu
 18 pitää härvitettämän Canssastans seast. Cui-
 19 pa päivä pitää työtä tehtämän / mutta seidzemen-
 20 denä päivä on Sabbathi / pyhä lepo HERRALLE. Cui-
 21 känkänäs työtä teke Sabbathin päivänä / hänen pitää totifest
 22 cuoleman. Sentähden pitää Israelin lapset Sabbathin / että he sen pidäisit heidän suguisans
 23 jancalciferi ljttoni. Minun ja Israelin lasten wälillä on se jancalcinen
 24 muisto: Sillä cuitena päivä teki HERRA taitwan ja maan / mutta seidzemen-
 25 denä päivä hän lepäis / ja wirwoitti idzens.

26 Ja sittecuin HERRA oli lopettanut puhens Moseren cansa Sinain wuorella / andoi hän hänelle cari todisturen taulua / jotca
 27 olit kiwistä / ja Jumalan sormella kirjoitetut.

Wers. 6. Idzecungin taitawan) tästä nähdän / että myös Philo-
 sophia, käsködet ja sencaltaiset mailmatiset taidot owat myös erinomainen Jumalan lahja / nijn cuin Clemens Alexand. tästä
 28 ästästä puhu lib. 1. Strom. v. 18. Cari todisturen taulua) Eufi-
 29 mäisen opetta / cuinga ihmisten pitää oikein Jumalata palwileman: toinen /
 30 cuinga heidän pitää racastaman heidän lähimmä istäns. Eufimäises
 31 luettiin yhteisesti colme tästä / toises seidzemen / josta saadan lute / Aug. lib. 2. quest. in Ex. in Pfal. 33. & lerm. 148.

XXXII. Lucu.

32 **A**ron teke Canssan anomisen jälken walectin wafican / joca he cumartawat ja jolle he uhrawat / v. 1. Jumala ilmoitta sen Moserelle wuorella / ja wihasu sangen cowin Canssan päälle / v. 7. Moses rucoile heidän edestäns / ja
 33 lepytti HERRAN wihan / v. 11. Cosca hän tulle alas tautin cansa / ja cuulle Canssan riecucwan lewis / v. 15. näke myös wafican: heittä hän taulut ricki / poltta wafican tuhwayi / nuhtele Aaronit / v. 19. ja anda Eewin lasten taya colmenuhatta miestä Canssasta / v. 25. mene sitte Jumalan maad / ja rucoile toisen kerran heidän edestäns / v. 30.

34 **M**utta cosca Canssa näti / että Moses wjwvi tulemast alas wuorelda / nijn he cocoumsit Aaronita wastan / ja sanoit hänelle:

nouse /

Jumala käste pitää man Sabbathia. Sup. 20: 8. Ezch. 20: 12

Gen. 2: 2.

HERRA andoi Moserelle cari kiwistä taulua.

Aaronin wafican

Pfal. 106:19
Aët. 7:40.

nouse / tee meille jumalita / jotka meidän edel-
lām kånwät : sillä en me tiedä / mitä tälle mie-
helle Moserelle tapahtunut on / joca meidän
2 Egyptin maalda johdatti. Nijn sanoi Aa-
ron heille : rewäiskät ne cullaiset corwaren-
gat / jotka ovat teidän emännitten corwisa /
ja teidän poicain / ja teidän tytärten / ja tuo-
3 cat minun tygöni. Nijn caicki Canssa re-
wäisit heidän cullaiset corwarengans heidän
4 corwistans / ja toit Aaronin tygö. Jotca
hån otti heidän kädestäns ja krüpusteli sen
caiwiraudalla / ja teki siitä waletun wafic-
can : ja he sanoit : nämät ovat sinun juma-
las Israel / jotka sinun Egyptin maalda joh-
dattit.

5 Jotca Aaron sen näki / rakensi hån Alta-
rin heidän eteens / huusi ja sanoi : huomena
on HERRAN juhlapäiwä.

6 **U** he warhain amulla nousit toisna päi-
wänä / ja ubraisit polttouhria / ja can-
noit edes kütosuhria. Ja Canssa istuit
shöman ja juoman / ja nousit mässämän.

7 **M**utta HERRA puhui Moserelle : me-
ne / astu alas : sillä sinun Canssas / jonga si-
nä Egyptin maalda johdattit / turmeli idzens.

8 He äkist poickesit pois silda tielä / jonga mi-
nä heille käskin. He teit heillens waletun
wafican / ja cumarsit sitä / ja ubraisit sille / ja
sanoit : Nämät ovat sinun jumalas Israel /
jotca sinun Egyptin maalda johdattit. Ja
9 HERRA sanoi Moserelle : minä näen tä-
män Canssan / ja cadzo / se on niscuri Cans-
sa. Sentähden salli nyt minun wihaan
10 julmistua heidän päällens / ja niellä hei-

tä : njn minä teen sinun suurexi Canssari.

11 **M**utta Moses hartast rucoili hänen
HERRANS Jumalans edes / ja sanoi :
HERRA / miri sinun wihas julmistu sinun
Canssas päälle / jongas Egyptin maalda
johdattit suurella woimalla ja wäkerällä kä-
dellä? Miri Egyptiläiset pidäis puhuman
12 ja sanoman : heidän wahingorens hån heitä
johdatti ulos / tapparens heitä wuorella / ja
häwittärens heitä maan päällä? Käännä
pois sinun wihas hirmuisudesta / ja ole armol-
13 linen sinun Canssas pahudelle. Muistele si-
nun palwelitais Abrahamin / Isaacin ja Is-
raelin päälle / joille sinä idze cauttas wan-
noit / ja sanoit heille : Minä enännän teidän
siemenen njncuin tairwan tähdet / ja caiken tä-
män maan / josta minä sanoin : annan teidän
siemenellen / ja heidän pitä sen perimän ujan-
caickisest. Nijn HERRA caui sitä pahutta /
14 jonga hån uhcais tehdärens Canssallens.

15 **U** Moses käänsi idzens ja astui alas
wuorelda / ja hänen kädesäns oli caxi
todisturen taulua / ja taulut olit kirjoitetut
molemmilda puolilda. Ja taulut olit Ju-
16 malan teco / ja kirjoitus oli myös Jumalan
kirjoitus / caiwettu tauluin. Jotca Josua
17 cuuli Canssan huidon / että he riemuidzit / sa-
noi hån Moserelle : Sodan meteli on lei-
18 ris. Hån wastais : ei se ole woittaitten
eikä woitettuiden huuto / mutta minä cuulen
hyppäwäisten weisun änen.

19 **J**a jotca hån lähestyi leiria / näki hån wa-
fican ja hypyn. Ja Moseren wiha julmi-
stui / ja heitti pois käsistäns taulut / ja löi

11 Moses ru-
coile Caus-
san edestä.
Pfal. 106
23.

12 Num. 14:13.

13 Gen. 12:2.
cap. 15:5.
cap. 22:16.
cap. 48:16.

15 Moses ar-
stui alas
wuorelda.

16 Ja taulut olit Ju-
malan teco / ja kirjoitus oli myös Jumalan
kirjoitus / caiwettu tauluin.

19 Moses ries-
to taulut.

HERRA wis-
hasti Cans-
san päälle.
Deut. 9:12.

10 Psal. 33:3.

20 rietti wuoren alla. Hän otti myös wasican /
 jonga he tehnet olit / ja poltti tulella ja miserin
 sen tuhvari / sitte hän secoitti sen weteen / ja
 21 andoi sen Israelin lasten juoda. Ja Mo-
 ses sanoi Aaronille: mitä tämä Causa on
 sinun tehnyt / ettäs niin suuren ricoren saa-
 22 tit heidän päällens? Aaron sanoi: älkön
 minun herrani wiha julmistuco / sinä tiedät /
 23 että tämä Causa on paha. He sanoit mi-
 nulle: tee meille jumalita / jofca meidän edel-
 läm käywät: sillä en me tiedä / mitä tälle mie-
 helle Moserelle tapahunut on / joca meidän
 24 Egyptin maalda johdatti. Joille minä sa-
 nom: jolla on culda / rewäiskän sen pois / ja
 andacan minulle / ja minä heitin sen tuleen /
 25 ja sittä tuli tämä wasicka.
 26 **E**scia Moses näki että Causa oli paljas
 (sillä Aaron oli heidän paljastanut hä-
 wäistyreri heidän wiholissillens) Nijn Mo-
 ses astui leirin porttiin ja sanoi: joca on
 27 HERRAN oma / se tulcan minun tygöni:
 nijn cocoumsit hänen tygöns caieki Lewin po-
 jat. Joille hän sanoi: näin sano HERRA Is-
 raelin Jumala: jocainen sitocan miecan eu-
 28 peillens / waeldacat läpidze ja palaitcat por-
 tist nijn porttiin leirisa / ja tappacan idzecukin
 weljens / ja idzecukin ystärwäns / ja idzecukin
 lähimmäisens. Nijn Lewin pojat teit Moser-
 29 ren käsken jälken. Ja sinä päiwänä langeis
 Causasta liki colmetuhatta miestä. Moses
 sanoi: Täyttäkät tänäpänä teidän käten
 HERRALLE idzecukin pojans ja weljesäns /
 että hän tänäpänä andais teille sumauxen.
 30 **S**inna päiwänä sanoi Moses Caus-
 salle: te oletta tehnet suuren pahan:
 nyt minä astun ylös HERRAN tygö / jos mi-
 nä lepytän teidän ricoren.
 31 Nijn Moses palais HERRAN tygö / ja
 sanoi: minä rucoilen / tämä Causa teki suu-
 ren synnin: sillä he teit idzellens cullaisita
 32 jumalita. Nyt siis anna heidän ricorens
 anderi / mutta jolleica / nijn pyhi minua pois
 33 sinun kirjastas jongas kirjoittanut olet. Ja
 HERRA sanoi Moserelle: Guinga? Joca
 minua wastan rieto / sen minä pyhin minun
 34 kirjastani. Nijn mene siis nyt / ja johdata
 Causa sille ställe / josta minä olen sinulle pu-
 humut: Cadzos / minun Engelin käy sinun
 edelläs. Mutta sinä minun edzicopäiwä-
 35 ni / costan minä heidän ricorens. Ja nijn
 rangais HERRA Causa / että he olit tehnet
 wasican / jonga Aaron heille teki.

Verf. 1. Moses wijwoi) He luuit / että Moses oli heidän
 jättänyt / nijn ettei he tiennet mitä heidän piti tekemän: Juuri
 nijn / cosca me olemme waiwas / ja emme cohta saa Jumalan
 apua nähdä / luulem me / että Jumala on meidän hyljännyt / ja
 mualda apua edzim. Silloin myös walettu wasicka tule mei-
 2. dan Jumalorem. v. 4. triipusseli) se on / hän osotti heille mingä
 caltraisen curwan heidän piti tekemän. Sillä tavalla ihmisen op-
 pi paue Causan eteen / mitä wötä heidän piti tekemän / jolla he
 Jumalata palvelisit. Sillä tästä sinä näet / että Causalla oli
 ajatus palvelella oitiata Jumalata / cosca he ylönsie wasican /
 että Aaron andoi cullutta / sen olerwan HERRAN pyhä päiwän /
 ja ratensi Astarin. v. 25. paljas) Sillä sanalla / cum Hebrean
 tieles on / Pharija / ymmäretän suomen tieles nijn paljo cum
 wapa. Ja tahto Moses näin sanoa: Aaron on tehnyt Causan
 peräti wapari Jumalan sanan cullaisudesta / nijuemin ihmisen
 oppi tete. Nimittän / tete Causan wapari ja walmixi caiekeen
 epäjumalan palvelukseen: caieki cuitengin sillä ajatuksella / nijn-
 cum hän tahdotis heitä autta / ja cuitengin ei ole mitän muu / cum
 turha juttu / jolla ei mitän ymmäretä.

XXXIII. Lucii.

HERRA käski Moserexen lähte Causan causa luwat.
 Sinun maahan / v. 1. Lupa lähettä Engelin heidän
 edelläs: mutta ei idze causa mennä heidän yppiniscat-
 sudens tchden / v. 4. Moses pane majan ylös todistuxen lei-
 rissä ulos / ja pilwen padzas tule alas ja seis majan owel-
 la / v. 7. HERRA puhu Moserelle castwosta nijn castwoon /
 v. 11. Ja lupa mennä Causan causa / v. 14. Moses ano
 ndhdäyens Jumalan cunniata / v. 18. mutta HERRA
 tielä sen / ja lupa ainoastans nähtä häneens taca / v. 19.

HERRA puhui Moserelle: me-
 ne täälä / sinä ja Causa / jongas
 johdatit Egyptin maalda / sille
 maalle / cum minä wannoin A-
 brahamille / Isaacille ja Jacobille / sano-
 den: sinun siemenelles minä sen annan. Ja
 lähetan sinun edelles Engelin / ja ajan pois
 Cananerin / Amorrerin / Hetherin / Phe-
 reserin / Hewerin / ja Jebuserin. Sille
 maalle jofa riesca ja humaja wuota: sillä en
 minä mene sinun causas / sillä sinä olet niscu-
 ri Causa / etten minä teitä jofcus tiellä hucu-
 tais. Cosca Causa cuuli tämän pahan
 puben / tulit he surulliseri / ja ei yrillän puke-
 nut caunistusta päällens.

HERRA sanoi Moserelle: sanos Israe-
 lin lapsille: te oletta niscuri Causa / minä
 äkistä tulen sinun päällens / ja huentan sinun /
 rypsu siis nyt caunistuxes sinuldas / että minä
 tiedäisin mitä minä sinulle tekisin. Nijn ry-
 suit Israelin lapset caunistuxens Horebin
 wuoren tykönä.

3 Mutta Moses otti majan ja pani sen y-
 4 lös caurwas leiristä / ja cudzui sen seuracum-
 nan majari. Ja tucaikänäns tahdoi kysyä
 HERRALLE / hänen piti menemän seuracum-
 nan majan tygö / joca oli ulcona leiristä.
 Ja tapahui cosca Moses meni majan tygö /
 5 nijn nousti caieki Causa / ja idzecukin seisoi
 majans owella / ja cadzelit Moserexen jälken
 6 sihen asti / että hän tuli majaan. Ja cosca
 7 Moses tuli majaan / tuli pilwen padzas alas /
 8 ja sei-

Lewin lap-
set cuoliari
työwät col-
metuhatta
miehiä.

Moses ru-
coile toisen
herran Caus-
san edest.

HERRA lä-
hetä Moser-
exen lähte
Causan
causa Ca-
naan maalle.

Gen. 12:7.
Exod. 23:
23.

Supr. 32:9.
Deut. 9:17.

Moses pu-
ne ylös Ca-
bernaclim.

ja sei-

Herরা পু-
হু মোসে-
রেন কাশা
castwofta
nijn cast-
woon.

10 ja seisoi majan owella / ja puhutteli Mosesta.
Ja caieki Canssa näki pilwen padzan seis-
wan majan owen edes / nijn caieki Canssa
nouffit ja idzecufin cumarsi majan owella.

11 Ja HERra puhutteli Mosesta castwoosta
nijn castwoon / nijn cuin jocu ystawatans pu-
huttele. Ja cosca hän palais leirijn / nijn
hänen palwelians Josua Numin poica se
nuorucainen ei lähtenyt majasta.

12 **J**A Moses sanoi Herxalle: cadzo / si-
nä sanot minulle: johdata tämä Cans-
sa / ja et sinä ilmoittanut minulle / kenengä si-
nä lähetät minun cansani. Ja cuitengin
sinä sanoit minulle: minä tunnen sinun ni-
meldäs ja sinä olet myös armon löytänyt mi-
13 nun edesäni. Nyt siis jos minä muutoin olen
armon löytänyt sinun edesäs / nijn osota nyt
minulle sinun ties / että minä sinun tundisin
ja löytäisin armon sinun edesäs. Ja cadzo
cuitengin / että tämä wäki on sinun Canssas.

14 Ja hän sanoi: minun castwoni käy sinun
15 edelläs / sillä minä johdatan sinun. Ja hän
sanoi hänelle: jollei sinun castwos käy edellä /
16 nijn älä wie meitä tästä pois. Ja mistä se
tästä tietä saadan / että minä ja sinun Cans-
sas olen löytänet armon sinun edesäs?
eikö / coscas waellat meidän cansam? Ja
minä ja sinun Canssas ylistetän caikista
Canssoista / jotca ovat maan pürin päällä.

17 Ja HERra sanoi Moserelle: Ja minä
myös tämän teen / cuin sinä sanoit: sillä sinä
olet löytänyt armon minun edesäni / ja mi-
nä tunnen sinun nimeldäs.

18 Mutta hän sanoi: osota siis minulle
19 sinun cunnias. Joca wastais: minä an-
nan caieki minun hywyden käyda sinun cast-
wos edellä / ja saarnatta HERran nime
sinun edesäs. Ja minä armaidzen keta mi-
nä armaidzen / ja olen laupias jolle minä lau-
20 pias olen. Ja sanoi taas: et sinä taida näh-
dä minun castwoni: sillä ei yrifän ihminen /
21 joca minun näke / taida elä. Vielä sanoi
HERra: cadzos / siä on minun tyfönäni:
22 siellä pitä sinun seisoman calliolla. Ja pitä
tapahuman / cosca minun cunnian sinun
23 edelläs waelda / nijn minä panen sinun cal-
lion rotcoon. Ja minä peitän sinun minun
kädellän nijncaurwan cuin minä waellan o-
23 hidze. Sutte cosca minä etan pois minun kä-
tem / saat sinä nähda minun taca / waan mi-
nun castwon ei taita nähtä.

Herরা লু-
পা মেইনা
Canssan
cansa.

Moses an-
nähärenis
Jumalan
cunnia.

Rom. 9:15.

Deut. 14. Castwon) tästä cudzutan castwoori pitwen ja tulen
padzas / joca Jumala oli läsnä. v. 20. Minun castwon) Et tästä
cudzuta Jumalan castwoori nijn cuin eunen / pilwen padzas ja tulen
padzas: Waan hän idze: nijn cuin hän sano idze: Et se ihm-
nen jaa hengijn / joca minun näte.

XXXIV. Lucu.

HERra käste Moseren wuolda cari kiwistä taulua endi-
sten caltaista / ja astua jällens ylös tygöns / v. 1. Moses
teki nijn / v. 4. Rucoile Herxa menemän Canssans can-
sa / v. 6. Jumala lupa udista liittons heille / v. 10. Mutta
nijn / ettei heidän pitänyt Sanaan asuwaisten cansa yhtän
liitto tekemän / v. 12. Waan aimoastans heidän Jumalans
oikcudet Päästikis juhlapäiwästä / v. 18. Esicoisudesta / v. 19.
Sabbathista / v. 21. Colmesta pyhäpäiwästä wuodes / v. 23.
Heidän hedelmäns utifesta / 2c. v. 26. Moses wijpy taas
40. päiwä ja 40. ystä wuorella / v. 27. Ja cosca hän me-
ne alas tauluin cansa / paista hänen castwons / nijn ette
hänen tähyt sen peitd / v. 29.

JA HERra sanoi Moserelle: 1
Wuole sinulles cari kiwistä taulua
2 endisten caltaista / ja minä kirjoi-
tan nijn tauluin ne sanat jotca
endisis tauluis olit / jotcas löit ricki. Ole
3 siis huomena walmiss / ja astu warhain Si-
nain wuorelle / ja seisoi siellä minun edesäni
4 wuoren cucfulalla. Waan älkän yrifän
5 astuco ylös sinun cansas / älkän myös yrifän
6 coco sillä wuorella näkykö / ja eikä lambaita
eikä carja pidä caittaman sen wuoren cob-
7 dalla.

Ja Moses teki cari kiwistä taulua endi-
sten caltaista / ja nousi amulla ja astui ylös
Sinain wuorelle / nijn cuin HERra hänen
käskenyt oli. Ja otti ne cari kiwistä taulua
käteens. Silloin HERra astui alas pilwe-
5 sä / ja seisoi hänen cansans siellä / ja saarnais
HERran nimestä. Ja cosca HERra hä-
6 nen castwons edestä waelsi / huusi hän:
HERra / HERra / Jumala laupias ja ar-
7 mollinen / pitkämielinen suuresta armosta ja
totuudesta. Sinä osotat laupiuden tuhän-
8 deen polween / ja otat pois wäärden / ylidze
kämisen ja wian / jonga edes ei yrifän ole
9 wiatoin / sinä joca edzit Isän wäärden la-
sten ja lastenlasten päälle / haman colman-
den ja neljänden polwen. Ja Moses k-
10 rust cumarsi idzens maahan / ja rucoili hän-
dä. Ja sanoi: HERra / jos minä olen lö-
11 tänyt armon sinun edesäs / nijn käykän siis
HERra meidän cansam: sillä tämä on ni-
12 seuri Canssa / että sinä olisit meidän wäär-
13 dellem ja ricorellem armollinen / ja omistat
sit meitä sinulles.

JA hän sanoi: cadzo / minä teen liitt-
10 on caiken sinun Canssas edes / ja minä

Herxa tä-
ste Mose-
ren wuolda
toista cari
taulua/jaa-
stua jällens
wuorelle.
Deut. 10:1.

Moses ru-
coile Jumala-
lata.

Deut. 5:9.
Num 14:18
Ierem. 32:
18.

Jumala
lupa udista
liittons.

myös

Supr. 23:23
Deut. 7:1.

11 myös teen ihmellisiä tekoja / joidenga caldai-
sia ei ikänäns josacusa maasa ennen tehty ole/
ja caiken Ganssan seas / ja caicki Ganssa / joi-
nen seas sinä olet / näke HERRAN tegot : sillä
se pitä oleman pelhättäpä / cuin minä sinun
cansas teen. Pidä ne caicki / cuin minä sinulle
tänäpänä käsken : cadzo / minä ajan ulos
sinun edestäs Amorrerit / Cananerit / He-
therit / Phereserit / Herwerit ja Jebuserit.
12 Carwata sinuas / ettet sinä tee lyytto sen
maan asurwaisten cansa / johongas tulet / ettet
se olis sinulle pahemmurexi teidän kessellän.
13 Waan heidän Altarins pitä teidän cuki-
man / ja heidän curwans rickoman / ja heidän
14 medzistons maahan lyömän. Sillä ei sinun
pidä rucoileman muita jumalita : Sillä
HERRAN nimi on kyywoittelija / että hän on
15 kyywas Jumala. Ei sinun pidä joscus te-
kemän lyytto sen maan asurwaisten cansa : sil-
lä / cosca he hauristelewat heidän jumalittens
cansa / ja uhrarwat jumalillens / ja cudzurwat
sinun sisälle / ettäs söisit heidän uhristans.
16 Ja otat heidän tyttäristsän sinun pojilles e-
mänditä / jotca hauristelewat heidän jumalite-
tens cansa / ja saattarwat sinun poicas myös
heidän jumalittens cansa hauristeleman.

HEXRA KÄ-
STE PÄÄSIÄIS
JUHLA PITÄ.
Supr. 12:15.
Cap. 23:15.

17 **E**i sinun pidä waletuita jumalita teke-
18 män sinulles. Happamattoman lei-
wän juhlan sinun pitä pitämän. Seidze-
men päirwä pitä sinun happamatoimda leipä
syömän / niñcuin minä sinulle käskennyt olen /
Abibin cuulla : sillä sinä olet lähtenyt Egy-
ptiist Abibin cuulla.

19 **E**llicki jotca ensin arwarwat äitins cobdun /
orwat minun / caicki härkyiset carjast / ja
oinat lambaist / jotca esicoiset orwat.

20 **M**utta Alsin esicoisen pitä sinun lumasta-
man lamballa / jos et sinä lumasta / niñ
wäännä hänen niscans poickt. Jocaidzen esi-
coisen sinun pojistas pitä sinun lumastaman.

Ja ei yrifän pidä tyhjin käsin minun etee-
ni tuleman.

21 **E**usi päirwä pitä sinun työtä tekemän.
Seidzemendena päirwänä pitä sinun le-
pämän / sekä pellow kyndämifest että niytä-
mifest. Wycokjuhlan sinun pitä pitämän / en-
22 simäifestä niñsin elon utifesta / ja corjamisen
juhlan / wuoden lopulla.

23 **C**olmasti wuodes pitä caicki miehenpuoli
näkymän sen caickiwaldian HERRAN Israe-
lin Jumalan edes. Sillä minä ajan ulos
24 pacanat sinun edestäs / ja lewitän sinun
maas äret. Ja ei pidä yhdengän himoidze-
man sinun maatas / cosca sinä menet ylös /
näyttämän idzes HERRALLE sinun Juma-
lalles / colmasti wuodesa.

25 **E**i sinun pidä uhraman minun uhrini
Swerta happamattoman leiwän päälle.
Ja pääsiäis juhlan uhrista ei pidä mitän
jäämän yön ylidze huomeneri.

26 **E**nsimäifestä sinun maas caswon utifesta /
pitä sinun tuoman sinun HERRAS Juma-
las huoneseen: Ei sinun pidä keittämän woby-
la / niñcaurwan cuin hän emäns ime.

27 **J**a HERRA sanoi Moserelle : kirjoita
nämät sanat / sillä näiden sanain jälken olen
minä lyyton tehnyt sinun ja Israelin cansa.

Ja härn

19 Caicki es-
coiset orwat
HERRAN.
Supr. 13:2.
Cap. 22:29.
Nuh. 3:13.

21 Supr. 10:4

23 Deut. 16.
16.
Exod. 31
14.

26

Moses me-
ne alas tau-
luin causa
ja hänen
cauwons
paista.

28 Ja hän oli siellä HERRAN tykönä neljä-
kymmendä päivää ja neljäkymmendä yötä / ja
ei syönyt leipää / eikä juonut wettä. Ja hän
kirjoitti tauluin lujon sanat / kymmenen sana.
29 Kosca Moses astui Sinain wuorel-
da alas / oli hänellä cari todistus taulua
kädesäns / ja ei tietänyt että hänen cauwons
nahca paisti / siitä / että HERRA oli puhutel-
lut händä.
30 Ja cosca Aaron ja caieki Israelin lapset /
näit hänen cauwons nahcan paistawan /
31 pelkäisit he händä lähestyä. Niin cudzui
Moses heitä / ja he käänsit heidän hänen
puoleens / sekä Aaron että caieki ylimmäi-
set Caussan seast / ja Moses puhutteli heitä.
32 Sitten lähestyit caieki Israelin lapset händä /
ja hän käski heille caieki ne / kuin HERRA pu-
hui hänen cansans Sinain wuorella. Ja
33 cosca hän oli nämät caieki puhunut heidän
cansans / pani hän peitten cauwons eteen.
34 Ja cosca hän meni sisälle HERRAN eteen pu-
hutteleman händä / pani hän peitten pois
niincauwari / kuin hän läxi jällens ulos. Ja
cosca hän läxi ulos / puhui hän Israelin lap-
sille / mitä hänelle käsketty oli. Niin cadzoit
35 Israelin lapset hänen cauwons / kuin-
ga hänen cauwons nahca paisti: niin weti
hän jällens peitten cauwons päälle / niincau-
wari / kuin hän jällens läxi ulos puhuttele-
man händä.

2. Cor. 3:13.

Verf. 5. Saarnats) Moses opetta täsä sen sakaisuden: että
Christus on se HERRA / joca Moseren (se on / lain Caussan) piit
ohige käymän ja saarnaman / että coco mailma on wicapää / ja
ainoastans armolta autuuri tule / niinuin hän ennen cap. 33:19.
oli sanonut: minä armaidzen teitä minä armaidzen / se on / ei ken-
gän taida hänen tödens causa minulda ansaita sitä / se on / armo
ja ei muu / juuri niinuin Ewangeliumin saarna opetta. v. 6. lau-
pias ja armollinen) Laupius / ja wacuus / eli totuus pannaan ainu-
jan toimen toifens tygö. Jonga causa tietäwäri tehdän / että
Zumala on myös wanhurscaus: sillä laupius ilman wanhurscau-
deta on heikomielisyö. Niinuin sitä wastan: wanhurscaus
ilman laupideta / on tylyyö.

XXXV. Luca.

Moses coco Caussan ja käske heidän pitää HERRAN
Sabbathia / v. 1. anda HERRALLE ylönnysuhria
Tabernaclin tarperi / v. 4. anda tulla caieki taitawat Py-
hään työtä tekemän / niinuin HERRA oli käskennyt / v. 10.
Causa anda hywällä mielellä / mitä siihen tarwitan / v. 20.
taitawat waimot tuowat myös heidän työns / v. 25. Mo-
ses nimittä Caussan edes Bezaleelin ja Ahaliabin / joca
HERRAN sanan jalken Tabernaclin tekewät / v. 30.

1 **M**A Moses cocois caiken Israelin
lasten seuracunnan / ja sanoi heil-
le: nämät owat ne / kuin HERRA
2 käskennyt on teidän tehdä. Ciu-
si päivä teidän pitää työtä tekemän / mutta
seidzemennen päivän pitää teidän pyhittä-

Moses tä-
ste Caussan
pitä Sab-
bathia.
Sup. 20:9.
Cap. 23:12.
Cap. 34:21.

män HERRAN lepo Sabbathin. Joca jo-
tacuta työtä silloin teke / hänen pitää cuole-
man. Ei teidän pidä tulla syentämän
3 Sabbathin päivänä / caikisa teidän asuin-
sioisan.
4 **J**A Moses sanoi caikelle Israelin lasten
seuracunnalle: tämä on se jota HERRA
5 käskennyt on. Tuocat teidän seastan ylönn-
nysuhria HERRALLE / niin että jocainen jolla
hywäntahtoinen sydän on / tuocan ylönnys-
uhrin HERRALLE / culda / hoiyata ja waste.
6 Kellaisa silkiä / skarlacanat / rosinpunai-
sta / walkiata silkiä ja wuohen carwoja.
7 Punalla painetuuta oiman nahcoja / ja The-
8 chaschim nahcoja / ja hongia. Olyhä lam-
9 puin / ja hywänhajuisita yrtejä woidellus-
öljyyn / ja hywän sudzutureen. Snichin
10 kiviä ja sisällesuljetuita kiviä Pääliswaat-
teseen ja rindawaatteseen.

Ja jocainen taitawa teidän seastan / tul-
10 can ja tehän caieki mitä HERRA käskennyt on.
Nimittain majan waatteinens / peitteinens /
11 rengainens / lautoinens / corendoinens /
padzainens ja jalcoinens. Urkin coren-
12 doinens / Armonistuimen ja esiripun. Pöy-
13 dän corendoinens ja caluinens / ja cadzo-
14 musleiwän. Kynsiläjalan caluinens wa-
listaman / ja hänen lampuns ja ölyhä wali-
15 stuxeri. Ja sarwu Altarin corendoinens /
woidellusöljyyn ja hywänhajuiset yrteit sud-
zutureen / ja waatten majan owen eteen.
16 Polttouhrin Altarin waskihäkin causa / co-
rennot ja caieki sen calue / pefastian jalcoi-
17 nens. Pihan waatten padzainens ja jal-
coinens / waatten pihan owen eteen. Ma-
18 jan ja pihan waarnat köysinens. Wirca-
19 waattet Pyhän palweluxeen / pyhät waat-
tet papille Aaronille / hänen poicains waa-
tetten causa / papin wircaan.

20 **S**illoin meni coco Israelin lasten seura-
cunda ulos Moseren cauwon edestä. Ja
21 tulit jocainen jonga sydän kehoitettin / ja jolla
oli hywänsuopainen hengi / ja toit ylönnys-
uhrin HERRALLE / seuracunnan majan tar-
peri / ja caiken sen palweluxen / ja niihin py-
hijn waatteisiin. Ja tulit sekä miehiet että
22 waimot / caieki joilla oli hywänsuopainen sy-
dän / ja toit rannerengaita / corwarengaita /
formurita ja solkia / ja caiekinaisia cullausia
caluja / toi myös jocamies culda häälly-
23 tynsubriri HERRALLE. Ja jocainen joca
tyköns löysi kellaisa silkiä / skarlacanata /

Moses tä-
ste anda-
man ylönn-
nysuhria.

Caiken sen
cuiin Zumala
käste Mo-
serelle siitä
25. augusta /
32. asti / Ta-
bernaclist /
ja mitä sijn-
hen tule: sen
hän täsä lu-
gus luettele
Caussan
edes.

Causa an-
da ylönn-
nysuhria
Taberna-
clin tarperi.

rosinpunaista / walkiata silkkiä / wuohen
carwoja / pinnalla painetuita oinan nahco-
24 ja / ja Thechasehim nahcoja / hän ne toi. Ja
jocainen joca hopena ja waske ylönsi / hän
sen toi ylönsyuhrixi Heralle. Ja jo-
cainen joca tyföns löysi hongga / hän toi sen /
caickinaiseri Jumalan palveluxen tarperi.

25 Ja caicki taitawat waimot / kehraisit ka-
sillans ja toit heidän käsialans / kellaisesta
silkistä / skarlacanasta / rosinpunaifesta ja
26 walkiasta silkistä. Ja ne waimot jotca sen-
caikaistita toita taitit / ja sihen olit hywän-
tahtoiset / ne kehraisit wuohen carwoja.
27 Mutta päämiehet toit Oniehin kiviä / ja
kynnitetettyjä kiviä pääliswaatteseen ja rin-
28 dawatteseen. Ja hywänhajullisia yrttejä /
ja öljyä walistuxeri / ja woidellusöljyxi / ja
29 hywäxi suidzuxeri. Ja niin Israelin lap-
set toit hywällä mielellä / sekä miehet että
waimot caickinaiseen tarpeeseen / niincuin
HERa Moserelle käskenyt oli / että teh-
tämän piti.

30 **J**A Moses sanoi Israelin lapsille: cad-
zocat / HERa on cudzunut Bezalee-
lin nimeldä Brin pojan / Hurrin pojanpo-
31 jan / Judan sugusta. Ja on täyttänyt hä-
nen Jumalan hengellä / taidolla / hymmār-
32 ryxellä ja tiedolla caickinaiseen työhön. Ja
taitawast tekemän cullasta / hopenasta ja wa-
33 kasta. Caikwaman ja sisälle kynnittämän
callita kiviä / weistämän puuta / ja tekemän
34 taitawast caickinaista wisua työtä. Ja on
andanut taidon hänen sydämeens / ynnä
Ahaliabin Ahisamachin pojan cansa Danin
35 sugusta. Ja on täyttänyt heidän sydämens
taidolla / tekemän caickinaista wisua työtä /
caikwaman / cutoman ja neuloman / kellaista
silkkiä / skarlacanata / rosinpunaista / ja wal-
kiata silkkiä / niin että he tekewät ja ajattele-
wat caickinaiset wisut työt.

Verf. 22. Häältyshyri) nämät cavi sana / ylönsä ja hääl-
tyttä piti meidän oppiman hymärtämän: että uhri eli Juma-
lan palveluxen lahja / cudzutan sentähden ylönsyuhrixi / että se
ylönsi cortialle. Mutta häältyshyrixi cudzuttin se sihtä: et-
tä se häältytetin sinne ja cänne / itän / läuden / etelän ja pohjan
päin.

XXXVI. LUCU.

Bezaleel ja Ahaliab rupewat tekemän Tabernaceli / v. 1.
Ja että Cansa aiwa pallo sihen annoit / anda Moses
cuulutta leiris / ette yhdengän pitänne enä andaman ylöns-
nyxi / v. 4. Ensistä tehdän kymmenen waatetta / v. 8.
Sitten heidän peittens wuohen carwoista re. v. 14. Niin
myös laudat / v. 20. Eorennot / v. 31. estrippu ja Taber-
nacelin owiwaatter. v. 35.

Jin Bezaleel ja Ahaliab teit työ-
2 tä / ja jocainen taitawa mies / joil-
le HERa oli andanut taidon
ja hymmārnyren tietämän / cuinga
heidän piti caickinaisia rakendamän / jotca
Pyhän palveluxeen tarwittin / caicki niin-
cuin HERa käskenyt oli. Ja Moses
2 cudzui Bezaleelin ja Ahaliabin / ja caicki
taitawat miehet / joiden sydämyxi HERa
oli taidon andanut / caicki ne jotca mielellans
idzens taridzit ja menit sitä työtä tekemän.
Ja he otit Moserelda caickinaiset ylönsyret /
3 jotca Israelin lapset toit Pyhän palveluxen
tarperi / että sen piti tehdyxi tuleman: sillä
he toit joca amu hywänmielisen lahjans hä-
nelle.

Niin tulit caicki taitawat miehet / jotca
4 työtä teit Pyhän rakennuxes / idzeckin työ-
stans cuin hän teki. Ja he puhuit Moserel-
5 le / sanoden: Canssa tuo ylönsyuhri / enä-
cuin tämän palveluxen rakennuxeen tarwi-
tan / jonga HERa on käskenyt tehtä. Niin
6 Moses käski caickille cuulutta leirisä / sano-
den: Allän yrilän mies elicä waimo enäm-
bi tuoco Pyhän ylönsyuhrixi. Ja niin Cans-
sa laekais tuomasi: Sillä jo oli calua kyllä
7 caickinaiseen tarpeeseen cuin tehtämän piti / ja
wiela sijttekin liyxi.

JA niin caicki taitawat miehet / jotca siinä
8 työfä olit / teit Majan kymmenen waa-
tetta / walkiasta kerratusta silkistä / kellaisesta
silkistä / skarlacanasta / rosinpunaifesta ja
Cherubimit taitawast. Ja cuingin waat-
9 ten pituus oli cahderancolmattakymmenellä
kynärätä / ja leveys neljä kynärätä / yri-
mitta oli caickilla waatteilla. Ja hän yhdi-
10 sti wiisi waatetta toinen toiseens / ja taas
wiisi waatetta toinen toiseens. Ja teki
11 myös silmuret kellaisesta silkistä / joca waat-
ten reunaan / joilla he yhdistettin. Wiisi
12 kymmenellä silmuresta hän teki waatteseen /
ja wiisikymmenellä silmuresta toisen waatten
reunaan / joilla he toinen toisiins yhdistettin /
ja silmuret olit toinen toisens cobdalla. Ja
13 hän teki myös wiisikymmenellä cullaista couc-
kua / joilla hän waattet toinen toiseens yhdi-
sti / niin että se tuli majari.

JA hän teki yriitoistakymmenellä waatetta
14 wuohen carwoist / peitteri majan pääl-
le. Jocaidzen waatten pituus oli colme-
15 kymmenellä kynärätä / ja leveys neljä kynä-

rää /

Moses ni-
mittä Be-
zaleelin ja
Ahaliabin.
Sup. 31:1.
& 6.

Kymme-
nen waa-
tetta.
Sup. 26:1.

Peitteri.
Sup. 26:1.

16 räätä / yri mittä oli caikilla waatteilla. Ja
yhdisti wiissi waatetta yhdelle puolelle / ja
17 cuissi toiselle puolelle. Ja teki wiissikym-
menda silmusta joca waatten reunalle /
18 joilla ne yhdistettiin. Ja hän teki wiissi-
kymmenda waskicouckua / joilla maja
19 yhdistettiin. Ja teki peitten majan pääl-
le / punalla painetuista oinan nahgoista /
ja wiela peitten sen päälle Thechasehim
nahgoista.
20 Ja teki majan laudat hongasta / pystyal-
21 lä oleman. Jocaidzen laudan pituus
oli kymmenen kynärätä / ja leveys puolitoi-
22 sta kynärätä. Jocaidzeen lautaan / teki
hän cari waarna / joilla he toinen toiseens lii-
23 tettin. Nijn teki hän caicki majan laudat.
24 Ja hän teki majan laudat / nijn että carikym-
25 menda niistä seisoi etelän päin. Ja teki nel-
jäkymmenda hopiajalca heidän alans / joca
26 laudan ala cari jalca / aina cahden waarnan
27 cansa. Hän teki myös toiselle sivulle ma-
28 ja / cuin oli pohjan puolella / carikymmenda
29 lauta. Neljänkymmenen hopiajalan can-
30 sa / aina cari jalca cingin laudan ala. Mut-
31 ta perälle maja länden päin / teki hän cuissi
32 lauta. Ja teki cari muuta lauta niille cah-
33 delle culmalle majasta molemmille sivuille.
34 Nijn että cumbikin niistä tulit yhteen alhaldan
35 nijn ylöspäin / ja ylhäldä yhdistettiin pienal-
36 la. Nijn että cahderan lauta oli / ja cuusitoi-
37 stakymmenda hopiajalca / cari jalca jocaid-
38 zen alla.

31 Nijn teki hän myös corennot hongasta :
32 wiissi nihin lautoin / joca olit yhdellä
33 puolella maja. Ja toiset wiissi corendo toi-
34 selle puolelle maja / ja wiissi perälle länden
35 päin. Ja teki corennon / nijn että se lau-
36 tain päälidzen sisälle syfättämän piti / yhde-
37 stä culmasta nijn toiseen. Ja silais laudat
38 päälidä cullalla / mutta heidän rengans teki
hän cullasta / joihinga corennot pistettiin / ja
silais corennot cullalla.

35 Hän teki myös esiripun / ja Cherubimim
36 sen päälle taitawast / kellaisesta silkistä /
skarlacanasta / rosinpunaisesta ja walkiasta
37 ferratusta silkistä. Ja teki siihen neljä pad-
38 zasta hongasta / ja silais ne cullalla / ja niyden
cnuipit cullasta / ja waloi niille neljä hopiajal-
ca. Ja teki waatten majan owen eteen / tai-
tawast neulotun kellaisesta silkistä / skarlaca-
nasta / rosinpunaisesta / ja walkiasta ferratu-
sta silkistä. Ja wiissi padzasta heidän cnuip-

peins cansa / ja silais cnuipit / ja heidän wan-
dens cullalla / ja wiissi waskjalca.

Verf. 1. Caicki nijneuin heorra kästentje oli) nämät sanat
usein kerroitin / ja annetan tällä tietä / ettei meidän muulla ta-
walla ydä Jumalata palweleman / eli meidän Jumalan palwelu-
stam tetemän / cuin hän idje asettanut ja kästentje on.

XXXVII. Lucu.

Bezaleel teki Arkin / v. 1. Armonistuinmen ja cari Che-
rubimi sen päälle / v. 6. Pöhdän caluinen / v. 10. Kyn-
tiläljalan lampuinen / v. 17. Sawu Altarin / v. 25. Woi-
dellussölyin ja suidjuuren / v. 29.

Bezaleel teki Arkin hongasta /
puoldacolmatta kynärätä pit-
kän / puoldatoista kynärätä
lerwiän ja corkian. Ja silais sen
puhtalla cullalla / sekä sisälidä että ulco / ja
teki sen ymbärille cullaisen wanden. Ja
waloi neljä culdarengasta hänen neljään
culmaans / cari cummallengin puolelle. Ja
teki corennot hongasta / ja silais ne cullalla.
Ja pisti ne rengaisijn Arkin sivulle / nijn että
se taittin cannetta.

Hän teki Armonistuinmen puhtaasta cul-
lasta / puoldacolmatta kynärätä pitkän
ja puoldatoista kynärätä lerwiän. Ja teki
cari Cherubimi lujusta cullasta / molem-
bijn päihijn Armonistuinda. Yhden Che-
rubim tähän päähän / ja toisen Cherubim toi-
seen päähän. Ja Cherubimit lewitit sij-
pens sen ylidzen / ja peitit Armonistuinmen /
ja heidän caswons olit toinen toisens puo-
leen / ja cadzoit Armonistuinmen päälle.

Hän teki myös pöhdän hongasta cahta ky-
närätä pitkäri / kynärätä lerwiäri / ja
puoldatoista kynärätä corkiäri. Ja silais
sen puhtalla cullalla / ja teki cullaisen wanden
sen ymbärille. Ja teki partan sen ymbärins
käämmenda lerwiän / ja cullaisen wanden
partan ymbärille. Ja waloi siihen neljä
cullaista rengasta / ja pani ne neljälle culmal-
le heidän neljän jalcans päälle. Juuri
liki parrasta / nijn että corennot pysyit si-
nä sisällä / joilla pöytä cannettin. Ja hän
teki myös corennot hongasta / ja silais ne
cullalla / että pöytä niillä cannetta taittin.
Hän teki myös pöhdän calut puhtaasta cul-
lasta / fatit / luscicat / cannut ja mahjat / joilla
pöytä peitetän.

Hän teki myös kyntiläljalan puhtaasta ja
lujusta cullasta / jonga warres olit haa-
rat / mahjat / cnuipit ja cuctaiset. Cuissi
haara kääwit hänen kyljestäns / colme haara

Laudat.
Sup. 26:15.

Bezaleel te-
ki Arkin.
Sup. 25:10.

Armoni-
stuiimen / ja
Cherubi-
min sen
päälle.
Sup. 25:17.

Corennot.
Sup. 26:26.

Pöhdän.
Sup. 25:23

Esirippu.
Sup. 26:31.

19 cummaldakin siwulda / Colme malja man-
delpähkinän muotoista oli cugin haaran
20 päällä / enuppein ja cukaisten cansa. Mut-
ta kyntiläjalas oli neljä malja enuppein ja
21 cukaisten cansa. Jocaidzen kahden haa-
ran wälillä enuppi / niin että cuusi haara
22 käwit hänestä. Ja hänen enuppins ja haa-
rans sen päällä / ja olit caieki puhtaasta lujas-
23 ta cullasta. Ja hän teki myös seidzemen
lampua heidän nüstimeins ja samutusca-
24 luins cansa / puhtaasta cullasta. Ja hän te-
ki sen caiekein caluins cansa yhdestä Centne-
ristä puhdast culda.

Sawu Ma-
tarin.
Sup. 30:1.

25 **S** Hän teki myös suidzutus Altarin hongas-
ta / yhtä kynärätä pitkän ja lewiän / juu-
ri neliculmaiseri / ja cahta kynärätä corkian /
26 sarwinens. Ja silais puhtalla cullalla /
sen caton ja seinät ymbärins / ja sen sarwet /
ja teki sen ymbärille wänden puhtaasta culla-
27 sta. Ja cari cullaista rengasta wänden ala-
molemmiin puolin / niin että corennot sihen
28 syyttin / cannetta niillä. Ja corennot hän
teki hongasta / ja silais ne cullalla.

Woidel-
lusölyyn.

29 Ja teki sen pyhän woidellusölyyn ja suid-
zutuxen / hywänhajulifista yrteistä / yrteim-
walmistajain tarwan jälkeen.

Wers. 6. Armonistuinien) tämän Armonistuinien cansa ym-
märreän Christus Heb. 4:16.

XXXVIII. Lucu.

Boltouhrin Altari tehdän caluimens / v. 1. Pesaastia /
v. 8. Ja Piha waattemens / v. 9. Caieki culda joca
tehtiin Pyhän tarperi / 29. Centneri / 730. sili: caieki
hopia 100. Centneri / 1775. sili: caieki waski 70. Centne-
ri / 2400. sili / v. 24.

Poltouh-
rin Altari
tehdän.
Sup. 27:1.
2. Par. 1:5.

1 **H**än teki myös polttouhrin Altarin
hongasta wjettä kynärätä pitkän /
2 ja lewiän / juuri neliculmaiseri :
ja colme kynärätä corkiari. Ja
teki neljä sarwe / jotta käwit ulos sen neljästä
3 culmasta / ja silais ne waskella. Ja teki
caiekinaiset Altarin calut / tubcaastiat / la-
4 piot / maljat / hangot / hyliaastiat / caieki wa-
skesta. Ja teki Altarin ymbärins waski-
5 häkin niincuin wercen / maasta niin puoli
Altarin. Ja waloi neljä rengasta niiden
6 neljän waskihäkin culmiin / että corennot
niihin pistettiin. Ja teki corennot hongasta /
7 ja silais ne waskella. Ja pani rengaisiin
Altarin siwulle / joilla se cannettiin. Ja teki
sen awojomari sisälda.

Pesaastia.
Sup. 30:18.

8 Ja hän teki pesaastian waskesta / ja jalat
sihen myös waskesta / waimoin speilistä /

jotta palvelit seuracunnan majan owen
edes.

9 **J** Hän teki pihaan etelän päin / ja pihaan
waattet walkiasta ferratusta silkistä /
sata kynärätä pitkäri. Hänen kahdenkym-
10 menen padzastens / ja kahdenkymmenen
jalcains cansa waskesta : mutta heidän
enuppins ja wyöns hopiasta. Niin
11 myös pohjan päin sata kynärätä / kahden-
kymmenen padzan ja kahdenkymmenen jalan
cansa waskesta : mutta heidän enuppins ja
12 wyöns hopiasta. Mutta lännen puolelle
wjssikymmendä kynärätä / kymmenen pad-
zans ja kymmenen jalcains cansa : mutta hei-
13 dän enuppins ja wyöns hopiasta. Mutta
14 itän päin wjssikymmendä kynärätä : Wjssi-
toistakymmendä kynärätä cullakin puolel-
15 le / colmen padzan ja colmen jalan can-
sa / pihaan läpikäytävä. Ja caieki pihaan
16 waattet olit walkiasta ferratusta silkistä.
Ja padzasten jalat waskesta / ja heidän enup-
17 pins ja wyöns hopiasta / niin että heidän
enuppins olit silatut hopialla. Mutta
18 heidän wyöns olit hopiasta caiekein pihaan
padzasten cansa.

18 **J** Hän teki pihaan sisällekäytävä / teki
kellaisesta silkistä / skarlacanasta /
rosinpunaisesta / walkiasta ferratusta silki-
stä / taitawast neulotun : cahtakymmendä
19 kynärätä pitkäri / ja wjettä kynärätä corkia-
ri / sen mitan jälkeen / kuin pihaan waate oli.
Niin myös neljä padzasta ja neljä jalca wa-
20 skesta / ja heidän enuppins hopiasta / heidän
päans peittet / ja heidän wyöns hopiasta.
Ja caieki waarnat majasa / ja coeo pihaan ym-
21 bärins olit waskesta.

21 **T**ämä on caluin lucu / kuin todistuxen
22 **M**ajaan tarwittin / jotta owat luetut
Moseren kästyn jälkeen Jumalan palveluxe-
ri / jonga Lewitat teit Ithamarin Aronin
23 papin pojan käden alla. Ja Bezaleel B-
rin poica / Hurin pojanpoica Judan sugu-
sta / teki caieki kuin Hexra Moserelle oli kä-
24 skenyt. Ja hänen cansans Abaliab Ithi-
samachin poica Danin sugusta : sillä hän oli
taitawa cairwaman / neuloman ja cutoman /
kellaisella silkillä / skarlacanalla / rosinpu-
naisella ja walkialla ferratulla silkillä.

24 **C** Caieki se culda kuin tehtiin caiken tämän
Pyhän tarperi / se kuin annettu oli hää-
lynyxeri / oli yhderän colmattakymmendä

. Cent-

Enllan bo-
pian ja wa-
sen lucu /
cuus tehtiin
Pohjan tar-
peri.

25 Centneriä/seidzemensata ja colmekymmendä
Sicli/Pyhän Siclin jälken. Mutta hopia/
joca sishen yhteiseldä Cassalda annettiin / oli
sata Centneriä / tuhannen seidzemensata
26 wuysicahderattakymmendä Sicliä / Pyhän
Siclin jälken. Nijn monda puolda Sicli /
cuin monda henge / Pyhän Siclin jälken /
caikilda nijsdä / joca luetut olit cahdestakym-
menestä ajastajasta ja sen ylidzen / cuusifata
tuhatta colmetuhatta wuysifata ja wuysikym-
mendä.
27 Sadasta Centneristä hopena / walettiin
Pyhän jalat / ja esiripun jalat / sata jalca sa-
dasta Centneristä / juuri Centner cullengin
28 jalalle. Mutta tuhannesta / seidzemensata
sadasta ja wuysicahderattakymmenestä
Siclistä / tehtiin cuupit padzaisin / ja heidän
29 cuuppins silattin / ja heidän wuons. Mut-
ta waski cuin annettiin häälhyxyeri / oli seid-
zemenkymmendä Centneriä / carituhatta ja
30 neljäsata Sicli. Sytä tehtiin jalat seura-
cunnan majan orween ja waski Altariin ja
waskihäcki sen päälle / ja caieki Altarin calut.
31 Nijn myös jalat ymbärins piha / ja jalat pi-
han sisällekäytäwään / caieki majan waar-
nat / ja caieki waarnat ymbärins piha.

Derf. 8. Wainoin speilistä) nämät olit jumaliset waimot /
joca paastolla ja rucourella palweli Jumalata uscollisest Ea-
bernaclinedes. Nijn cuin löytän / Sam. 2:22. 1. Tim. 5:5. Ja
nijn cuin P. Lucas ylistä P. Hanna Propheetisfata / cap. 2: 37.

XXXIX. LUCU.

Nijn waattet tehdän / v. 1. pääliswaate / v. 2. filpi /
v. 8. Silkihame / v. 22. Ahdashame / Hiipat / v. 27.
Dzjaladi johonga kirjoitettiin: Hecoran pyhyys / v. 30.
Tabernaclin rakennus päätetään / v. 32.

Mutta kellaisesta silkistä / skarlaca-
nasta ja rosinpunaisesta / teit he
wircawaatteita palweluxeen /
Pyhäs. Ja he teit pyhiä waat-
teita Aaronille / njncuin Hecora oli kaste-
myt Moserelle.

2 Ja hän teki pääliswaatten cullasta / kel-
laisesta silkistä / skarlacanasta / rosinpunai-
3 sesta / ja walkiasta terratusta silkistä. Ja ta-
coi cullan / ja leickais sen langoiri / että se tait-
tin taitawast cudotta kellaisen silkkin / skarla-
canan / rosinpunaisen ja walkian silkkin seas /
4 yhdistettä molemmille olecapälle / ja sidotta
5 yhteen molemmille siwulle. Ja wyö oli
myös tehty sillä tarwalla taitawast / cullasta /
kellaisesta silkistä / skarlacanasta / rosinpu-
naisesta / ja walkiasta terratusta silkistä /
njncuin Hecora oli kaste myt Moserelle.

6 Ja he teit cari Onichin kiwe / kynnitettyä
culdaan / caiwetut kiwen wuolialda / Israe-
lin lasten nimein cansa. Ja istutit ne olca
7 päälle pääliswaatteseen / että ne kiwet piti o-
leman Israelin lapsille muistori / njncuin
Hecora oli kaste myt Moserelle.
8 Ja he teit Rindawaatten sillä tarwalla
Laitawast / cuin pääliswaateckin oli teh-
ty / cullasta / kellaisesta silkistä / skarlacana-
sta / rosinpunaisesta / ja walkiasta terratusta
9 silkistä. Nijn että se oli nelitahcoinen ja ca-
rifertainen / waara pitimeldä ja waara le-
wendeldä. Ja täytti sen neljällä kiwiri-
10 willä: Ensimmäinen riwi oli Sardijs / To-
pazijs ja Smaragd. Toimen / Rubijn /
11 Saphyr ja Dimant. Colmas / Yncurijs /
12 Achat ja Amethist. Neljäs / Turchos / S-
13 nyr ja Jaspis / kynnitettye ymbärildä cul-
14 lalla joca riwilda. Ja kiwet olit cahdentoi-
stakymmenen Israelin lasten nimein jälken /
caiwetut kiwenwuolialda / idzecutin nimel-
däns / cahdentoihtakymmenen siucucunman
jälken.

15 He teit myös Rindawaatten päälle wid-
16 jat cahden pään cansa puhasta cullasta. Ja
cari culdanasta / ja cari culdarengasta / ja
yhdistit ne cari rengasta / njhin cahteen äreen
rindawaatteseen. Ja pistit ne cari culda-
17 widja njhin cahteen rengaseen / rindawaat-
ten culmijn. Mutta ne cari päätä wid-
18 joista panit he ylös njhin cahteen nastaan /
ja ne yhdistit pääliswaatten culmilda / juuri
toimen toisens cobdalle.

19 Nijn teit he cari muuta culdarengasta / ja
yhdistit ne njhin toisiin cahteen rindawaat-
ten culmijn sisälliselle puolelle / että ne olit
caunist pääliswaattes. Ja he teit cari muu-
20 ta culdarengasta / ne panit he njhin cahteen
culmaan alhallepain pääliswaatteseen / juu-
ri päälle toimen toisens cobdalle / sieldä cuin
pääliswaatten wyö alhaldapain yhteen
wyötettiin. Nijn että rindawaate yhdistet-
21 tin rengainens / njhin rengaisin / cuin oli
pääliswaattes kellaisella muoralla / njn että
se olis liki pääliswaatetta / ja ei eridäis päälis-
waattesta / njncuin Hecora kasti Mo-
serelle.

22 **S**an teki myös silkihamen pääliswaat-
23 ten ala / coconans cudotun kellaisesta sil-
kistä. Ja pään larden kelle / sepaluxen cansa
24 pallistettiin / ettei se kehkiäis. Ja he teit
Granatin omenat alhalle hänen liepeisins

Rindas
waate.
Sup. 28:4

Silkihä-
me.
Sup. 28:1.

Pappein
waatteteh-
dän.
Sup. 28:2.

Päälis-
waate.
Sup. 28:4.

25 kellaisesta silkistä / skarlacanasta / rosinpu-
naisesta ja kerratusta walkiasta silkistä. Ja
teit culcuiset puhtaasta cullasta / ja panit ne
26 Granatin omenain wälille liepeisiin / aina
yhbärins filethametta. Niin että siellä oli
Granatin omena ja culcuinen aina yhbä-
rins liepeitä / palweleman sillä / niin-
cuin HERRA oli käskennyt Moserelle.

27 Alhdas ha-
me.
Sup. 28: 39.

27 Ja he teit myös ahtat hamet / cudotut
28 walkiasta kerratusta silkistä / Aaronille
ja hänen pojillens. Ja hypan walkiasta
silkistä / ja caunne lakit walkiasta silkistä / ja
alaswaattet / walkiasta kerratusta lijnasta.
29 Ja sen taitawast neulotun wyön / walkiasta
kerratusta silkistä / kellaisesta silkistä / skarla-
canasta / rosinpunaisesta / niincuin HERRA
oli käskennyt Moserelle.

30 Odjalabi.
Exod. 28:
36.

30 SE teit myös odjaladin / joca oli se pyhä
31 Gruumu puhtaasta cullasta / ja caivoit
firjoituren siihen : HERRAN
pyhäys. Ja sidoit sen päälle kellaisen
nuoran / että sen piti yhdistämän hypan yl-
haldä / niincuin HERRA oli käskennyt Mo-
serelle.

32 Coo Ta-
bernaclin
rakennus
luetellan/
josainen
eappale eri-
mäns.

32 Ja niin caicki seuracunnan majan raken-
33 nus päätettiin. Ja Israelin lapset teit
caicki sen jälkeen / cuin HERRA oli käskennyt
34 Moserelle. Ja he cannoit majan Moseren
tygö caluiness : coucut / laudat / corenot/
35 padzat ja jalat. Ja peitoren punalla pai-
netuista oinan nahgoista / peitoren Ebecha-
36 schim nahgoista / ja esiripun. Todistus Ar-
37 kin corendoinens ja Armonistuimen. Pöy-
dän caluiness / ja cadzomusleiwät. Sen
caunin kynnälälalan walmistetun lampui-
38 nens / caiken sen cansa cuin siihen tarwittin /
ja öljyä walistuxeri. Gulda Altarin ja woi-
39 dellus öljyn ja hywän suidzuturen / ja majan
orwawaatten. Wasiksen Altarin ja waski-
40 sen häkin / corendoinens / ja caickein caluins
cansa / pesoastian jalcoiness. Pihan waat-
41 tet padzainens ja jalcoiness / waatten pi-
han sisällekäytäwän eteen / köysinens ja
42 waajoinens / ja caiken sen cuin seuracun-
nan majan palwelureen tarwittin. Wir-
43 carwaateet palwelta Pyhäsi : Aaronin pa-
pin pyhät waattet / ja hänen poicains waat-
tet / joilla heidän piti tekemän papin wiran
42 palweluren. Ja Israelin lapset teit caiken
43 sen cuin HERRA oli käskennyt Moserelle / caic-
keen tähän palwelureen. Ja Moses näki

caiken tämän rakennuren / että he olit tehnet
sen niincuin HERRA oli käskennyt / ja sinuais
heitä.

Verf. 5. Niincuin HERRA oli käskennyt / tästä asiasta on pu-
huttu tässä kirjassa sijinä 36: 11. v. 8. Rindawaatten / tästä on tir-
joitettu / 28: 15. v. 25. Culcuiset / näistä on ennen puhuttu / cap.
28: sen 34. v. selityres. v. 37. Kynnälälalan / tästä kynnälälalalla
hänen palawaisen lampuins cansa ymmärretään Jesus Christus /
joca on mailman walteus / Joh. 8: 12. Hän walaise caicki ne
cuin istuwar pimeydes ja cuolon warjos / Luc. 1: 79. Ioh. 1. 9.

X L. LUCU.

34 Jumala käste Moseren panna Tabernaclin ylös / v. 1.
35 Ja woidella sen / v. 9. Niin myös tuoda Aaronin
poikines / woidelta ja wihtit / v. 12. Moses teke caicki
uscolisest / niincuin Jumala oli hänen käskennyt / v. 17. Ja
päättä coco sen työn / v. 33. Pilwi peittä Tabernaclin /
v. 34. Cosca se ylöndä idzens / marcusawat Israelin lap-
set: cosca ei hän ylönnä idzens / niin ei he waella / v. 36.

36 **J**A HERRA puhui Moserelle / sa-
37 noden : Ensimmäisnä päivänä en-
38 simäisestä cuusta / pitä sinun pa-
39 neman ylös seuracunnan majan.

40 Ja sinun pitä siihen paneman sisälle todistu-
41 ren Arkin / ja ripustaman esiripun Arkin eteen.
42 Ja sinun pitä myös sinne tuoman sisälle pöy-
43 dän / ja walmistaman sen : ja asettaman sii-
44 hen kynnälälalan / ja lambut paneman sen
45 päälle. Ja sinun pitä asettaman sen cullai-
46 sen sarwualtarin / Todistus Arkin eteen / ja ri-
47 pustaman waatten majan eteen. Mutta

48 sinun pitä asettaman polttouhrin Altarin ul-
49 coiselle puolelle / seuracunnan majan orwen
50 eteen. Ja pesoastian seuracunnan majan
51 ja Altarin wälille / ja paneman siihen wettä.
52 Ja tekemän pihan sen yhbärille / ja ripusta-
53 man waatten pihalle / sisällekäytäwän eteen.

54 Ja pitä ottaman woidellus öljyn / ja woi-
55 teleman majan ja caicki ne cuin sijinä orwat / ja
56 pitä pyhittämän sen caluiness / että ne olisit
57 pyhät. Ja pitä woi teleman polttouhrin Al-
58 tarin caluiness / ja pyhittämän sen / caickein
59 pyhimmäxi. Sinun pitä myös woi teleman
60 pesnastian jalcoiness / ja sen pyhittämän.

61 Ja sinun pitä tuoman Aaronin poikines
62 seuracunnan majan orwen eteen / ja pesemän
63 heidän wedellä. Ja puettaman Aaronin py-
64 hyn waatteisiin / ja woi teleman ja wihtimän
65 hänen / minun papireni. Ja sinun pitä
66 myös tuoman hänen poicans / ja puettaman
67 heidän päällens ne ahtat hamet. Ja woi-
68 teleman heidän / niincuin sinä heidän Jansäc-
69 kin woi telit minun papireni. Ja tämän woi-
70 delluren pitä olemän heille jancalckiseri pap-
71 peuderi / heidän suguisans. Ja Moses teki
72 caicki / cuin HERRA oli hänelle käskennyt.

34 Jumala kä-
ste Moser-
en panna
Taberna-
clin ylös.

35 Heb. 9: 4.

36 HERRA kä-
ste woidella
Taberna-
clin.
Sup. 30: 26.

37 Wihit
Aaronin
poikines.
Sup. 29: 4.

38 16

Niin

Tabernacli
pannan
ylös.
Num. 7:1.

17 **N**ytin maja pandin ylös toisna vuonna/
18 ensimäisnä päivänä ensimmäisestä cuu-
sta. Ja koska Moses pani ylös majan /
19 nijn hän asetti jalat ja laudat ja corennot /
ja nosti padzat pystyälle. Ja lewitti pei-
toxen majan ylidzen / ja pani caton sen pääl-
le / nijn cuin HERRa oli hänelle käskenyt.
20 Ja otti Todisturen ja pani Arkin / ja asetti
corennot Arkin päälle / ja pani Armonistui-
21 men Arkin päälle. Ja toi Arkin majaan /
ja ripusti esiripun todistus Arkin eteen / nijn-
cuin HERRa oli hänelle käskenyt.
22 Nijn asetti hän myös pöydän seuracun-
nan majaan / pohjan puolijelle sivulle / ul-
23 coijelle puolelle esirippua. Ja asetti lei-
wän sen päälle HERRan eteen / nijn cuin
HERRa oli hänelle käskenyt.
24 Nijn pani hän myös kyntiläjalan seura-
cunnan majaan / juuri pöydän cobdalle ete-
25 län sivulle maja / louckaseen. Ja pani lam-
but nyden päälle HERRan eteen / nijn cuin
26 HERRa hänelle oli käskenyt. Ja pani
myös cullaisen Altarin seuracunnan ma-
27 jaan / esiripun eteen. Ja suidzutti hywän
suidzuturen sen päällä / nijn cuin HERRa oli
28 käskenyt Moserelle. Ja ripusti waatten /
29 majan orween. Waan polttouhrin Altarin
pani hän seuracunnan majan orwen eteen /
ja uhrais sen päälle polttouhrin ja ruocauh-
rin / nijn cuin HERRa hänelle oli käskenyt.

Ja pesoastian pani hän todistus majan 30
ja Altarin wälille / ja pani siihen wetttä pestä
heitäns. Ja Moses ja Aaron poikinens / 31
pestie kätens ja jalcans sijtä. Sillä heidän 32
piti pesemän idzens / koska he menit seura-
cunnan majaan / eli käwit Altarin tygö /
nijn cuin HERRa oli hänelle käskenyt.

Ja hän pani pihan ylös majan ja Alta- 33
rin ymbärins / ja ripusti waatten pihan si-
sällekäntäwään. Ja nijn Moses päätti cai-
ken sen työn.

Ja pilwi peitti seuracunnan majan / ja 34
HERRan cunnia täytti majan. Ja ei Mo- 35
ses taitanut käydä seuracunnan majaan /
nijn cuin pilwi sen päällä oli / ja
HERRan cunnia täytti majan.

Ja koska pilwi meni ylös majan päällä / 36
nijn Israelin lapset waelsit / nijn usein cuin
he matcustit. Waan koska ei pilwi mennyt 37
ylös / silloin ei he waeldanet siihen päivän
asti / että se meni ylös. Sillä HERRan 38
pilwi oli päiwällä majan ylidze / ja yöllä
oli tuli sinä / coto Israelin huonen silmäin
edes / nijn cuin pilwi he waelsit. 28

Pilwi peits
tä Tabers
naclin.
Num. 9:15.

Wesf. 34. HERRan cunnia) tämä Tabernacli awisti Chri-
stusta (nijn cuin ennen saurotu on 26. Cap. selityes) josa
HERRan cunnia oli / cuin Paulus sen selittä Colof. 2:9. Ju-
malisuuden täydellisos asu rumilifest. Joca lawiamba
selitystä Tabernaclist tahto / hän lules
can Epistolat Ebrevem tygö.

Moisen Moseren Kirjan
loppu.